

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

A6-0191/2008

19.5.2008

***I

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių
(COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

Pranešėja: Eluned Morgan

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
balsavusių narių balsų dauguma
- **I Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
- **II Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija
- *** Pritarimo procedūra
visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus
- ***I Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
- ***II Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija
- ***III Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS **Error!**
Bookmark not defined.

AIŠKINAMOJI DALIS ..... **Error! Bookmark not defined.**

EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ **Error! Bookmark not defined.**

VIDAUS RINKOS IR VARTOTOJŲ APSAUGOS KOMITETO NUOMONĖ **Error!**
Bookmark not defined.

PROCEDŪRA..... **Error! Bookmark not defined.**

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2007)0528),
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį, 47 straipsnio 2 dalį, 55 ir 95 straipsnius, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0316/2007),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto bei Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomones (A6-0191/2008),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
3a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) Elektros energijos tiekimo saugumas yra itin svarbus Europos visuomenės vystymuisi, tvarios klimato kaitos politikos įgyvendinimui ir konkurencingumo vidaus rinkoje skatinimui. Siekiant šių tikslų reikėtų toliau plėtoti tarptautinį tinklų sujungimą taip užtikrinant visų energijos šaltinių tiekimą Europos Sąjungos vartotojams ir pramonei kaip įmanoma žemesnėmis kainomis.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 3b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3b) Veikianti elektros energijos vidaus rinka turėtų užtikrinti tinkamas paskatas gamintojams investuoti į naują energijos gamybą ir vartotojams suteikti tinkamas priemones prisidėti prie veiksmingo energijos naudojimo; to siekiant, energijos tiekimo saugumas yra išankstinė sąlyga.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 3c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3c) Atsižvelgiant į tai, kad atsinaujinančios energijos šaltiniai yra neišsenkantys, svarbu išplėtoti sujungimo pajėgumus Europos Sąjungoje, ypatingą dėmesį skiriant Sąjungos energijos rinkoje labiausiai atskirtoms šalims ir regionams taip siekiant užtikrinti valstybėms narėms priemones tikslui iki 2020 m. naudoti 20 proc. atsinaujinančios energijos pasiekti.

Pagrindimas

Siekiant tikslo iki 2020 m. naudoti 20 proc. atsinaujinančios energijos itin svarbus sujungimo procentinės dalies ryšys su bendrais atsinaujinančios energijos gamybos pajėgumais.

Pakeitimas 4

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
3d konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3d) Siekiant užtikrinti esamos energijos gamybos geriausią panaudojimą žemiausiomis kainomis, vidaus rinka turėtų padidinti prekybą elektros energija ir jos srautus tarp valstybių. Tuo pat metu tai neturėtų tapti priežastimi valstybėms narėms ir gamintojoms neinvestuoti į naujas ir šiuolaikines elektros energijos gamybos technologijas.

Pagrindimas

Itin svarbu išlaikyti paskatas investuoti į energijos, kurią gaminant neišmetamas CO², gamybą taip siekiant užtikrinti energijos pasiūlą ir paklausą.

Pakeitimas 5

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
4a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) Siekdamas užtikrinti konkurenciją ir elektros energijos tiekimą žemiausiomis galimomis kainomis, tuo pat metu išvengiant didelių įmonių dominavimo rinkoje, valstybės narės ir nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų palengvinti naujų tiekėjų patekimą į tarpvalstybinę rinką ir naują energijos gamybą.

Pagrindimas

Tai atvers valstybių narių rinkas, ypač tas, kuriose veikia dominuojantys subjektai, ir užtikrins kitiems rinkos dalyviams sąžiningą galimybę patekti į rinką.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 7a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7a) Pagal bet kurią būsimą atskyrimo sistemą turėtų būti veiksmingai pašalinamas gamintojų ir perdavimo sistemos operatorių interesų konfliktas, o nacionalinėms reguliavimo institucijoms neturėtų būti sukuriamas apsunkinantis ir sudėtingas reguliavimo režimas, kurį sudėtinga ir brangu įgyvendinti.

Pagrindimas

Bet kuri taikytina sistema turėtų būti veiksminga ir paprasta.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10) Paskyrus elektros energijos gamybos ir jos tiekimo interesų neturinčius nepriklausomus sistemos operatorius, vertikalios integracijos bendrovėms būtų sudaryta galimybė išlaikyti tinklo įrangos nuosavybę, tačiau kartu turėtų būti užtikrintas veiksmingas interesų atskyrimas, jeigu nepriklausomas sistemos operatorius atliks visas tinklo operatoriaus funkcijas ir bus įdiegta išsami reguliavimo ir išplėtotą teisės aktais nustatyta priežiūros tvarka.

Išbraukta.

Pagrindimas

Nacionalinių transportavimo tinklų nuosavybės atskyrimas yra vienintelis būdas užtikrinti nacionalinių transportavimo tinklų administratorių nepriklausomybę ir padidinti skaidrumą. Be to, tai sudarytų galimybę nacionalinių transportavimo tinklų administratoriams prisidėti prie geriau veikiančios rinkos kūrimo. Nepriklausomų sistemos operatorių atveju nacionalinių transportavimo tinklų ir komercinė veikla išlaikoma tose pačiose rankose. Nors

nacionalinio transportavimo veikla griežtai reglamentuojama, dėl tokios padėties taikoma daugybė taisyklių.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 11a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(11a) Siekiant sukurti elektros energijos vidaus rinką, namų ūkiams nepriklausantiems vartotojams turėtų būti suteikta galimybė pasirinkti tiekėjus ir sudaryti sutartis dėl elektros energijos tiekimo su keliais operatoriais. Vartotojai turėtų būti ginami nuo pasekmių, kurios galimos dėl į sutartis įrašomų sąlygų dėl išimtinių teisių, nes pagal šias sąlygas siekiama pašalinti konkuruojančius ir (arba) papildomus pasiūlymus.

Pagrindimas

Direktyvoje būtina siekti vartotojams suteikti galimybę pasinaudoti mažomis energijos kainomis, taigi reikėtų užkirsti kelią rinkoje dominuojantiems tiekėjams į sutartis su klientais įtraukti sąlygas dėl išimtinių teisių. Pagal išimtinių teisių sąlygas užkertamas kelias namų ūkiams nepriklausantiems klientams naudotis keleto tiekėjų paslaugomis ir taip pastebimai sumažinti savo sąskaitas už elektros energiją.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13) Elektros energijos perdavimo ir paskirstymo veikla visoje Bendrijoje turėtų būti visiškai atskirta nuo elektros energijos tiekimo veiklos dėl to, kad būtų įmanoma užkirsti kelią tam, jog bet kuris tinklo operatorius Bendrijoje ar susijusios jo bendrovės kokioje nors valstybėje narėje galėtų verstis bet kokia elektros energijos gamybos ar jos tiekimo veikla. Šis

(13) Elektros energijos perdavimo ir paskirstymo veikla visoje Bendrijoje turėtų būti visiškai atskirta nuo elektros energijos tiekimo veiklos dėl to, kad būtų įmanoma užkirsti kelią tam, jog bet kuris tinklo operatorius Bendrijoje ar susijusios jo bendrovės kokioje nors valstybėje narėje galėtų verstis bet kokia elektros energijos gamybos ar jos tiekimo veikla. Šis

reikalavimas vienodai turėtų būti taikomas ir ES, ir ne ES bendrovėms. Siekiant užtikrinti, kad elektros energijos perdavimo ir paskirstymo veikla visoje Bendrijoje būtų atskirta nuo jos tiekimo veiklos, reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai atsisakyti sertifikuoti tuos perdavimo sistemos operatorius, kurie nesilaiko veiklos rūšių atskyrimą reguliuojančių taisyklių. Kad šios nuostatos būtų vienodai taikomos visoje Bendrijoje ir būtų laikomasi tarptautinių Bendrijos įsipareigojimų, Komisijai reikėtų suteikti teisę persvarstyti reguliavimo institucijų priimtus sprendimus dėl sertifikavimo.

reikalavimas vienodai turėtų būti taikomas ir ES, ir ne ES bendrovėms. Siekiant užtikrinti, kad elektros energijos perdavimo ir paskirstymo veikla visoje Bendrijoje būtų atskirta nuo jos tiekimo veiklos, reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai atsisakyti sertifikuoti tuos perdavimo sistemos operatorius, kurie nesilaiko veiklos rūšių atskyrimą reguliuojančių taisyklių. Kad šios nuostatos būtų vienodai taikomos visoje Bendrijoje ir būtų laikomasi tarptautinių Bendrijos įsipareigojimų, ***Energetikos sektoriaus reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (toliau – Agentūrai)*** reikėtų suteikti teisę persvarstyti reguliavimo institucijų priimtus sprendimus dėl sertifikavimo.

Pagrindimas

Agentūros, kaip sąžiningo tarpininko, paslaugomis galima naudotis siekiant užtikrinti, kad visos valstybės narės veiktų vienodu pagrindu. Agentūra turėtų daugiau techninių gebėjimų negu Komisija.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) Energijos tiekimo saugumo užtikrinimas – esminė sudedamoji visuomenės saugumo dalis ir dėl to jo užtikrinimas glaudžiai susijęs su veiksmingu ES elektros energijos rinkos veikimu. Elektros energiją ES piliečiams įmanoma tiekti tik elektros tinklu. Veikiančios elektros energijos rinkos, ypač elektros tiekimo tinklai ir kita įranga, yra labai svarbūs visuomenės saugumui, ekonomikos konkurencingumui ir Bendrijos piliečių gerovei. Bendrija, atsižvelgdama į tarptautinius savo įsipareigojimus, mano, kad elektros energijos perdavimo sistemos sektorius

Pakeitimas

(14) Energijos tiekimo saugumo užtikrinimas – esminė sudedamoji visuomenės saugumo dalis ir dėl to jo užtikrinimas glaudžiai susijęs su veiksmingu ES elektros energijos rinkos veikimu ***ir rinkos geografinės izoliacijos panaikinimu***. Elektros energiją ES piliečiams įmanoma tiekti tik elektros tinklu. Veikiančios elektros energijos rinkos, ypač elektros tiekimo tinklai ir kita įranga, yra labai svarbūs visuomenės saugumui, ekonomikos konkurencingumui ir Bendrijos piliečių gerovei. Bendrija, atsižvelgdama į tarptautinius savo įsipareigojimus, mano, kad elektros

labai svarbus Bendrijai, ir dėl to reikalingos papildomos trečiųjų šalių įtaką reguliuojančios apsaugos priemonės, kad nekiltų jokios grėsmės viešajai Bendrijos tvarkai, visuomenės saugumui ir Bendrijos piliečių gerovei. Tos priemonės taip pat padėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi veiksmingo veiklos rūšių atskyrimo taisyklių.

energijos perdavimo sistemos sektorius labai svarbus Bendrijai, ir dėl to reikalingos papildomos trečiųjų šalių įtaką reguliuojančios apsaugos priemonės, kad nekiltų jokios grėsmės viešajai Bendrijos tvarkai, visuomenės saugumui ir Bendrijos piliečių gerovei. Tos priemonės taip pat padėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi veiksmingo veiklos rūšių atskyrimo taisyklių.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 16a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(16a) Derinant nacionalinių reguliavimo institucijų įgaliojimus, turėtų būti numatytos teiktinos paskatos ir energetikos bendrovėms taikytinos sankcijos. Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai vadovauti, užtikrinant, kad visų valstybių narių paskatos ir sankcijos būtų lygiavertės, ir pateikti šių priemonių gaires.

Pagrindimas

Agentūra turi užtikrinti, kad šios priemonės būtų nustatytos pagal bendrą metodiką.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(18) Energetikos sektoriaus reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti teisinę galią turinčius sprendimus dėl elektros *energetikos* įmonių ir taikyti veiksmingas, tinkamas ir atgrasančias poveikio priemones išipareigojimų nevykdančioms elektros *energetikos*

(18) Energetikos sektoriaus reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti teisinę galią turinčius sprendimus dėl elektros *energijos* įmonių ir taikyti veiksmingas, tinkamas ir atgrasančias poveikio priemones išipareigojimų nevykdančioms elektros *energijos*

įmonėms. Toms institucijoms taip pat turi būti suteikti įgaliojimai neatsižvelgiant į taikomas konkurencijos taisykles nuspręsti imtis bet kokių tinkamų priemonių, kuriomis **būtų skatinama veiksminga konkurencija, būtina** tam, kad tinkamai veiktų rinka; taip pat užtikrinti aukštus visuotinių ir viešųjų paslaugų standartus, siekiant atverti rinką, apsaugoti pažeidžiamus vartotojus ir užtikrinti visišką vartotojų apsaugos priemonių veiksmingumą. Šios nuostatos neturėtų prieštarauti Komisijos įgaliojimams, kurie jai suteikti taikant konkurencijos taisykles, įskaitant įgaliojimą tikrinti Bendrijos masto įmonių susijungimus, ir vidaus rinkos taisykles, pvz., laisvo kapitalo judėjimo taisykles.

įmonėms. Toms institucijoms taip pat turi būti suteikti įgaliojimai neatsižvelgiant į taikomas konkurencijos taisykles nuspręsti imtis bet kokių tinkamų priemonių, kuriomis, **skatinant veiksmingą konkurenciją, būtina** tam, kad tinkamai veiktų rinka, **būtų užtikrinama nauda vartotojams**; taip pat užtikrinti aukštus visuotinių ir viešųjų paslaugų standartus, siekiant atverti rinką, apsaugoti pažeidžiamus vartotojus ir užtikrinti visišką vartotojų apsaugos priemonių veiksmingumą. Šios nuostatos neturėtų prieštarauti Komisijos įgaliojimams, kurie jai suteikti taikant konkurencijos taisykles, įskaitant įgaliojimą tikrinti Bendrijos masto įmonių susijungimus, ir vidaus rinkos taisykles, pvz., laisvo kapitalo judėjimo taisykles.

Pagrindimas

Veiksmingos konkurencijos skatinimas nėra tikslas savaime, juo turėtų būti siekiama užtikrinti vartotojų interesus padidinant pasirinkimą, sumažinant kainas ir pagerinant paslaugos kokybę.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) Elektros energijos vidaus rinka veikia nepakankamai veiksmingai, nes trūksta likvidumo bei skaidrumo, ir dėl to ne visada pavyksta efektyviai paskirti išteklius, apriboti riziką ir užtikrinti sklandų naujų rinkos dalyvių patekimą į rinką. Reikia siekti, kad būtų labiau pasitikima rinka, jos likvidumu ir kad į ją patektų daugiau rinkos dalyvių, **ir dėl to būtina vykdyti griežtesnę teisės aktais nustatytą įmonių, kurios verčiasi elektros energijos tiekimo veikla, priežiūrą. Šie reikalavimai neturėtų pažeisti galiojančių Bendrijos įstatymų dėl finansinių rinkų ir**

Pakeitimas

(19) Elektros energijos vidaus rinka veikia nepakankamai veiksmingai, nes trūksta likvidumo bei skaidrumo, ir dėl to ne visada pavyksta efektyviai paskirti išteklius, apriboti riziką ir užtikrinti sklandų naujų rinkos dalyvių patekimą į rinką. Reikia siekti, kad būtų labiau pasitikima rinka, jos likvidumu ir kad į ją patektų daugiau rinkos dalyvių.

*turėtų būti suderinti su tais įstatymais.
Energetikos sektoriaus ir finansų rinkų
reguliavimo institucijos turi
bendradarbiauti, kad galėtų vienos kitoms
suteikti galimybę prižiūrėti atitinkamas
rinkas.*

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 19a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***(19a) Energetikos sektoriaus ir finansų
rinkų reguliavimo institucijos turi
bendradarbiauti, siekdamos vienos kitoms
suteikti galimybę prižiūrėti atitinkamas
rinkas, be to, joms turėtų būti suteikta
teisė iš energetikos bendrovių gauti
reikiamą informaciją, tinkami ir
pakankami įgaliojimai atlikti tyrimus ir
įgaliojimai spręsti ginčus ir taikyti
veiksmingas sankcijas.***

Pagrindimas

Nepakankamas dabartinių direktyvų įgyvendinimas ir toliau kelia rūpesčių. Siekdamos užtikrinti, kad elektros energijos vidaus rinka būtų veiksmingai atverta, nacionalinės reguliavimo institucijos turi gebėti bendradarbiauti su kitomis reikiamomis reguliavimo institucijomis ir leisti joms veiksmingai stebėti elektros energijos rinką, o, prireikus, suteikti teisę elektros energijos įmonėms taikyti veiksmingas, tinkamas ir atgrasančias sankcijas, kai jos nevykdo šioje direktyvoje nurodytų įpareigojimų.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 20a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***(20a) Siekiant, kad dabar rinkoje
dominuojantys tiekėjai nesutrukdytų
atverti rinkos, svarbu sudaryti sąlygas
sukurti naujus verslo modelius, pvz.,
galimybę sudaryti sutartis su keliais***

tiekėjais vienu metu.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) Siekiant užtikrinti, kad visi vartotojai galėtų pasinaudoti konkurencijos teikiama nauda, reikia dar labiau sugriežtinti viešųjų paslaugų reikalavimus ir su jais susijusius bendruosius minimalius standartus.

Pagrindinis tiekimo veiklos aspektas – tai galimybė naudotis elektros energijos suvartojimo duomenimis ir todėl vartotojams reikia suteikti galimybę jais naudotis, kad jie galėtų paskatinti konkurentus pateikti tais duomenimis pagrįstą pasiūlymą. Vartotojai taip pat turėtų turėti teisę gauti tinkamą informaciją apie jų suvartotą energijos kiekį.

Reguliariai teikiant duomenis apie energijos sąnaudas bus skatinama taupyti energiją, nes šie duomenys – tiesioginė grįžtamoji informacija vartotojams apie poveikį, kuris daromas investuojant į energijos vartojimo efektyvumą ir elgesio pokyčiui.

Pakeitimas

(21) Siekiant užtikrinti, kad visi vartotojai, **ypač pažeidžiamieji**, galėtų pasinaudoti konkurencijos **ir sąžiningesnių kainų** teikiama nauda, reikia dar labiau sugriežtinti **universaliųjų ir** viešųjų paslaugų reikalavimus ir su jais susijusius bendruosius minimalius standartus.

Viešųjų paslaugų reikalavimai turėtų būti apibrėžiami nacionaliniu pagrindu, atsižvelgiant į valstybių vidaus aplinkybes, tačiau valstybės narės turi laikytis

Bendrijos teisės aktų ir bendrųjų minimalių standartų. ES piliečiams mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) turėtų būti sudaryta galimybė naudotis

viešųjų paslaugų garantijomis, ypač tiekimo patikimumu ir prieinamais tarifais. Pagrindinis tiekimo veiklos aspektas – tai galimybė naudotis

objektyviais ir skaidriais elektros energijos suvartojimo duomenimis, atitinkamomis kainomis ir paslaugų išlaidomis, ir todėl vartotojams reikia suteikti galimybę jais naudotis, kad jie galėtų paskatinti konkurentus pateikti tais duomenimis pagrįstą pasiūlymą. Vartotojai taip pat turėtų turėti teisę gauti tinkamą informaciją apie jų suvartotą energijos kiekį, **o**

išankstiniai mokėjimai turėtų būti proporcingi ir atspindėti jų realiai suvartojamą elektros energijos kiekį.

Vartotojams bent jau kas ketvirtį teikiant bendrais kriterijais pagrįstą informaciją apie energijos sąnaudas bus skatinama taupyti energiją, nes šie duomenys – tiesioginė grįžtamoji informacija vartotojams apie poveikį, kuris daromas investuojant į energijos vartojimo

efektyvumą.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 21a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21a) Vartotojų interesai turėtų būti svarbiausias šios direktyvos objektas. Turi būti stiprinamos ir užtikrinamos esamos vartotojų teisės, jos turi būti skaidresnės ir apimti atstovavimą. Nustatant vartotojų apsaugą, turi būti užtikrinama, kad visi vartotojai naudotųsi konkurencinga rinka. Vartotojų teisių laikymąsi turėtų užtikrinti nacionalinės reguliavimo institucijos, numatydamos paskatas ir taikydamos sankcijas įmonėms, nesilaikančioms vartotojų apsaugos ir konkurencijos taisyklių.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 21b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21b) Energijos nepriteklis – vis didesnė Europos Sąjungos problema. Todėl valstybės narės turėtų parengti nacionalinius veiksmų planus, pagal kuriuos būtų sprendžiamas energijos nepritekliaus klausimas, ir užtikrinti būtiną energijos tiekimą pažeidžiamiems vartotojams. Tai darant reikia numatyti integruotą požiūrį, o priemonės turėtų apimti socialinę politiką, tarifų politiką ir būsto energetinio efektyvumo didinimą. Direktyvoje turėtų būti numatyta bent jau teigiama pažeidžiamų klientų diskriminacijos politika kainodaros klausimais nacionaliniu lygmeniu.

Pagrindimas

Energijos nepriteklus – vis didesnė Europos Sąjungos problema. Šiuo pasiūlymu siekiama išspręsti šią problemą ir užtikrinti, kad energija būtų įperkama visiems europiečiams.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 21c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21c) Veiksmingos ir visiems prieinamos teisių gynimo priemonės užtikrina didesnę vartotojų apsaugą. Valstybės narės turėtų įgyvendinti skubias ir veiksmingas ginčų sprendimo procedūras.

Pagrindimas

Veiksmingos apeliacinės priemonės būtina reikalingos siekiant tinkamai apsaugoti vartotojus. Šias priemones, kurios turėtų būti teisiškai privalomos, reikės įtraukti į šiuo metu rengiamą Energijos vartotojų teisių chartiją, kurią Komisija turėtų pristatyti ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šios direktyvos priėmimo datos.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 21d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21d) Rinkos kainos turėtų užtikrinti tinkamas paskatas tinklui plėtoti ir investuoti į naujus energijos gamybos pajėgumus.

Pagrindimas

Geresnė prieiga prie rinkos ir didesnė konkurencija savaime vartotojams užtikrins didesnę pasirinkimą ir geresnę kokybę.

Pakeitimas 21

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
21e konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21e) Sąžininga konkurencija ir įvairių tiekėjų lengva prieiga bei nauji energijos gamybos gebėjimai itin svarbūs valstybėms narėms siekiant užtikrinti, kad vartotojai visiškai pasinaudotų liberalizuotos elektros energijos vidaus rinkos galimybėmis. Tuo pat metu valstybės narės turėtų būti atsakingos už nacionalinių veiksmų planų rengimą ir socialinę politiką.

Pagrindimas

Valstybės narės atsako už socialinę politiką.

Pakeitimas 22

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
22 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22) **Siekdamos** sukurti elektros energijos vidaus rinką valstybės narės turėtų skatinti nacionalinių rinkų integravimą ir tinklų operatorių bendradarbiavimą Europos bei **regioniniu** lygiu.

(22) **Siekiant** sukurti elektros energijos vidaus rinką, **regioninės energijos rinkos galėtų tapti pirmuoju žingsniu. Todėl** valstybės narės turėtų **Europos ir, kai galima, regioniniu lygiu** skatinti nacionalinių rinkų integravimą ir tinklų operatorių bendradarbiavimą Europos bei **nacionaliniu** lygiu. **Regioninės integracijos iniciatyvos yra tarpinis žingsnis siekiant integruoti Europos energijos rinkas, o tai yra galutinis tikslas. Regioninis lygis sudaro galimybę atitinkamiems veikėjams, ypač valstybėms narėms, nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir perdavimo sistemų operatoriams bendradarbiauti specifiniais klausimais ir taip prisideda prie integracijos proceso greitinimo.**

Pagrindimas

Regioninės iniciatyvos yra svarbus ir konstruktyvus tarpinis žingsnis, suteikiantis galimybę pagerinti vidaus rinkos veikimą Europos lygiu. Suteikiant galimybę perdavimo sistemų operatoriams ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms suderinti prieigą ir balanso atitinkamame regione taisyklės ar netgi sukurti regioninę perdavimo sistemą, šios iniciatyvos padėtų užtikrinti veiksmingesnį tinklo veikimą ir palengvintų tarpvalstybinę prekybą ir investicijas.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 22a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) Šia direktyva turėtų būti siekiama sukurti iš tiesų Europos tinklą, todėl tarpvalstybinių ryšių bei regioninių rinkų reguliavimo klausimai turėtų priklausyti Agentūros kompetencijai.

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti, kad tarpvalstybiniai ryšiai ir regioninės rinkos būtų plėtojamoms ir valdomoms aiškiai, skaidriai ir be diskriminacijos, šiuos aspektus turėtų reguliuoti Agentūra.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 22b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22b) Pagrindiniai šios direktyvos tikslai turėtų būti tikrajai Europos vidaus rinkai taikytinų bendrų taisyklių užtikrinimas, bendro tinklo sukūrimas ir visuotinio kiekvienam prieinamos energijos tiekimo plėtotė. Šiuo tikslu geriausios paskatos tarptautiniam tinklų sujungimui ir investicijoms į naują energijos gamybą būtų neiškreiptos rinkos kainos, kurios per ilgą laiką supanašėtų. Agentūra turėtų būti atsakinga už tarpvalstybinio tinklų sujungimo ir regioninių rinkų reguliavimo klausimus

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti, kad tarpvalstybiniai ryšiai ir regioninės rinkos būtų plėtojamoms ir valdomoms aiškiai, skaidriai ir be diskriminacijos, šiuos aspektus turėtų reguliuoti Agentūra.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 21c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22c) Pirmasis žingsnis kuriant visapusiškai integruotą Europos elektros tinklą, į kurį pagaliau būtų įtrauktos šiuo metu Sąjungoje esančios elektros energijos „salos“, turėtų būti aktyvesnis regioninis bendradarbiavimas.

Pagrindimas

Šia direktyva turėtų būti siekiama sukurti tikrą Europos elektros energijos tinklą. Todėl svarbus žingsnis yra įtraukti visus regionus.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23) Reguliavimo institucijos turėtų teikti informaciją rinkos dalyviams, be kita ko, dar ir todėl, kad Komisija galėtų vykdyti Europos elektros energijos stebėjimo ir priežiūros funkciją ir trumpalaikes, vidutinės trukmės bei ilgalaikes tos rinkos plėtros tendencijas, įskaitant šiuos plėtros aspektus: elektros energijos gamybos pajėgumus, skirtingus elektros energijos gamybos išteklius, jos perdavimo ir paskirstymo infrastruktūros objektų, tarpvalstybinės prekybos, investavimo, didmeninių ir mažmeninių kainų, rinkos likvidumo, aplinkos gerinimo ir veiksmingumo didinimo.

(23) Reguliavimo institucijos turėtų teikti informaciją rinkos dalyviams, be kita ko, dar ir todėl, kad Komisija galėtų vykdyti Europos elektros energijos stebėjimo ir priežiūros funkciją ir trumpalaikes, vidutinės trukmės bei ilgalaikes tos rinkos plėtros tendencijas, įskaitant šiuos plėtros aspektus: elektros energijos gamybos pajėgumus, skirtingus elektros energijos gamybos išteklius, jos perdavimo ir paskirstymo infrastruktūros objektų, **paslaugos ir tiekimo kokybės**, tarpvalstybinės prekybos, **perkrovos valdymo**, investavimo, didmeninių ir mažmeninių kainų, rinkos likvidumo, aplinkos gerinimo ir veiksmingumo

didinimo.

Pagrindimas

Vartotojai gaus naudos dėl aktyvaus reguliavimo institucijų dalyvavimo prižiūrint elektros energijos tiekimo paslaugos kokybę. Būtina užtikrinti veiksmingą nacionalinių reguliavimo institucijų koordinavimą pajėgumų skyrimo mechanizmų srityje ir, plačiau, perkrovų valdymo srityje.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(26) Direktyvai 2003/54/EB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatanti Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką.

Išbraukta.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27) Komisijai pirmiausia reikėtų suteikti įgaliojimus priimti gaires, reikalingas tam, kad būtų užtikrintas minimalus suderinimo lygis, be kurio neįmanoma pasiekti Direktyvoje 2003/54/EB nustatyto tikslo. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos papildyti Direktyvą 2003/54/EB įrašant naujas neesmines nuostatas, tos priemonės turėtų būti priimtose taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Išbraukta.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio -1 dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

–1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„Šioje direktyvoje nustatomos bendros elektros energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo ir tiekimo taisyklės ir vartotojų apsaugos nuostatos siekiant integruoti konkurencingas Europos Sąjungos elektros energijos rinkas ir jas patobulinti. Joje nustatomos taisyklės, susijusios su elektros energijos sektoriaus organizavimu ir funkcionavimu, atviru patekimu į rinką, kriterijais ir tvarka, pagal kurią skelbiami konkursai, suteikiami leidimai ir eksploatuojamos sistemos. Joje taip pat apibrėžiami universaliųjų paslaugų teikimo įpareigojimai ir elektros energijos vartotojų teisės bei išaiškinami konkurenciniai reikalavimai.“

(Direktyvos 2003/54/EB 1 straipsnio formuluotę atitinkantis tekstas papildomas naujais elementais)

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti rinkos integraciją ir garantuoti, kad pagrindinis dėmesys direktyvoje būtų skirtas vartotojams, jos taikymo sritis turėtų būti išplėsta. Taip pat reikėtų pabrėžti su konkurencija susijusius įpareigojimus.

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1 dalies –a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 12 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

–a) 12 punktas pakeičiamas taip:

„12. „reikalavimus atitinkantys vartotojai“ – tai vartotojai, kurie gali pirkti elektros energiją iš jų pasirinkto tiekėjo, kaip minima šios direktyvos 21 straipsnyje, taip pat sudaryti sutartis su keletu tiekėjų vienu metu;“

(Direktyvos 2003/54/EB 2 straipsnio 12 dalies formuluotę atitinkantis tekstas papildomas naujais elementais)

Pagrindimas

Vartotojai turi turėti galimybę teisę sudaryti sutartis iš karto su keletu tiekėjų.

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1 dalies ba punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) pridedamas šis punktas:

„34a. „pramoninė teritorija“ – tai privati teritorija, turinti elektros energijos tinklą, daugiausia skirtą tiekti energiją pramoniniams šioje teritorijoje esantiems vartotojams.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 2 straipsnį įtraukiamas naujas 34a punktas)

Pagrindimas

Šiuo metu energetikos sistemų operatoriai gamyklose neturi skystis dėl daugybės įpareigojimų, susijusių su sistemos eksploatacija visose valstybėse narėse. Tam nėra teisinio pagrindo. ES teisės aktais turėtų būti oficialiai leidžiama valstybėms narėms taikyti pramoniniams tinklams nukrypimus nuo nuostatų, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą. Skirtingas elgesys su pramoniniais tinklais svarbus, nes taip užtikrinamas pastangų proporcingumas, tuo pat metu nekenkiant liberalizacijos tikslams. Tai nepažeidžia gamybinių tinklų vartotojų teisių. Paprastai būna keli galutiniai vartotojai, kuriems energija tiekama iš pramoninių tinklų.

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 1 dalies bb punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) pridedamas šis punktas:

„34b. „sąžininga ir neiškreipta konkurencija atviroje rinkoje“ – tai bendros galimybės ir vienoda prieiga visiems Sąjungos elektros energijos paslaugų teikėjams. Už tai atsakingos valstybės narės, nacionalinės reguliavimo institucijos ir Agentūra.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 2 straipsnį įtraukiamas naujas 35 punktas)

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 1 dalies bc punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bc) pridedamas šis punktas:

„34c. „elektros energijos įmonė“ – tai fizinis arba juridinis asmuo, atliekantis bent vieną iš šių funkcijų: gaminantis, perduodantis, paskirstantis, tiekiantis arba perkantis elektros energiją; jis taip pat atsako už šių funkcijų komercinius, techninius ir (arba) priežiūros aspektus; galutiniai vartotojai nepatenka į šių asmenų kategoriją.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 2 straipsnį įtraukiamas naujas 36 punktas)

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1 dalies bd punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34d punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bd) pridedamas šis punktas:

„34d. „energijos nepriteklis“ – tai būsena, kurią patiria namų ūkis, neišgalintis šildyti namų iki priimtinos normos, kuri grindžiama Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamais dydžiais;“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 2 straipsnį įtraukiamas naujas 37 punktas)

Pagrindimas

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1 dalies be punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34e punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

be) pridedamas šis punktas:

„34e. „virtuali elektrinė“ – tai elektros energijos tiekimo programa, kurią vykdanči elektros energijos gamybos įmonė įpareigojama arba parduoti, arba pateikti tam tikrą elektros energijos kiekį, arba suinteresuotiems tiekėjams tam tikram laikui suteikti galimybę naudotis dalimi jos gamybos pajėgumų.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 2 straipsnį įtraukiamas naujas 38 punktas)

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 1a dalis (nauja)
Direktyva 2003/54/EB
3 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a) 3 straipsnio 2 dalis keičiama taip:

„2. Visiškai atsižvelgdamos į atitinkamas Sutarties nuostatas, visų pirma į jos 86 straipsnį, valstybės narės, vadovaudamosi bendru ekonominiu interesu, elektros energijos įmonėms gali nustatyti viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimus, susijusius su saugumu, įskaitant tiekimo saugumą, tiekimo reguliarumą, kokybę ir kainą, bei su aplinkos apsauga, įskaitant energijos efektyvumą, *energiją iš atsinaujinančių šaltinių* ir klimato apsaugą. Tokie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti, skaidrūs, nediskriminaciniai, juos turi būti galima patikrinti, jie turi užtikrinti ES elektros energijos įmonėms vienodas galimybes teikti paslaugas nacionaliniams vartotojams. Siekdamos užtikrinti šioje dalyje nustatytą tiekimo saugumą ir elektros energijos efektyvumą ir (arba) paklausos valdymą bei įgyvendinti aplinkos apsaugos ir *atsinaujinančios energijos sunaudojimo tikslus*, kaip nurodyta šioje dalyje, valstybės narės gali taikyti ilgalaikį planavimą, atsižvelgdamos į galimybę, kad trečiosios šalys gali norėti prisijungti prie sistemos.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 2 dalį įtraukiami nauji elementai)

Pagrindimas

Pasiūlymui nustatyti įpareigojančius tikslus atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo srityje ir iki 2020 m. pasiekti, kad 20 proc. visos suvartojamos energijos sudarytų energija iš atsinaujinančių energijos šaltinių, yra būtini kryptingi veiksmai elektros sektoriuje, kurie tam tikromis aplinkybėmis yra nukreipti kita linkme nei priemonės, kuriomis siekiama aplinkosaugos tikslų.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3. Valstybės narės užtikrina, kad visiems namų ūkio vartotojams ir, kai valstybės narės mano, kad to reikia – mažosioms įmonėms (t. y. įmonėms, kuriose dirba mažiau kaip 50 darbuotojų, o metinė apyvarta arba balansas neviršija 10 milijonų eurų), būtų teikiamos universaliosios paslaugos, t. y. kad jos turėtų teisę savo teritorijoje gauti nustatytos kokybės elektros energiją už išlaidomis pagrįstą ir lengvai bei aiškiai palyginamą ir nediskriminuojančią kainą. Šiems klientams turi būti užtikrinta galimybė pasirinkti, teisė į sąžiningą elgesį su jais, į atstovavimą ir į kompensaciją. Paslaugos kokybė yra viena iš pagrindinių elektros bendrovių pareigų. Siekdamas garantuoti universaliųjų paslaugų teikimą, valstybės narės gali paskirti tiekėją, į kurį galima kreiptis kraštutiniu atveju. Valstybės narės įpareigoja paskirstymo bendrovės prijungti vartotojus prie savo tinklo 23 straipsnio 2 dalyje pateikta tvarka nustatytais sąlygomis ir taikant tame straipsnyje pateikta tvarka nustatytus tarifus. Nė viena šios direktyvos nuostata nedraudžia valstybėms narėms stiprinti namų ūkio, mažųjų ir vidutinių vartotojų rinkos pozicijų, skatinant šių vartotojų savanoriško vienijimosi, kuriuo siekiama geresnio atstovavimo šiai vartotojų grupei, galimybes.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 3 dalį įtraukiami nauji elementai)

Pagrindimas

Energija kasdieniniam vartotojų gyvenimui yra itin svarbi ir būtina siekiant užtikrinti galimybę gauti elektros energiją prieinama kaina. Dėl ypatingų aplinkybių, darančių įtaką elektros energijos rinkos atvėrimui, turi būti užtikrintos vartotojų teisės. Visuotinės paslaugos yra gyvybiškai svarbi vartotojų apsaugos užtikrinimo priemonė. Siekiant užtikrinti iš tiesų visuotines paslaugas, reikėtų numatyti aiškias gaires, pagal kurias būtų kreipiamas dėmesys į mažas pajamas gaunantiems ir pažeidžiamiems vartotojams aktualius klausimus.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 3a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c) Į 3 straipsnis įterpiama ši 3a dalis:

„3a. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tiekėjui sutikus visi vartotojai turėtų teisę iš jo gauti elektros energiją nepaisant to, kurioje valstybėje narėje tiekėjas užregistruotas. Šioje srityje valstybės narės turi imtis visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad jų teritorijoje užregistruotos įmonės galėtų tiekti energiją klientams, neprivalėdamos vykdyti jokių kitų sąlygų.“

Pagrindimas

Kiekvienoje valstybėje narėje tiekėjai, norėdami tiekti energiją klientams, turi įvykdyti skirtingas sąlygas. Šios skirtingos rinkos taisyklės ir teisiniai reikalavimai labai apriboja patekimą į rinką. Siekiant, kad galimybė patekti į rinką nebūtų ribojama, turėtų būti taikomas kilmės šalies principas, t. y. vienoje valstybėje narėje tiekėju užregistruotam subjektui turėtų būti leidžiama tiekti energiją klientams kitose valstybėse narėse nereikalaujant, kad tas subjektas laikytųsi dar kokių nors papildomų sąlygų.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 3b dalis (nauja)

1d) Į 3 straipsnį įterpiama ši 3b dalis:

„3b. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad:

a) vartotojui pageidaujant pakeisti tiekėją pakeitimą per dvi savaites atlieka

atitinkamas (-i) tiekėjas (-ai) ir

b) vartotojai turi teisę gauti visus atitinkamus duomenis apie suvartojimą.

Valstybės narės užtikrina, kad a ir b punktuose nurodomos teisės suteikiamos visiems vartotojams jų nediskriminuojant sąnaudų, pastangų ir laiko požiūriu.“

Pagrindimas

Kai vartotojams sudėtinga ir ilgai užtrunka pakeisti tiekėją, jie gali būti linkę to nedaryti. Todėl turėtų būti užtikrinta, kad vartotojai galėtų nediskriminuojamomis sąlygomis susipažinti su savo duomenimis ir pasinaudoti paprasta tiekėjo pakeitimo tvarka. Pakeitimo procesas turėtų būti kuo greitesnis ir idealiu atveju užtrukti ne ilgiau kaip dvi savaites.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1e dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 5 dalis

1e) 3 straipsnio 5 dalis keičiama taip:

„5. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, siekdamos apsaugoti galutinius vartotojus bei užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos laipsnį, ypač siekdamos, kad būtų taikomos adekvačios pažeidžiamų vartotojų apsaugos priemonės, įskaitant tinkamas priemones, pvz., tokias, susijusias su mokėjimo sąlygomis siekiant padėti nuo energijos tiekimo nutraukimo. Atsižvelgdamos į šį kontekstą, jos gali imtis atitinkamų priemonių, gindamos

atokiuose vietovėse esančius vartotojus. Jos užtikrina aukštą vartotojų apsaugos lygį, ypač atsižvelgiant į sutarties sąlygų, bendros informacijos ir ginčų sprendimo mechanizmų skaidrumą. Valstybės narės užtikrina, kad reikalavimus atitinkantys vartotojai faktiškai galėtų pasirinkti kitą tiekėją. Priemonės, taikomos bent jau namų ūkio vartotojams, turi apimti nustatytas A priede.“

(Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 5 dalis iš dalies keičiama ir papildoma naujais elementais)

Pagrindimas

Nuorodą į tiekimo kainą perkeltiant nuo argumentų dėl viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimų prie argumentų dėl pažeidžiamų vartotojų šiuo pakeitimu siekiama užtikrinti, kad su tiekimo kaina susijusios priemonės būtų skirtos pažeidžiamiausiems vartotojams. Sukonkretinus nuorodą, galutinis rezultatas turėtų būti naudingas tiems vartotojams, kuriems apsaugos reikia labiausiai.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1f dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 5a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1f) Į 3 straipsnį įterpiama ši 5a dalis:

„5a. Valstybės narės nacionaliniuose energetikos veiksnių planuose imasi reikiamų priemonių energijos nepritekliaus problemai spręsti siekdamos užtikrinti, kad nuo energijos nepritekliaus kenčiančių žmonių skaičius mažėtų, ir apie šias priemones praneša Komisijai. Kiekviena valstybė narė atsakinga už tai, kad vadovaudamasi subsidiarumo principu ir pasikonsultavusi su reguliavimo institucijomis bei suinteresuotomis šalimis bei atsižvelgdama į 2 straipsnio 34d punktą pateiktą energijos nepritekliaus

apibrėžimą nacionaliniu lygiu. Šios priemonės gali apimti socialinės apsaugos sistemos lengvatas, paramą energijos efektyvumo gerinimui ir energijos gamybai žemiausiomis įmanomomis kainomis. Šios priemonės neturi trukdyti 21 straipsnyje nurodytam rinkos atvėrimui. Komisija pateikia rodiklius, kuriais remiantis stebimas šių energijos nepritekliaus šalinimo priemonių poveikis.“

(I Direktyvos 2005/54/EB 3 straipsnį įtraukiama nauja 5a dalis)

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1g dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1g) 3 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos a punktas keičiamas taip:

„a) suderintą ir suprantamą informaciją apie tai, kokią dalį atitinkamo tiekėjo kuro mišinyje praėjusiais metais sudarė energija, gauta iš kiekvieno energijos šaltinio, siekiant, kad būtų galima lengvai palyginti valstybių narių duomenis;“

(Direktyvos 2003/54/EB formuluotė papildoma tekstu „suderintą ir suprantamą <...> siekiant, kad būtų galima lengvai palyginti valstybių narių duomenis).

Pagrindimas

Svarbiausia vartotojams pateikti aiškią ir lengvai suprantamą informaciją, kad ją būtų galima tiesiogiai palyginti su kitų tiekėjų pateikta informacija.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1h dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1h) 3 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos b punktas keičiamas taip:

„b) [...] informaciją apie atitinkamo tiekėjo elektros energijos gamybos poveikį aplinkai praėjusiais metais, atsižvelgiant į CO² ir radioaktyviųjų atliekų išmetimą, dėl atitinkamo kuro mišinio naudojimo [...].“

(Išbraukiami tam tikri Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalies b punkto elementai)

Pagrindimas

Informacija apie elektros energijos gamybos poveikį aplinkai turėtų būti aiškiai nurodyta visoje reklaminėje medžiagoje, kad vartotojui nereikėtų jos ieškoti kitur. Panašūs reikalavimai taikomi kituose sektoriuose, pvz., parduodant automobilius arba didelių gabaritų buitinę techniką.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1i dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies 1 pastraipos ba punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1i) Į 3 straipsnio 6 dalies pirmą pastraipą įterpiamas šis punktas:

„ba) informaciją apie jų teises ir jiems prieinamus apeliacinio skundo pateikimo būdus kilus ginčui.“

Pagrindimas

Tinkama vartotojų apsauga – tai ir geresnės apeliacijos galimybės. Šias nuostatas reikia įtraukti į rengiamą Energijos vartotojų teisių chartiją, siekiant suteikti vartotojams pagrindinį jų teises aiškinantį dokumentą.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1j dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1j) 3 straipsnio 6 dalies 3 pastraipa keičiama taip:

Nacionalinės reguliavimo institucijos imasi būtinų priemonių, užtikrinančių informacijos, kurią pagal šio straipsnio nuostatas tiekėjai teikia vartotojams, patikimumą. Informacijos teikimo taisyklės suderinamos valstybėse narėse ir atitinkamose rinkose.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnio 6 dalį įtraukiami nauji elementai)

Pagrindimas

Siekiant, kad vartotojai galėtų naudotis savo pasirinkimo teise, jiems reikėtų suteikti galimybę gauti duomenis, kurie padėtų siekti ir socialinių, ir ekologinių tikslų. Vartotojų teisė pasirinkti reiškia galimybę tiesiogiai lyginti. Visi elektros energijos tiekėjai informaciją turi teikti suderinta forma. Vienodumas užtikrins skaidrumą ir pagerins vartotojų galimybes keisti tiekėjus ir juos pagrįstai rinktis.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1k dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1k) 3 straipsnio 7 dalis keičiama taip:

„7. Valstybės narės įgyvendina atitinkamas priemones, kuriomis siekiama socialinės ir ekonominės sanglaudos, kurios sumažina energijos kainas mažų pajamų namų ūkiams ir užtikrina tas pačias sąlygas atokiose vietovėse esantiems namų ūkiams ir kuriomis siekiama aplinkos apsaugos.

Tokios priemonės apima energijos efektyvumo ir (arba) paklausos valdymo priemones bei kovos su klimato kaita ir tiekimo saugumo užtikrinimo būdus. Tokios priemonės gali apimti atitinkamų ekonominių lengvatų taikymą, tam tikrais atvejais panaudojant visas esamas nacionalines ir Bendrijos priemones, dėl būtinos tinklo infrastruktūros, įskaitant tinklų sujungimo pajėgumą, priežiūrą ir statybą.“

(Iš dalies pakeičiama Direktyvos 2005/54/EB 3 straipsnio 7 dalis, įtraukiant tekstą „...kurias taikant būtina užtikrinti diskriminavimo, ypač mažas pajamas turinčių subjektų diskriminavimo, prevenciją ir kurios...“)

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 11 dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 7a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11) Į 3 straipsnį įterpiama ši 7a dalis:

„7a. Siekdamas skatinti energijos efektyvumą nacionalinės reguliavimo institucijos įgalioja elektros energijos įmones nustatyti tokias kainų nustatymo formules, kad kaina didėtų didėjant vartojimui ir užtikrina aktyvų galutinių vartotojų ir paskirstimo sistemų operatorių dalyvavimą sistemos darbe remiant priemonių, kuriomis siekiama optimizuoti energijos vartojimą, ypač piko valandomis, taikymą. Tokios kainų nustatymo formulės, derinamos su pažangiaisiais skaitikliais ir tinklais, skatina efektyviai vartoti energiją ir žemiausias įmanomas kainas namų ūkiams, ypač tiems namų ūkiams, kurie kenčia nuo energijos nepritekliaus.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnį įtraukiama nauja 7a dalis)

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1m dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 7b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1m) Į 3 straipsnyje įterpiama ši 7b dalis:

„7b. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienoje šalyje bus įdiegti bendri informacijos centrai, teikiantys vartotojams visą reikiamą informaciją apie jų teises, galiojančius teisės aktus ir jiems prieinamus apeliacinio skundo pateikimo ginčo atveju būdus.“

Pagrindimas

Įkūrus atvirą informacinį centrą, kuriame lengvai galima susipažinti su galiojančiais teisės aktais ir vartotojų teisėmis, bus užtikrintas geras vartotojo informavimas. Jis turės galimybę gauti išsamesnę informaciją, nei ta, kuri bendraisiais bruožais pateikta rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje.

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 1n dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 9a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1n) Į 3 straipsnį įterpiama ši dalis:

„9a. Kai galima įrodyti, kad elektros bendrovės perkėlė vartotojams joms nemokamai suteiktų išmetamųjų teršalų prekybos sistemos leidimų vertę atitinkančias sąnaudas, valstybės narės gali reikalauti, kad šios bendrovės kompensuotų tas sąnaudas sumokėdamos papildomus mokesčius. Pajamos iš šių mokesčių turėtų būti skiriamos efektyvaus

energijos naudojimo skatinimui juos renkančioje valstybėje narėje .“

(I Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnį įtraukiama nauja 9a dalis)

Pagrindimas

Daugelis valstybių narių, taikydamos išmetamųjų teršalų prekybos sistemą, per trumpą laiką gavo nemažą pelną . Leidimai joms buvo skirti nemokami, bet jos vis tiek perkėlė nominalią šių leidimų kainą vartotojams.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 2 dalis

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 10 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2) 3 straipsnis papildomas šia 10 dalimi:

Išbraukta.

„10. Komisija gali priimti šio straipsnio įgyvendinimo gaires. Tokios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją papildant, priimamos taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

Pagrindimas

Išbraukta nuostata dėl komitologijos procedūros.

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 2a dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 10a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a) 3 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„10a. Siekdamos padėti vartotojams sumažinti energijos išlaidas, valstybės narės gali pareikalauti, kad iš namų ūkių

„vartotojų gaunamos pajamos už elektros energiją būtų skiriamos energijos vartojimo efektyvumo ir namų ūkių vartotojų paklausos matavimo programoms finansuoti.“

Direktyvos 2003/54/EB 3 straipsnis papildytas nauja 10b dalimi.

Pagrindimas

Liberalizuotoje elektros energijos rinkoje vyrauja elektros energijos paklausos didėjimo tendencija. Kadangi efektyvus energijos vartojimo paslaugų įvedimo namų ūkių vartotojams operacijų sąnaudos didesnės negu stambesnių elektros energijos vartotojų atveju, tinkamiausias energijos vartojimo efektyvumo skatinimo būdas šiuo lygmeniu – sukurti fondą. Ši priemonė davė itin teigiamų rezultatų Danijoje, Jungtinėje Karalystėje, Nyderlanduose ir tam tikrose JAV valstijose - saugoma aplinka, sumažėja bendros sąnaudos ir kuriamos darbo vietos.

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 2b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

4 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„Valstybės narės užtikrina tiekimo saugumo priežiūrą. Kai valstybės narės mano, kad to reikia, šią funkciją jos gali perduoti 23 straipsnio 1 dalyje nurodytoms reguliavimo institucijoms. Atliekant šią priežiūrą, stebima pasiūlos ir paklausos pusiausvyra nacionalinėje rinkoje, išsamiai prognozuojamas laukiamos paklausos ir pasiūlos atėityje lygis ir numatyti papildomi pajėgumai (planuojami arba kuriami), tinklų techninės priežiūros kokybė ir lygis, paskirstytos gamybos atstovų ir mažų gamintojų prieiga bei priemonės, skirtos atsakyti į paklausą, kai ji yra didžiausia, ir spręsti trūkumus, išskylančius vienam ar keliems tiekėjams. Kas dveji metai ne vėliau kaip iki tokių metų liepos 31 d. kompetentingos institucijos paskelbia

ataskaitą, kurioje pateikia šių sričių stebėjimo rezultatus bei priemones, kurių buvo imtasi arba buvo numatyti šiuo tikslu, ir šią ataskaitą jos perduoda Komisijai.

(Į Direktyvos 2003/54/EB 4 straipsnį įtraukiama keletas elementų dėl prognozių ir paskirstytos gamybos atstovų bei mažų gamintojų priegos)

Pagrindimas

Tikimasi, kad siekiant tiekimo patikimumo bus daugiau naudojamosi paskirstyta ir maža gamyba. Šioms tendencijoms įtvirtinti būtina nediskriminacinė priega prie tinklų, o siekiant tai užtikrinti būtina kontrolė.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 2c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2c) Įterpiamas toks -5a straipsnis:

„-5a straipsnis

„Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad būtų apibrėžti techniniai veiklos kriterijai ir kad būtų sukurtos ir viešai paskelbtos techninės taisyklės, kuriomis būtų nustatytas reikiamo lygio patikimumas, saugumas ir energijos gamybos įrenginių, paskirstymų sistemų, tiesiogiai prijungtų vartotojų įrangos, sujungimo grandinių ir tiesioginių linijų veikimui taikomi reikalavimai. Šiomis techninėmis taisyklėmis užtikrinama sistemų sąveika, jos turi būti objektyvios ir nediskriminuojančios. Kai Agentūra mano, kad šias taisykles reikia suderinti, ji teikia reikiamas rekomendacijas atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms.“

Pagrindimas

5 straipsnyje aptariami tik sujungimo klausimai, nors veiklos aspektai (po sujungimo atsirandantys aspektai) irgi svarbūs ir turi būti aptarti.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3 dalis

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos bent regiono mastu integruoti nacionalines rinkas. Visų pirma valstybės narės skatina tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų mastu ir siekia teisinės bei nacionalinių reguliavimo sistemų nuoseklumo.

Pakeitimas

1. Nacionalinės reguliavimo institucijos bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos **suderinti rinkos modelius ir bent vieno ar kelių regionų** mastu integruoti nacionalines rinkas – **kaip pirmojo žingsnio siekiant visiškai liberalizuoti vidaus rinką**. Visų pirma **jos** skatina tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų mastu **ir palengvina jų integraciją regiono mastu, siekdamos sukurti konkurencingą Europos rinką sudarant geresnes sąlygas suderinti jų teisinę, reguliavimo ir techninę sistemą, bet svarbiausia – integruoti dabar Sąjungoje susidariusias elektros energijos „salas“**. **Todėl valstybės narės skatina tarpvalstybinį ir regioninį nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimą.**

Pagrindimas

Regioninis bendradarbiavimas galėtų padėti skatinti rinkos integraciją ir kurti konkurencingą Europos rinką. Siekiant užtikrinti, kad regioninis bendradarbiavimas padėtų sukurti suderinamą ir iš tiesų europinę rinką, reikėtų reikalauti, kad bendradarbiautų regionų reguliavimo institucijos, perdavimo sistemos operatoriai ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra. Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai taip pat reikėtų suteikti teisę teikti atitinkamas rekomendacijas siekiant palengvinti rinkos integraciją. Ši agentūra turėtų būti įgaliota teikti reikiamas rekomendacijas, padedančias integruoti rinką. Bet koks regioninių rinkų formavimas neturi tapti išimtinis – turi būti sukurta aiški šių rinkų reguliavimo sistema, priešingu atveju, gali susidaryti reguliavimo spraga.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3 dalis

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnio 1a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„Agentūra, siekdama užtikrinti regionų reguliavimo sistemų susiliejamą ir turėdama tikslą kurti konkurencingą Europos rinką, bendradarbiauja su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir atskirtais perdavimo sistemos operatoriais (kaip numatyta šios Direktyvos IV skyriuje). Kai Agentūra mano, kad reikia parengti privalomas šio bendradarbiavimo taisykles, ji teikia atitinkamas rekomendacijas. Regioninėse rinkose Agentūra tampa kompetentinga institucija 22d straipsnyje nurodytose srityse.“

(I Direktyvos 2003/54/EB 5a straipsnį įtraukiama nauja 2 dalis)

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3a dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

6 straipsnio 2 dalies įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a) 6 straipsnio 2 dalies įvadinė dalis keičiama taip:

„2. Valstybės narės nustato kriterijus, kuriais vadovaujantis išduodami leidimai statyti naujus elektros energijos gamybos pajėgumus jų teritorijoje. Šie kriterijai susiję su:“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 6 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą įtraukiami nauji elementai)

Pagrindimas

Leidimo išdavimo kriterijai turi būti privalomi.

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

6 straipsnio 2 dalies ia punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b) 3b) 6 straipsnio 2 dalį įterpiamas šis punktas:

„ia) valstybių narių įnašu siekiant iki 2020 m. naudoti 20 proc. atsinaujinančios energijos;“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 6 straipsnio 2 dalį įtraukiamas naujas punktas)

Pagrindimas

Valstybės narės, vertindamos naujus gamybos pajėgumus, turi atsižvelgti į savo įsipareigojimus pasiekti 2007 m. kovo 8–9 d. Tarybos išvadose užsibrėžtą tikslą naudoti 20 proc. atsinaujinančios energijos. Šį tikslą būtų galima pakeisti priėmus tam tikrus teisės aktus.

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

6 straipsnio 2 dalies ib punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3c) Į 6 straipsnio 2 dalį įterpiamas šis punktas:

„ib) poreikiu, kad gamintojai atsižvelgtų į išmetamųjų teršalų prekybos sistemą.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 6 straipsnį įtraukiamas naujas 2k punktas)

Pagrindimas

Vertindamos naujus gamybos pajėgumus valstybės narės turi atsižvelgti į ES išmetamųjų teršalų prekybos sistemos poveikį.

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

6 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3d) 6 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Valstybės narės užtikrina, kad mažiems decentralizuotiems ir (arba) integruotiems gamintojams būtų taikoma supaprastinta leidimų išdavimo tvarka. Ši pagreitinta tvarka taikoma visiems įrenginiams, gaminantiems mažiau nei 50 MW ir visiems integruotiems gamintojams.“

(Iš dalies keičiama Direktyvos 2003/54/EB 6 straipsnio 3 dalis)

Pagrindimas

Siekiant skatinti decentralizuotų energijos šaltinių plėtrą ir kartu pripažįstant mažesnių energijos šaltinių sukeltą mažesnę poveikį aplinkai turi būti sukurta pagreitinta tvarka.

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 3e dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3e) 7 straipsnio 5 dalis keičiama taip:

„5. Valstybės narės paskiria valdžios instituciją arba valstybės įstaigą ar privačią organizaciją, nesusijusią su

elektros energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo ir tiekimo veikla, kuri gali būti ir 22a straipsnio 1 dalyje nurodyta *nacionalinė* reguliavimo institucija, ir ji yra atsakinga už 1 – 4 dalyse nurodytos konkursų tvarkos organizavimą, priežiūrą ir kontrolę. [...] Ši institucija ar įstaiga imasi visų reikiamų veiksmų paraiškose konkursui pateiktos informacijos konfidencialumui užtikrinti.“

(Iš dalies pakeičiama Direktyvos 2005/54/EB 7 straipsnio 5 dalis. Išbraukiamas tekstas „Kai perdavimo sistemos operatorius yra visiškai nepriklausomas nuo kitų veiklos rūšių, nesusijusių su perdavimo sistema, atsižvelgiant į nuosavybę, šį perdavimo sistemos operatorių galima paskirti įstaiga, kuri būtų atsakinga už konkursų tvarkos organizavimą, priežiūrą ir kontrolę“)

Pagrindimas

Už tai turėtų būti atsakingi ne perdavimo sistemos operatoriai, o nacionalinės reguliavimo institucijos.

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies b punkto įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

b) tas pats asmuo ar asmenys neturėtų teisės:

Pakeitimas

b) b) tas pats asmuo ar asmenys **kartu arba atskirai** neturėtų teisės:

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros

Pakeitimas

i) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros

energijos gamybos ar jos tiekimo funkciją, ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių arba perdavimo sistemą ar bet kokią perdavimo sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis perdavimo sistemos operatoriaus **arba perdavimo sistemos** atžvilgiu, arba

energijos gamybos ar jos tiekimo funkciją, ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių arba perdavimo sistemą ar bet kokią perdavimo sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis perdavimo sistemos operatoriaus atžvilgiu, arba,

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių **ar perdavimo sistemą** ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos arba jos tiekimo funkciją, valdyti kokią nors tos įmonės turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu;

Pakeitimas

ii) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos arba jos tiekimo funkciją, valdyti kokią nors tos įmonės turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu;

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) tas pats asmuo ar asmenys neturėtų teisės skirti nei perdavimo sistemos operatoriaus **ar perdavimo sistemos** stebėtojų tarybos, administracinės valdybos arba teisiškai įmonę atstovaujančių padalinių narius ir valdyti įmonės, atliekančios kokią nors elektros energijos

Pakeitimas

c) tas pats asmuo ar asmenys neturėtų teisės skirti nei perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos, administracinės valdybos arba teisiškai įmonę atstovaujančių padalinių narius ir valdyti įmonės, atliekančios kokią nors elektros energijos gamybos arba jos

gamybos arba jos tiekimo funkciją, bet kokią turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu;

tiekimo funkciją, bet kokią turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu;

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies da punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„(da) tas pats asmuo ar asmenys neturėtų teisės valdyti perdavimo sistemos pagal valdymo sutartį arba daryti jai įtaką kokiu nors kitu būdu, nesusijusiu su nuosavybe, ar tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos arba jos tiekimo funkciją, valdyti kokią nors tos įmonės turto dalį ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu.“

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 3a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„3a. Valstybės narės prižiūri vertikaliai integruotų bendrovių veiklos rūšių atskyrimo procesą ir pateikia Komisijai ataskaitą apie pasiektą pažangą.“

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Tariamą, kad 1 dalies a punkte nustatytas įpareigojimas buvo įvykdytas tuo atveju, jeigu kelios įmonės, kurioms nuosavybės teise priklauso perdavimo sistemos, sukūrė bendrąją įmonę, kuri atlieką atitinkamų perdavimo sistemų operatoriaus funkcijas keliose valstybėse narėse. ***Jokia kita įmonė neturi teisės būti sudedamąja bendrosios įmonės dalimi, jeigu ta įmonė nebuvo pagal 10 straipsnį patvirtinta nepriklausomu sistemos operatoriumi.***

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 4 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 5a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5. Tariamą, kad 1 dalies a punkte nustatytas įpareigojimas buvo įvykdytas tuo atveju, jeigu kelios įmonės, kurioms nuosavybės teise priklauso perdavimo sistemos, sukūrė bendrąją įmonę, kuri atlieką atitinkamų perdavimo sistemų operatoriaus funkcijas keliose valstybėse narėse.

„5a. Šiame straipsnyje, jei 1 dalies b – d punktuose nurodytas asmuo yra valstybė narė arba viešoji įstaiga, dvi skirtingos viešosios įstaigos, kurios kontroliuoja perdavimo sistemos operatorių arba perdavimo sistemą ir įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos arba jos tiekimo funkciją, nelaikomos tuo pačiu asmeniu arba tais pačiais asmenimis.“

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 5 dalis

Direktyva 2003/54/EB

8b straipsnio 13 dalis

13. Komisija priima gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios privaloma laikytis taikant šio straipsnio 6–9 dalis. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, priimama laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Išbraukta.

Pagrindimas

Dėl teisinių priežasčių siūloma į Reglamentą 1228/2003 perkelti bent jau 7 to 10 ir 13 dalis; 11 ir 12 dalys turi būti įtrauktos ir į Direktyvą, ir į Reglamentą.

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 6 dalis

Direktyva 2003/54/EB

9 straipsnio a punktas

a) užtikrina ilgalaikį sistemos tinkamumą patenkinti pagrįstą elektros energijos perdavimo paklausą, eksploatavimą, techninę priežiūrą ir plėtrą atsižvelgiant į ekonomines sąlygas, saugų, patikimą ir veiksmingą perdavimo sistemų eksploatavimą deramai atsižvelgiant į aplinką, **skatina energijos naudojimo veiksmingumą ir mokslinius tyrimus bei naujoves, visų pirma siekiant užtikrinti, kad plačiau būtų naudojami atsinaujinantys energijos išteklių ir diegiamos technologijos, kurias naudojant išmetamas mažas anglies dvideginio kiekis.**

a) užtikrina ilgalaikį sistemos tinkamumą patenkinti pagrįstą elektros energijos perdavimo paklausą, eksploatavimą, techninę priežiūrą ir plėtrą atsižvelgiant į ekonomines sąlygas, saugų, patikimą ir veiksmingą perdavimo sistemų eksploatavimą deramai atsižvelgiant į aplinką, **atsinaujinančių energijos šaltinių integravimą, įtvirtintą gamybą ir į elektros tinklų technologijas, kurias naudojant išmetamas mažas anglies dioksido kiekis, į energijos efektyvumo skatinimą bei mokslinius tyrimus ir naujoves,**

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 6a dalis (nauja)
Direktyva 2003/54/EB
9 straipsnio c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a) 9 straipsnio c punktas pakeičiamas taip:

„c) užtikrina elektros energijos srautų valdymą sistemoje, atsižvelgiant į mainus su kitomis sujungtomis sistemomis ir bendrus Europos lygiu suderintus standartus. Todėl perdavimo sistemos operatorius turi užtikrinti elektros energijos sistemos saugumą, patikimumą ir efektyvumą bei, atsižvelgiant į šį kontekstą, užtikrinti galimybę naudotis visomis papildomomis paslaugomis, *įskaitant tas, kurios tiekiamos reaguojant į paklausos valdymą ir remiantis bendrais standartais*, tiek, kiek ši galimybė nepriklauso nuo bet kurios kitos perdavimo sistemos, su kuria yra sujungta jo sistema;“

(I Direktyvos 2003/54/EB 9 straipsnio c punktą įtraukiama „reagavimo į paklausos valdymą“ sąvoka.)

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 6b dalis (nauja)
Direktyva 2003/54/EB
9 straipsnio d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6b) 9 straipsnio d punktas pakeičiamas taip:

„d) pateikia kitos sistemos, su kuria sujungta jo sistema, operatoriui pakankamai informacijos, užtikrinančios saugų ir efektyvų veikimą ir jungtinės sistemos sąveiką, *taip užtikrinant bendrą šios informacijos*“

naudojimą;

(Ta pati Direktyvos 2003/54/EB 9 straipsnio d punkto formuluotė, papildyta tam tikromis detalėmis)

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 6c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

9 straipsnio f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6c) 9 straipsnio f punktas pakeičiamas taip:

„f) teikia sistemos vartotojams informaciją, kuri jiems reikalinga norint veiksmingai prisijungti prie sistemos remiantis bendrais standartais.“

(Ta pati Direktyvos 2003/54/EB 9 straipsnio f punkto formuluotė, papildyta tam tikromis detalėmis)

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 6d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

9 straipsnio fa punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6d) Į 9 straipsnį įterpiamas šis punktas:

„fa) renka perkrovos valdymo mokesčius ir sumas, mokėtinas pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nustatytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiškai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, suteikia trečiajai šaliai prieigą ir ją valdo bei pateikia išsamius paaiškinimus, kai prieiga, kurią kontroliuoja nacionalinės reguliavimo institucijos, nesuteikiama; perdavimo

sistemos operatoriai, atlikdami šiame straipsnyje nurodytas užduotis, pirmiausia skatina rinkos integraciją ir optimaliai didina socialinę ir ekonominę naudą.“

(I Direktyvos 2003/54/EB 9 straipsnį įtraukiamas naujas fa punktas)

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 8 dalis

Direktyva 2003/54/EB

10 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10 straipsnis

Išbraukta.

Nepriklausomi sistemos operatoriai

1. Jeigu šios direktyvos įsigaliojimo dieną perdavimo sistema priklauso vertikalios integracijos įmonei, valstybės narės gali leisti taikyti nukrypti nuo 8 straipsnio 1 dalies leidžiančią nuostatą, su sąlyga, kad perdavimo sistemos savininko siūlymu valstybė narė paskirtų nepriklausomą sistemos operatorių, o tokį paskyrimą patvirtintų Komisija. Vertikalios integracijos įmonei, kuriai nuosavybės teise priklauso perdavimo sistema, jokių atveju netrukdoma imtis veiksmų siekiant laikytis 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų.

2. Valstybė narė nepriklausomą sistemos operatorių gali patvirtinti ir paskirti tik tuo atveju, jeigu:

a) kandidatas į operatorius įrodė, kad atitinka 8 straipsnio 1 dalies b–d punktų reikalavimus;

b) kandidatas į operatorius įrodė, kad jis turi reikiamų finansinių, techninių ir žmogiškųjų išteklių užduotims pagal 9 straipsnį vykdyti;

c) kandidatas į operatorius įsipareigoja laikytis dešimties metų tinklo plėtros plano, kurį pasiūlė reguliavimo

institucija;

d) perdavimo sistemos savininkas įrodė, kad sugeba vykdyti 6 dalyje nustatytus įsipareigojimus. Šiuo tikslu jis pateikia visus sutarčių su įmone kandidate ir bet koku kitu svarbiu subjektu projektus;

e) kandidatas į operatorius įrodė, kad sugebės vykdyti įsipareigojimus pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1228/2005 dėl teisės naudotis elektros energijos perdavimo tinklais sąlygų*, įskaitant bendradarbiavimą su perdavimo sistemos operatoriais Europos ir regiono mastu.

3. Įmonės, kurioms reguliavimo institucija išdavė sertifikatą, patvirtinanti, kad jos atitinka 8a straipsnio ir 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus, valstybės narės patvirtina ir paskiria nepriklausomais sistemos operatoriais. Taikoma 8b straipsnyje nustatyta sertifikavimo procedūra.

4. Jeigu Komisija sprendimą priėmė laikydama 8b straipsnyje nustatytos tvarkos ir jeigu ji nustato, kad reguliavimo institucija jos sprendimo neįgyvendino per du mėnesius, gavusi Energetikos sektoriaus reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros pasiūlymą ir išklausiusi perdavimo sistemos savininko bei perdavimo sistemos operatoriaus nuomonę Komisija per šešis mėnesius penkerių metų laikotarpiui paskiria nepriklausomą sistemos operatorių. Bet kuriuo metu perdavimo sistemos savininkas reguliavimo institucijai gali pasiūlyti paskirti naują nepriklausomą sistemos operatorių pagal 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą tvarką.

5. Kiekvienas nepriklausomas sistemos operatorius atsakingas už tai, kad trečiajai šaliai būtų suteikta prieiga ir už tos prieigos reguliavimą, įskaitant prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento

(EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą, taip pat už perdavimo sistemos eksploatavimą, techninę jos priežiūrą ir vystymą bei ilgalaikio sistemos tinkamumo patenkinti pagrįstą paklausą užtikrinimą (šiuo atveju tinkamumas užtikrinimas investavimo planais). Plėtodamas tinklą nepriklausomas sistemos operatorius atsakingas už planavimą (įskaitant leidimo išdavimo tvarką), naujų infrastruktūros objektų statybą ir jų atidavimą eksploatuoti. Šiuo tikslu jis atlieka perdavimo sistemos operatoriaus funkcijas taip, kaip nustatyta šiame skyriuje. Perdavimo sistemos savininkai gali neatsakyti už prieigos suteikimą trečiajai šaliai ir tos prieigos reguliavimą ar už investavimo planavimą.

6. Jeigu paskiriamas nepriklausomas sistemos operatorius, perdavimo sistemos savininkas:

a) bendradarbiauja su nepriklausomu sistemos operatoriumi ir teikia paramą jam vykdant savo užduotis, įskaitant, visų pirma visos reikiamos informacijos teikimą;

b) finansuoja investicijas, dėl kurių nusprendžia nepriklausomas sistemos operatorius ir kurias patvirtina reguliavimo institucija, arba sutinka, kad jas finansuotų bet kokia suinteresuotoji šalis, įskaitant nepriklausomą sistemos operatorių; atitinkamas sutartis dėl finansavimo patvirtina reguliavimo institucija. Prieš patvirtindama reguliavimo institucija konsultuojasi su turto savininku ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis;

c) prisiima atsakomybę, susijusią su tinklo įranga, išskyrus atsakomybės dalį, susijusią su nepriklausomo sistemos operatoriaus užduotimis;

d) suteikia garantijas, kad būtų įmanoma lengviau finansuoti bet kokią tinklo plėtrą, išskyrus investavimą tuo atveju, jeigu pagal b punktą, jis davė sutikimą, jog investuoti bet kokia suinteresuotoji šalis, įskaitant nepriklausomą sistemos operatorių.

7. Glaudžiai bendradarbiaujant su reguliavimo institucija atitinkamai nacionalinei konkurencijos institucijai suteikiami visi reikiami įgaliojimai veiksmingai prižiūrėti, ar perdavimo sistemos savininkas laikosi 6 dalyje nustatytų įpareigojimų.

Pagrindimas

Nepriklausomo tinklo operatoriaus atveju būtina biurokratija ir brangios reguliavimo priemonės ir todėl tai nėra naudinga alternatyva visiškam nuosavybės atskyrimui. Pranešėja, be visiško nuosavybės atskyrimo, svarstys bet kurį kitą modelį, kuriuo suteikiamas apibrėžtumas į rinką įeinantiems konkurentams, užtikrinama, kad nekiltų interesų konfliktų, ir kuris yra toks pat veiksmingas kaip nuosavybės atskyrimo modelis.

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 8 dalis

Direktyva 2003/54/EB

10a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10a straipsnis

Išbraukta.

Perdavimo sistemos savininkų veiklos rūšių atskyrimas

1. Jeigu buvo paskirtas nepriklausomas perdavimo sistemos operatorius, perdavimo sistemos savininkai, kurie yra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis, bent savo teisine forma, organizacine struktūra ir sprendimų priėmimo tvarka turi būti nepriklausomi nuo kitų veiklos rūšių, nesusijusių su perdavimu.

2. Siekiant užtikrinti šio straipsnio 1

dalyje nurodytą perdavimo sistemos savininko nepriklausomumą, taikomi šie minimalūs kriterijai:

a) asmenys, atsakingi už perdavimo sistemos savininko valdymą, neturi teisės dalyvauti integruotos elektros energetikos įmonės, tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingos už kasdieninę elektros energijos gamybos, paskirstymo ir tiekimo veiklą, valdymo struktūrose;

b) reikia imtis tinkamų priemonių siekiant užtikrinti, kad į atsakingų už perdavimo sistemos savininko valdymą asmenų profesinius interesus būtų atsižvelgiama taip, kad jie turėtų galimybę veikti savarankiškai;

c) perdavimo sistemos savininkas parengia atitikties programą, nustatančią priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią diskriminuojančiam elgesiui, bei užtikrinančią tinkamo jų įgyvendinimo priežiūrą. Programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos, kad šis tikslas būtų pasiektas. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingas asmuo ar įstaiga reguliavimo institucijai pateikia metinę ataskaitą, kurioje nurodo taikytas priemones; ši ataskaita skelbiama.

3. Komisija gali priimti gaires, kuriomis siekiama užtikrinti, kad perdavimo sistemos savininkas iš tikrųjų laikytųsi visų šio straipsnio 2 dalies reikalavimų. Ši priemonė, kuria siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją papildant, priimama taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

Pakeitimas 77

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 8a dalis (nauja)**

Direktyva 2003/54/EB

11 straipsnio 2 dalis

8a) 11 straipsnio 2 dalis keičiama taip:

„2. Dispečerinis gamybos įrenginių valdymas ir jungiamųjų linijų naudojimas remiasi kriterijais, kuriuos patvirtina nacionalinės reguliavimo institucijos; šie kriterijai turi būti objektyvūs, paskelbti ir taikomi nediskriminuojant, garantuojant elektros energijos vidaus rinkos tinkamą veikimą. Jais atsižvelgiama į elektros energijos, kurią tiekia turimi gamybos įrenginiai ar jungiamosios linijos, elektros energijos ekonominę pirmumo teisę ir į sistemos techninius apribojimus.“

(Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnio 2 dalies formuluotę atitinkantis tekstas; pakeičiami esamo teksto elementai).

Pagrindimas

Nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos turi daugiau galimybių veikti objektyviai, negu valstybių narių vyriausybės.

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 8b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

11 straipsnio 3 dalis

8b) 11 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Nacionalinė reguliavimo institucija reikalauja, kad sistemos operatorius, atlikdamas dispečerinį elektros gamybos įrenginių valdymą, pirmenybę teiktų gamybos įrenginiams, naudojantiems atsinaujinančius energijos šaltinius, atliekas arba tuo pat metu gaminantiems šilumą ir elektros energiją, išskyrus atvejus, kai tai neatitiktų techninio

pasiūlos ir paklausos balanso užtikrinimo reikalavimų arba keltų grėsmę tinklo saugai ir patikimumui.

(Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnio 3 dalies formuluotę atitinkantis tekstas; pakeičiami esamo teksto elementai).

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 8c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

11 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8c) 11 straipsnio 5 dalis keičiama taip:

„5. Valstybės narės per nacionalines reguliavimo institucijas reikalauja, kad perdavimo sistemos operatoriai laikytųsi minimalių perdavimo sistemos, įskaitant sujungimo pajėgumą, veikimo, priežiūros ir plėtros normų. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms reikėtų suteikti platesnius įgaliojimus siekiant užtikrinti, kad šių institucijų darbe būtų atsižvelgiama į Europos vartotoją.“

(Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnio 5 dalies formuluotę atitinkantis tekstas; pakeičiami esamo teksto elementai)

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 8d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

11 straipsnio 7a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8d) 11 straipsnis papildomas tokia dalimi:

„7a. Perdavimo sistemos operatoriai palengvina stambių galutinių vartotojų ir galutinių vartotojų susivienijimų

dalyvavimo rezervinėse ir balansavimo rinkose sąlygas. Tuo atveju, kai gamybos ir paklausos kainos sutampa, pirmenybė teikiama paklausai.“

Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnis papildytas nauja 7a dalimi.

Pagrindimas

Siekiant pagerinti energijos naudojimo efektyvumą, svarbu, kad vartotojai aktyviai dalyvautų pagalbinių paslaugų rinkose, ypač kai jie gali sumažinti paklausą tam tikrais kritiniais momentais (didžiausios apkrovos, avarijų atvejais). Stambieji vartotojai gali tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti šiose rinkose. Smulkieji vartotojai negali šiose rinkose dalyvauti tiesiogiai, nebent kas nors (pvz., tiekėjas) galėtų apjungti didelį jų skaičių ir veiksmingai kontroliuoti dalį jų paklausos.

Pakeitimas 81

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 8e dalis (nauja)**

Direktyva 2003/54/EB

11 straipsnio 7b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8e) 11 straipsnis papildomas tokia dalimi:

„7b. Nacionalinė reguliavimo institucija užtikrina, kad balansavimo taisyklės ir tarifai būtų tinkamai suderinti visose valstybėse narėse ne vėliau kaip ...*. Jos visų pirma užtikrina, kad stambūs galutiniai vartotojai, galutinių vartotojų susivienijimai galėtų veiksmingai prisidėti prie sistemų balansavimo ir naudotis kitomis papildomomis paslaugomis.

* po dviejų metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.“

Direktyvos 2003/54/EB 11 straipsnis papildytas nauja 7b dalimi.

Pagrindimas

Pagal 23 straipsnį reguliavimo institucijos yra atsakingos už tai, „kad (...) būtų nustatyta ar patvirtinta bent ta metodika, pagal kurią apskaičiuojamos ar nustatomos sąlygos (...) teikti balansavimo paslaugas“. Kadangi balansavimo paslaugų suderinimas yra itin svarbus

tinkamo vidaus rinkos veikimo veiksnys, reguliavimo institucijos, glaudžiai bendradarbiaudamos su perdavimo sistemos operatoriais ir paskirstymo sistemos operatoriais, reikalauja, kad būtų atliktas tinkamo lygio suderinimas.

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 9 dalis

Direktyva 2003/54/EB

12 straipsnio 2a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Su ypač svarbia konkurencijai rinkoje komercine informacija, ypač informacija, suteikiančia galimybę nustatyti paskirties vietą, informacija apie bendrus gamybos pajėgumus ir informacija apie užsakytus pajėgumus gali susipažinti visi rinkoje esantys elektros energijos tiekimo operatoriai. Jei reikia, nacionalinė reguliavimo institucija pareikalauja istorinių operatorių pateikti šią informaciją suinteresuotiesiems asmenims.

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 9a dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a) 14 straipsnio 1 dalis keičiama taip:

„1. Kiekvienas paskirstymo sistemos operatorius įpareigojamas užtikrinti ilgalaikį sistemos tinkamumą patenkinti pagrįstą elektros energijos perdavimo paklausą, ir, atsižvelgiant į ekonomines sąlygas, savo teritorijoje eksploatuoti, vykdyti techninę priežiūrą ir plėtoti saugią, patikimą ir efektyvią elektros energijos paskirstymo sistemą, tinkamai atsižvelgiant į aplinkos apsaugą, ir

skatinti efektyviai naudoti energiją.

(Direktyvos 2003/54/EB 14 straipsnio 1 dalies formuluotę atitinkantis tekstas; pakeičiami esamo teksto elementai).

Pagrindimas

Siekiant įvykdyti pirmiau nurodytus kriterijus, paskirstymo sistemos operatoriams turėtų būti numatomi tokie pat įpareigojimai kaip ir perdavimo sistemos operatoriams.

Pakeitimas 84

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 9b dalis (nauja)**

Direktyva 2003/54/EB
14 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9b) 14 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Paskirstymo sistemos operatorius teikia sistemos naudotojams informaciją, kuri jiems reikalinga siekiant veiksmingai prieiti prie sistemos ir ją naudoti.“

Pakeitimas 85

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 9c dalis (nauja)**

Direktyva 2003/54/EB
14 straipsnio 3a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9c) Į 14 straipsnį įterpiama tokia 3a dalis:

„3a. Per metus nuo Direktyvos .../.../EB [iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių] įsigaliojimo datos paskirstymo sistemos operatorius atitinkamai reguliavimo institucijai pateikia pasiūlymą dėl atitinkamų

informacijos ir ryšių sistemų įdiegimo siekiant teikti 3 dalyje minėtą informaciją. Šiuo pasiūlymu inter alia palengvinamas dvikrypčių elektroninių skaitiklių, kurie per 10 metų nuo tos direktyvos įsigaliojimo datos turėtų būti prieinami visiems vartotojams, naudojimas, galutinių vartotojų ir paskirstytų gamintojų aktyvus dalyvavimas sistemos darbe ir naujausios informacijos mainai tarp paskirstymo ir perdavimo sistemų operatorių siekiant tinkamiausiai naudoti turimus gamybos, tinklų ir paklausos išteklius.“

(Direktyvos 2003/54/EB 14 straipsnis papildomas nauja 3a dalimi)

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 9d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

14 straipsnio 3b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9d) Į 14 straipsnį įterpiama ši 3b dalis:

„3b. Per dvejus metus nuo Direktyvos .../.../EB [iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių] įsigaliojimo datos nacionalinės reguliavimo institucijos patvirtina arba atmeta 3a dalyje nurodytus pasiūlymus.

Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina visišką įdiegiamų informacijos ir ryšių sistemų sąveiką. Šiuo tikslu jos gali priimti gaires ir įpareigoti priimti 3a dalyje minėtų pasiūlymų pakeitimus.“

(Direktyvos 2003/54/EB 14 straipsnis papildomas nauja dalimi)

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 9e dalis (nauja)
Direktyva 2003/54/EB
14 straipsnio 3c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9e) Į 14 straipsnį įterpiama ši 3c dalis:

„3c. Prieš pranešdama paskirstymo sistemos operatoriui apie savo sprendimą dėl 3 dalyje minėto pasiūlymo, nacionalinė reguliavimo institucija apie tai praneša Agentūrai arba, jei ši dar neveikia, Komisijai. Agentūra arba Komisija užtikrina, kad įdiegiamos informacijos ir ryšių sistemos palengvintų elektros energijos vidaus rinkos plėtrą ir dėl jų neatsirastų naujų techninių kliūčių.“

(Direktyvos 2003/54/EB 14 straipsnis papildomas nauja dalimi)

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 9f dalis (nauja)
Direktyva 2003/54/EB
14 straipsnio 4a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9f) Į 14 straipsnį įterpiama ši 4a dalis:

„4a. Valstybės narės skatina modernizuoti paskirstymo tinklus, kurie turi būti statomi taip, kad būtų skatinama decentralizuota elektros energijos gamyba ir užtikrinamas energijos vartojimo efektyvumas.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 14 straipsnį įtraukiama nauja 4b dalis)

Pagrindimas

Valstybės narės turėtų dar labiau stengtis skatinti bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą.

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 10 dalies c punktas

Direktyva 2003/54/EB

15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu paskirstymo sistemos operatorius yra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis, **valstybės narės** užtikrina, kad jo veikla būtų prižiūrima ir kad vertikalios integracijos pranašumu jis negalėtų pasinaudoti taip, kad iškraipytų konkurenciją. Visų pirma vertikalčiai integruoti paskirstymo sistemos operatoriai, naudodami bendrovės pavadinimą ir užtikrindami viešuosius ryšius neturi klaidinti, kai turima omenyje vertikalios integracijos įmonės elektros energijos tiekimo padalinio tapatybė.

Pakeitimas

3. Jeigu paskirstymo sistemos operatorius yra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis, **nacionalinės reguliavimo institucijos** užtikrina, kad jo veikla būtų prižiūrima ir kad vertikalios integracijos pranašumu jis negalėtų pasinaudoti taip, kad iškraipytų konkurenciją. Visų pirma vertikalčiai integruoti paskirstymo sistemos operatoriai, naudodami bendrovės pavadinimą ir užtikrindami viešuosius ryšius neturi klaidinti, kai turima omenyje vertikalios integracijos įmonės elektros energijos tiekimo padalinio tapatybė.

Pagrindimas

Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų priimti atsakomybę už priežiūrą, kaip paskirstymo sistemos operatorių atžvilgiu laikomasi atskyrimo nuostatų, kad būtų užtikrintas paskirstymo sistemos operatorių nepriklausomumas.

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 10 dalies c punktas

Direktyva 2003/54/EB

15 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisija gali priimti gaires, kuriomis siekiama užtikrinti, kad paskirstymo sistemos operatorius iš tikrųjų laikytųsi visų šio straipsnio 2 dalies reikalavimų dėl visiško paskirstymo sistemos operatoriaus nepriklausomumo, operatoriaus nediskriminacinio elgesio ir kad vertikalios integracijos įmonė, vykdydama tiekimo veiklą, neturėtų galimybės

Pakeitimas

Išbraukta.

nesąžiningai pasinaudoti vertikalios integracijos pranašumais. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, priimama laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Pagrindimas

Pagal šią nuostatą Europos Komisija, vadovaudamasi komitologijos procedūra, priims gaires siekdama užtikrinti (i) paskirstymo sistemos operatorių nepriklausomumą, (ii) nediskriminacinę elgesį ir (iii) kad vertikalios integracijos įmonės tiekimo veikla dėl įmonės vertikalios integracijos negalėtų turėti nesąžiningo pranašumo. Visos šios priemonės turi būti priimtose įtraukiant Tarybą ir Europos Parlamentą, kadangi perdėtai taikant komitologijos procedūrą galėtų padidėti reguliavimo neapibrėžtumas.

Pakeitimas 91

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 11a dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB
19 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11a) 19 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

“3. Tvarkydamos vidinę apskaitą, elektros energijos įmonės atskirai parengia perdavimo ir paskirstymo veiklos atskaitomybę, kaip turėtų daryti, jei atitinkamomis veiklos rūšimis užsiimtų atskiros įmonės, taip siekiant išvengti diskriminavimo, kryžminio subsidijavimo ir konkurencijos iškraipymo. Jos taip pat tvarko visų su elektros energija susijusių veiklos rūšių, išskyrus susijusias su perdavimu ar paskirstymu, apskaitą, kuri gali būti konsoliduota. Iki 2007 m. liepos 1 d. jos atskirai tvarko tiekimo reikalavimus atitinkantiems vartotojams veiklos ir tiekimo reikalavimų neatitinkantiems vartotojams veiklos apskaitą. Apskaitoje nurodomos pajamos, gautos naudojantis perdavimo ir paskirstymo sistemos nuosavybės teisėmis. Tam tikrais

atvejais jos tvarko kitų, su elektros energija nesusijusių veiklos rūšių konsoliduotą apskaitą. Tvarkant vidaus apskaitą, sudaromas kiekvienos veiklos rūšies balansas ir pelno (nuostolių) ataskaita.“

(Direktyvos 2003/54/EB 19 straipsnio 3 dalyje keičiamas vienas žodis (visų))

Pagrindimas

Europoje augant tarptautinėms energetikos bendrovėms būtina tiksliai apibrėžti, kad kiekvienos nacionalinės energetikos bendrovės atskiros finansinės ataskaitos turi būti skelbiamos ir neįtraukiamos į pagrindinės bendrovės finansines ataskaitas.

Pakeitimas 92

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 11b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11b) 20 straipsnio 2 dalis keičiama taip:

„2. Perdavimo ar paskirstymo sistemos operatorius gali neleisti prisijungti prie sistemos, jeigu trūksta reikiamų *fizinių laisvų* pajėgumų. Pateikiamos tinkamai motyvuotos atsisakymo priežastys remiantis objektyviais, techniniais ir ekonomiškai pagrįstais kriterijais. *Nacionalinė reguliavimo institucija užtikrina, kad šie kriterijai būtų nuosekliai taikomi ir kad sistemos naudotojai, kuriems nebuvo leista prisijungti, turėtų teisę apskųsti tokį sprendimą. Tam tikrais atvejais, kai atsisakoma suteikti prieigą, nacionalinė reguliavimo institucija užtikrina, kad perdavimo ar paskirstymo sistemos operatorius pateiktų atitinkamos informacijos apie priemones, kurių reikėtų imtis tinklui sustiprinti. Iš šalies, kuri prašo šios informacijos, gali būti imamas priimtinas mokestis, atspindintis šios informacijos pateikimo*

išlaidas.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 20 straipsnio 2 dalį įtraukiami nauji elementai)

Pagrindimas

Neleisti prisijungti prie sistemos turėtų sistemos operatorius remdamasis tinkamai motyvuotais techniniais ir ekonomiškai pagrįstais kriterijais. Neleidžiama prisijungti turėtų būti tik, jeigu trūksta fizinių laisvų pajėgumų. Reguliavimo institucija turėtų būti įpareigota užtikrinti, kad atsisakymo kriterijai būtų nuosekliai taikomi, ir rekomenduoti investuoti į pajėgumus arba prijungimus siekiant pagerinti prijungimą, jei tai pagrįsta ekonomiškai.

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 11c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

21 straipsnio 2a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11c) Į 21 straipsnį įterpiama ši dalis:

„2a. Tinkami vartotojai turi teisę sudaryti sutartis iš karto su keletu tiekėjų.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 21 straipsnį įtraukiama nauja 2a dalis.)

Pagrindimas

Vartotojai turi turėti galimybę teisę sudaryti sutartis iš karto su keletu tiekėjų.

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 11d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

21 straipsnio 2b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11d) Į 21 straipsnį įterpiama ši dalis:

„2b. Agentūra realiu laiku stebi visas Sąjungoje, EEE ir kaimyninėse šalyse esančias organizuotas didmenines elektros energijos rinkas, siekdama nustatyti piktnaudžiavimo rinkos galia

atvejus ar su rinkos struktūra susijusius trūkumus, taip pat skatinti didinti vidaus rinkos veiksmingumą.“

(Direktyvos 2003/54/EB 21 straipsnis papildomas nauja 2a dalimi)

Pagrindimas

Rinkos stebėseną – tai veiksminga priemonė piktnaudžiavimui rinkos galia nustatyti. Svarbu užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos atliktų stebėseną remdamosi suderintais kriterijais ir metodika. Tačiau nacionalinės reguliavimo institucijos dažnai neturi išteklių, kurių reikia norint nuolat realiu laiku stebėti rinkas, ir todėl remiasi mėnesio ar metinės analizės rezultatais. Agentūra turėtų turėti visus išteklius, kurių reikia norint atlikti šią pagrindinę užduotį.

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną nacionalinę reguliavimo instituciją.
2. Valstybės narės užtikrina reguliavimo institucijos nepriklausomumą ir užtikrina, kad ji naudotųsi savo įgaliojimais nešališkai ir skaidriai. Šiuo tikslu valstybė narė užtikrina, kad **reguliavimo institucija**, vykdydama jai šia direktyva pavestas reguliavimo užduotis, būtų teisiškai atskirta ir funkciniu atžvilgiu nepriklausoma nuo bet kokio kito viešojo ar privataus subjekto, o jos darbuotojai ir vadovai veiktų nepriklausomai nuo bet kokių rinkos interesų, **taip pat** nesiektų gauti ir neklausytų jokios vyriausybės arba kito viešojo ar privačiojo subjekto nurodymų.

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną nacionalinę reguliavimo instituciją.
2. Valstybės narės užtikrina reguliavimo institucijos nepriklausomumą ir užtikrina, kad ji naudotųsi savo įgaliojimais nešališkai ir skaidriai. Šiuo tikslu valstybė narė užtikrina, kad vykdydama jai šia direktyva **ir susijusiais teisės aktais** pavestas reguliavimo užduotis reguliavimo institucija:

a) būtų teisiškai atskirta ir funkciniu atžvilgiu nepriklausoma nuo bet kokio kito viešojo ar privataus subjekto,

b) jos darbuotojai ir vadovai veiktų nepriklausomai nuo bet kokių rinkos

3. Kad apsaugotų reguliavimo institucijos nepriklausomumą, valstybės narės pirmiausia užtikrina, kad:

a) reguliavimo institucija turėtų juridinio asmens statusą, **atskirą biudžetą** ir tinkamų žmogiškųjų ir finansinių išteklių savo įgaliojimams vykdyti;

b) **jos vadovybė** būtų **skiriama** ne trumpesniam nei penkerių metų laikotarpiui, kurio negalima pratęsti, **ir** per tą laikotarpį **ją** galima atleisti tik tuo atveju, jeigu **ji** nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų arba **ji** padaro sunkų nusižengimą.

Pakeitimas 96

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnio 3 dalies ba punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

interesų,

c) atlikdama reguliavimo užduotis nesiektų gauti ir neklausytų jokios vyriausybės arba kito viešojo ar privačiojo subjekto **tiesioginių** nurodymų.

3. Kad apsaugotų reguliavimo institucijos nepriklausomumą, valstybės narės pirmiausia užtikrina, kad:

a) reguliavimo institucija turėtų juridinio asmens statusą, **finansinę nepriklausomybę** ir tinkamų žmogiškųjų ir finansinių išteklių savo įgaliojimams vykdyti;

b) **reguliavimo institucijos valdančiosios tarybos nariai** būtų **skiriami** ne trumpesniam nei penkerių metų, **bet ne ilgesniam kaip septynerių metų** laikotarpiui, kurio negalima pratęsti. **Per pirmąją kadenciją šis laikotarpis pusei narių turėtų būti dveji su puse metų.** **Narius** per tą laikotarpį ją galima atleisti tik tuo atveju, jeigu **jie** nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų arba padaro sunkų nusižengimą **pagal nacionalinę teisę.**

Pakeitimas

„ba) reguliavimo institucijos biudžeto poreikiams tenkinti naudojamos tiesioginės pajamos iš energijos rinkos operacijų.“

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22b straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Vykdydama šioje direktyvoje nurodytas reguliavimo užduotis, reguliavimo institucija imasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų pasiekti šie tikslai:

a) glaudžiai bendradarbiaujant su *agentūra*, kitų valstybių narių reguliavimo institucijomis ir Komisija skatinti konkurencingos, saugios ir aplinką tausojančios elektros energijos vidaus rinkos kūrimą Bendrijoje ir veiksmingą rinkos atvėrimą visiems Bendrijos vartotojams ir tiekėjams;

b) siekiant a punkte nurodyto tikslo, plėtoti konkurencingas ir tinkamai veikiančias **regionines** rinkas Bendrijoje;

c) panaikinti prekybos elektros energija tarp valstybių narių apribojimus, įskaitant reikiamų tarpvalstybinio elektros energijos perdavimo pajėgumų sukūrimą, kad būtų įmanoma patenkinti paklausą, padidinti nacionalinių rinkų integraciją **ir sudaryti sąlygas neribojamam elektros energijos perdavimui Bendrijoje**;

d) užtikrinti, kad būtų sukurtos saugios, patikimos ir veiksmingos sistemos, kurias naudojant būtų skatinamas energijos **vartojimo efektyvumas**, sistemos tinkamumas **gaminti ir perduoti elektros energiją, sistemos moksliniai tyrimai ir naujovės, kad būtų patenkinta paklausa, technologijų, kurioms naudojami atsinaujinantys energijos išteklių ir kurias naudojant išmetami maži anglies dvideginio kiekiai, tobulinimas dabartiniu metu ir ateityje**;

Pakeitimas

Vykdydama šioje direktyvoje nurodytas reguliavimo užduotis, reguliavimo institucija imasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų pasiekti šie tikslai:

a) glaudžiai bendradarbiaujant su *Agentūra*, kitų valstybių narių reguliavimo institucijomis ir Komisija skatinti konkurencingos, saugios ir aplinką tausojančios elektros energijos vidaus rinkos kūrimą Bendrijoje ir veiksmingą rinkos atvėrimą visiems Bendrijos vartotojams ir tiekėjams, **taip pat užtikrinti, kad elektros energijos tiekimo tinklai būtų veiksmingi bei patikimi ir kad jų veikla būtų nukreipta į ilgalaikius tikslus**;

b) siekiant a punkte nurodyto tikslo, plėtoti konkurencingas ir tinkamai veikiančias rinkas Bendrijoje;

c) panaikinti **visus** prekybos elektros energija tarp valstybių narių apribojimus, įskaitant reikiamų tarpvalstybinio elektros energijos perdavimo pajėgumų sukūrimą, kad būtų įmanoma patenkinti paklausą **ir** padidinti nacionalinių rinkų integraciją **siekiant skatinti neribojamą elektros energijos perdavimą Bendrijoje**;

d) **kaip įmanoma taupesniu būdu** užtikrinti, kad būtų sukurtos **vartotojams skirtos**, saugios, patikimos ir veiksmingos **tinklo** sistemos, kurias naudojant būtų skatinamas sistemos tinkamumas, **tuo pat metu užtikrinant energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių bei paskirstytos gamybos integravimą dideliu ir mažu mastu tiek perdavimo, tiek paskirstymo tinkluose**;

e) užtikrinti, kad tinklo operatoriams būtų sukurtos tinkamos paskatos trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu didinti tinklo veiksmingumą ir rinkos integraciją;

f) užtikrinti efektyvų savo nacionalinių rinkų veikimą ir kartu su konkurencijos institucijomis skatinti veiksmingą konkurenciją.

da) sudaryti palankesnes sąlygas naujų gamintojų prieigai prie tinklo, visų pirma pašalinant kliūtis, kurios galėtų trukdyti naujų rinkos dalyvių ir energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamintojų prieigai;

e) užtikrinti, kad tinklo operatoriams būtų sukurtos tinkamos paskatos trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu didinti tinklo veiksmingumą ir rinkos integraciją;

f) užtikrinti *naudą vartotojams dėl efektyvaus* nacionalinių rinkų *veikimo, skatinant* veiksmingą konkurenciją kartu su konkurencijos institucijomis *ir užtikrinant vartotojų apsaugą;*

fa) padėti siekti aukštų visuotinių ir viešųjų paslaugų teikimo elektros energijos tiekimo standartų, prisidėti prie pažeidžiamų vartotojų apsaugos, taip pat padėti užtikrinti, kad A priede nustatytos vartotojų apsaugos priemonės būtų veiksmingos.

fb) suderinti keitimosi būtiniais duomenimis procedūras.

Pakeitimas 98

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Reguliavimo institucijos pareigos:

Pakeitimas

1. Reguliavimo institucijos pareigos, *kurias, prireikus, ji vykdo konsultuodamasi su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis ir europinėmis institucijomis, perdavimo sistemos operatoriais ir kitomis rinkos suinteresuotosiomis šalimis, nepažeisdama jų konkrečios kompetencijos:*

Pakeitimas 99

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies –a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(–a) savarankiškai ir remiantis skaidriais kriterijais nustatyti ir tvirtinti reguliuojamuosius tinklo tarifus ir tinklo tarifų sudedamąsias dalis;

Pagrindimas

Pareiga nustatyti reguliuojamuosius tinklo tarifus be kišimosi iš išorės yra viena iš galių, kurios suteikiamos tikrai nepriklausomai agentūrai. Šis principas turi būti aiškiai išdėstytas direktyvoje kaip pirmas konkretus žingsnis tinkamai derinant nacionalines reguliavimo sistemas.

Pakeitimas 100

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) su atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucija ar institucijomis bendradarbiauti tarpvalstybinio pobūdžio klausimais;

b) su atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucija ar institucijomis **ir Agentūra** bendradarbiauti tarpvalstybiniais klausimais, **įskaitant užtikrinti, kad tarp perdavimo infrastruktūros objektų būtų pakankamas sujungimo pajėgumas, būtinas veiksmingam bendram rinkos vertinimui ir tiekimo kriterijų saugumui nediskriminuojant tiekimo įmonių įvairiose valstybėse narėse;**

Pakeitimas 101

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) laikytis *agentūros* ir Komisijos sprendimų bei juos įgyvendinti;

Pakeitimas

c) laikytis **visų privalomų** *Agentūros* ir Komisijos sprendimų bei juos įgyvendinti;

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) užtikrinti, kad perdavimo, paskirstymo ir tiekimo veiklos nebūtų subsidijuojamos kryžmiškai;

Pakeitimas

e) **stebėti, kaip laikomasi šioje direktyvoje išdėstytų veiklos rūšių atskyrimo reikalavimų ir kitų susijusių Bendrijos teisės aktų ir** užtikrinti, kad perdavimo, paskirstymo ir tiekimo veiklos nebūtų subsidijuojamos kryžmiškai **ir kad paskirstymo ir perdavimo tarifai būtų nustatomi gerokai prieš prasidedant laikotarpiams, kuriais jie bus taikomi;**

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) persvarstyti ir metinėje ataskaitoje įvertinti perdavimo sistemos operatorių investavimo planus atsižvelgiant į tai, ar tie planai atitinka visos Europos 10 metų elektros **tinklo plėtros** planą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 2c straipsnio 1 dalyje;

Pakeitimas

f) persvarstyti ir metinėje ataskaitoje įvertinti perdavimo sistemos operatorių investavimo planus atsižvelgiant į tai, ar tie planai atitinka visos Europos 10 metų **investavimo į** elektros **tinklą** planą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 2c straipsnio 1 dalyje; **10 metų investavimo plane raginama skatinti**

investicijas ir užtikrinama, kad paslaugoms teikti užtektų darbuotojų ir jų kvalifikacija bei skaičius būtų pakankamas įsipareigojimams dėl paslaugų vykdyti; jei atitinkamas operatorius nesilaikys 10 metų investavimo plano, reguliavimo institucija pagal Agentūros rekomendacijas jam taikys atitinkamas sankcijas;

Pakeitimas 104

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22c straipsnio 1 dalies fa punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„fa) patvirtinti metinius perdavimo sistemos operatorių investavimo planus;“

Pakeitimas 105

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22c straipsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą ir persvarstyti elektros tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

g) stebėti tinklo *saugumo bei patikimumo reikalavimų laikymąsi, nustatyti arba patvirtinti paslaugų teikimo ir elektros energijos tiekimo kokybės normas ir reikalavimus* ir *peržiūrėti, kokia paslaugų kokybė pasiekta praeityje* bei persvarstyti tiekimo tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

Pakeitimas 106

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22 straipsnio 1 dalies ha punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„ha) skatinti rengti Europos nutraukiamo tiekimo sutartis;“

Pagrindimas

Europos nutraukiamo tiekimo sutartyje, kuri nurodyta Direktyvoje 2003/54/EB, prioritetas teikiamas energijos suvartojimo mažinimui laikantis energijos efektyvumo skatinimo tikslų.

Pagal Europos nutraukiamo tiekimo sutartį elektros energijos vartotojas, gavęs prašymą iš savo vadovo ar reguliavimo institucijos, stebinčių pusiausvyrą, gali laikinai nutraukti elektros energijos vartojimą ir todėl sustabdyti veiklą, kol elektros energijos pasiūla ir paklausa pasieks pusiausvyrą pusiausvyros zonoje ir (arba) tinkle.

Pakeitimas 107

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

i) bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis stebėti rinkos atvėrimo ir konkurencijos didmeniniu bei mažmeniniu lygmeniu mastą, įskaitant elektros energijos mainus, *buitiniams* vartotojams taikomas kainas, tiekėjų pakeitusių vartotojų procentas, nuo elektros tinklo atjungtų vartotojų procentas, nustatytos formos *buitinių* vartotojų skundus, ir bet kokią konkurencijos iškreipimą ar apribojimą bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis, taip pat teikti atitinkamoms konkurencijos institucijoms visą aktualią informaciją ir pranešti joms apie visus atitinkamus atvejus;

i) bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis stebėti **veiksmingo** rinkos atvėrimo ir konkurencijos didmeniniu bei mažmeniniu lygmeniu mastą, įskaitant elektros energijos mainus, *namų ūkio* vartotojams taikomas kainas, tiekėjų pakeitusių vartotojų dalį, **tikrąjį suvartojimą atspindinčias tinkamas išankstinio mokėjimo sąlygas, prie elektros tinklo prijungtų vartotojų** ir nuo elektros tinklo atjungtų vartotojų dalį, **mokesčius už techninę priežiūrą**, nustatytos formos *namų ūkio* vartotojų skundus, ir bet kokią konkurencijos iškreipimą ar apribojimą bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis, taip pat teikti atitinkamoms konkurencijos institucijoms visą aktualią

informaciją ir pranešti joms apie visus atitinkamus atvejus;

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti geresnes vartotojų pasirinkimo galimybes institucija įgaliojama stebėti daugiau rodiklių ir mokesčių.

Pakeitimas 108

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio dalies ia punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„ia) stebėti, ar nepasitaiko konkurenciją ribojančios sutartinės praktikos, įskaitant išimtinių teisių sąlygas, kuriomis namų ūkiams gali būti užkirstas kelias arba apribota galimybė vienu metu sudaryti sutartis su daugiau nei vienu tiekėju; reikiama atvejais nacionalinės reguliavimo institucijos apie šią praktiką praneša nacionalinėms konkurencijos institucijoms;“

Pagrindimas

Namų ūkių vartotojams leidžiant pasirinkti tiekėjus ir nebūti ribojamiems nuostatomis dėl išimtinių teisių, vidaus rinkoje bus lengviau sukurti konkurenciją.

Pakeitimas 109

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies ib punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„ib) pripažinti laisvę sudaryti ilgalaikes sutartis ir galimybę sudaryti turtu grindžiamas sutartis, jeigu jos atitinka galiojančią Bendrijos teisę.“

Pagrindimas

Reikia sukurti naujus pajėgumus – ypač kad juos sukurtų nauji rinkos dalyviai. Gali prireikti ir ilgalaikių sutarčių su pagrindinę apkrovą užtikrinančiais klientais, kad būtų užtikrintas dalies šių investicijų finansavimas. Be to, kai kuriems daug energijos naudojantiems vartotojams reikia galimybės, jeigu tik įmanoma, sudaryti ilgalaikes, prognozuojamas energijos tiekimo sutartis, kad jie ir toliau sugebėtų konkuruoti su kitais regionais.

Pakeitimas 110

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies j punktas

Komisijos siūlomas tekstas

j) stebėti, per kiek laiko perdavimo ir paskirstymo įmonės sujungia elektros energijos perdavimo linijas ir atlieka remonto darbus;

Pakeitimas

j) stebėti, per kiek laiko perdavimo ir paskirstymo įmonės sujungia elektros energijos perdavimo linijas ir atlieka remonto darbus, **ir remiantis Agentūros nustatytomis gairėmis taikyti sankcijas, jeigu šie darbai vėluoja be pateisinamos priežasties**;

Pagrindimas

Turi būti numatytos veiksmingos, tinkamos ir atgrasančios sankcijos, kurios būtų taikomos elektros energijos įmonėms už šioje direktyvoje numatytų pareigų nesilaikymą.

Pakeitimas 111

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies k punktas

Komisijos siūlomas tekstas

k) nepažeidžiant kitų nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijos užtikrinti aukštus visuotinių ir viešųjų paslaugų teikimo elektros energijos sektoriuje standartus, pažeidžiamų vartotojų apsaugą **ir A priede nustatytą vartotojų apsaugos priemonių**

Pakeitimas

k) nepažeidžiant kitų nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijos **stebėti** aukštus visuotinių ir viešųjų paslaugų teikimo elektros energijos sektoriuje standartus **ir** pažeidžiamų vartotojų apsaugą;

veiksmingumą ir vykdymą;

Pagrindimas

Kai kurias užduotis pirmiausia turėtų vykdyti vyriausybės, nes tos užduotys labiau susijusios su socialinėmis priemonėmis nei su mažmeninės rinkos reguliavimu. Reguliavimo institucijos nėra pajėgios nustatyti socialinės politikos. Bet koku atveju turėtų būti nustatytos reguliavimo institucijų galios siekiant tinkamai vykdyti A priedo nuostatas. Be to, turėtų būti aišku, kad už A priedo dėl vartotojų apsaugos įgyvendinimą atsako reglamentavimo institucijos.

Pakeitimas 112

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies ka punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„ka) užtikrinti visišką vartotojų apsaugos priemonių, nustatytų A priede, veiksmingumą ir vykdymą.“

Pagrindimas

Vartotojų apsaugos priemonės, nustatytos A priede, turi būti veiksmingai vykdomos nacionalinių reguliavimo institucijų.

Pakeitimas 113

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies l punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

l) bent kartą per metus paskelbti rekomendacijas apie tai, ar tiekimo tarifai atitinka 3 straipsnio nuostatas;

l) bent kartą per metus paskelbti rekomendacijas apie tai, ar tiekimo tarifai atitinka 3 straipsnio nuostatas, **šiose rekomendacijose deramą dėmesį skiriant reguliuojamų kainų (didmeninių ir galutiniams vartotojams taikomų kainų)**

poveikiui rinkos veikimui;

Pakeitimas 114

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies la punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„la) pranešti nacionalinėms konkurencijos institucijoms ir Komisijai, kuriose valstybėse narėse reguliuojami tarifai mažesni negu rinkos kaina;“

Pagrindimas

Siekiant padėti kurti vidaus rinką, mažesni už rinkos kainą reguliuojami tarifai turėtų būti panaikinti, kad rinką būtų galima atverti. Turi būti numatytos veiksmingos, tinkamos ir atgrasančios sankcijos, kurios būtų taikomos elektros energijos įmonėms už šioje direktyvoje numatytų pareigų nesilaikymą.

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies m punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

m) užtikrinti prieigą prie duomenų apie vartotojų sunaudojamą energiją, suderintose duomenų formose taikymą ir prieigą prie duomenų pagal A priedo h punktą;

m) **nustatyti standartizuotas galutinio vartotojo ir tiekėjo arba paskirstytojo, arba skaitiklių sistemos operatoriaus santykių taisykles, kurios apimtų bent jau prieigą prie duomenų apie vartotojų sunaudojamą energiją, *įskaitant duomenis apie kainas ir bet kokias kitas susijusias išlaidas*, suderintose ir lengvai suprantamos tokių duomenų formose taikymą, *tikrąjį suvartojimą atspindintį tinkamą išankstinį mokėjimą* ir *greitą* prieigą visiems vartotojams prie šių duomenų pagal A priedo h punktą;**

Pagrindimas

Išsamiau išaiškinamos valdžios institucijų pareigos, kurios pagerintų rinkos veikimą ir galiausiai būtų naudingos vartotojams.

Pakeitimas 116

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies oa punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„oa) naudotis veto teise, kai priimami sprendimai paskirti arba atleisti už perdavimo sistemos operatoriaus bendrąjį valdymą atsakingus asmenis;“

Pagrindimas

Reguliavimo institucijoms suteikus veto teisę skiriant ir atleidžiant perdavimo sistemos operatoriaus direkciją, direktyva padėtų užtikrinti, kad į atsakingų už perdavimo sistemos valdymą asmenų profesinius interesus būtų deramai atsižvelgiama ir kad jie atitinkamai turėtų galimybę eiti savo pareigas visiškai nepriklausomai.

Pakeitimas 117

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies ob punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„ob) nustatyti arba patvirtinti prisijungimo prie tinklo tarifus ir paskelbti tokių tarifų nustatymo metodiką.“

Pagrindimas

Nacionalinėms reguliavimo institucijoms turi būti sudaryta galimybė nustatyti arba patvirtinti tarifus, kad visiems subjektams būtų užtikrinta sąžininga galimybė patekti į elektros energijos rinką, o šių tarifų nustatymo metodika turi būti skaidri ir paskelbta pagal šio straipsnio 4 dalį.

Pakeitimas 118

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies oc punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„oc) nustatyti arba tvirtinti paslaugų kokybės standartus, stebėti jų taikymą ir skirti nuobaudas už jų nesilaikymą.“

Pagrindimas

Paslaugų kokybė – tai vienas iš dviejų dalykų (antrasis būtų kaina), kurie privalo būti reguliuojami, nes jei kokybė nebus reguliuojama, ji gali suprastėti. Reguliavimo institucija turėtų turėti teisę nustatyti arba tvirtinti kokybės standartus, stebėti jų taikymą ir skirti nuobaudas už jų nesilaikymą.

Pakeitimas 119

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies od punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„od) stebėti, kaip įgyvendinamos 24 straipsnyje nurodytos apsaugos priemonės.“

Pagrindimas

Former paragraph (3f) amended.

Pakeitimas 120

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas 1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies oe punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„oe) derinti su svarbiausiais procesais rinkoje susijusius keitimosi duomenimis procesus regioniniu lygmeniu;“

Pagrindimas

ES siekia sukurti tarpvalstybinius rinkos regionus. Todėl labai svarbu suderinti visus keitimosi duomenimis procesus. Liberalizuotoje rinkoje veiksmingas keitimasis duomenimis – tai esminė planavimo valdymo, kliringo, atsiskaitymo, tiekėjų keitimo ir daugybės kitų tikslų siekio sąlyga. Jei keitimosi duomenimis procesai nederinami, tai kliudo kurti tarpvalstybinius rinkos regionus.

Pakeitimas 121

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies of punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„of) nekonkurencingose rinkose apibrėžtam ir ribotam laikotarpiui nustatyti viršutines kainos ribas, kad vartotojai būtų apsaugoti nuo piktnaudžiavimo rinka, reikėtų nustatyti pakankamai aukštas viršutines ribas, kad naujos įmonės nebūtų atgrasomos nuo planų įeiti į tas rinkas ir nebūtų pakenkta esamų konkurentų plėtrai;“

Pagrindimas

Nacionalinėms reguliavimo institucijoms turi būti numatyta teisė nustatyti viršutines kainų ribas tais atvejais, kai rinkoje esama per didelę galią turinčių įmonių, bet šios ribos turi būti pakankamai aukštos, kad naujos įmonės nebūtų atgrasomos nuo planų įeiti į šias rinkas, esami konkurentai neatsisakytų plėtros ir nebūtų stabdomas elektros energijos vidaus rinkos kūrimas.

Pakeitimas 122

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies og punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„og) tikrinti perdavimo sistemos operatoriaus techninės priežiūros politiką;“

Pagrindimas

Elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus techninės priežiūros politika yra labai svarbi tiekimo saugumui. Tačiau sudarant techninės priežiūros programas ji gali būti naudojama diskriminavimo tikslais. Siekiant užtikrinti techninės priežiūros politikos neutralumą visiems tinklo vartotojams ir tiekimo saugumą, nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijos sritis turėtų būti išplėsta, kad apimtų ir šią politiką.

Pakeitimas 123

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies oh punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„oh) kartu su atitinkamomis planavimo institucijomis parengti gaires dėl konkretų laikotarpį trunkančios licencijavimo procedūros, siekiant paskatinti naujus rinkos dalyvius gaminti elektros energiją ir ją prekiauti;“

Pagrindimas

Daugeliui naujų įmonių sunku patekti į elektros energijos gamybos ir prekybos ją rinką.

Pakeitimas 124

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies oi punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„oi) užtikrinti, kad didmeninių kainų kitimas būtų skaidrus.“

Pagrindimas

Siekiant visiems rinkos dalyviams užtikrinti vienodas sąlygas, turi būti skelbiami visi didmeninių kainų pokyčiai.

Pakeitimas 125

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnio 1a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„1a. 1 dalyje minėtas stebėsenos pareigas gali vykdyti kita valdžios institucija, o ne reguliavimo institucija, jei valstybė narė taip numato. Tokiu atveju turi būti nedelsiant sudaryta galimybė reguliavimo institucijai naudotis atlikus tokią stebėseną gauta informacija.

Laikydamosi geresnio reglamentavimo principų reguliavimo institucija, vykdydama 1 dalyje minėtas pareigas, atitinkamai konsultuojasi su perdavimo sistemos operatoriais ir glaudžiai bendradarbiauja su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, išsaugodama jų nepriklausomumą, nepažeisdama jų konkrečių kompetencijų.

Pagrindimas

Tekstas iš antraštės perkeltas į 1a dalį.

Pakeitimas 126

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnio 2a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„2a. Pagal 1 dalies i punkto nuostatas stebėdamos nacionalines elektros energijos rinkas, taip pat didmenines ir mažmenines kainas, nacionalinės reguliavimo institucijos priima suderintą metodiką, kuriai pritaria ir kurią patvirtina Agentūra.“

(Direktyvos 2003/54/EB 22c straipsnis papildomas nauja 2a dalimi)

Pagrindimas

Rinkos stebėsena – tai veiksminga priemonė piktnaudžiavimui rinkos galia nustatyti. Svarbu užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos atliktų stebėseną remdamosi suderintais kriterijais ir metodika. Tačiau nacionalinės reguliavimo institucijos dažnai neturi išteklių, kurių reikia norint nuolat realiu laiku stebėti rinkas, ir todėl remiasi mėnesio ar metinės analizės rezultatais. Agentūra turėtų turėti visus išteklius, kurių reikia norint atlikti šią pagrindinę užduotį.

Pakeitimas 127

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) bendradarbiaudama su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis atlikti elektros energijos rinkos veikimo tyrimą ir nuspręsti, **jeigu nebuvo nustatyta jokių konkurencijos taisyklių pažeidimų**, kokių reikia imtis priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti ir tinkamam rinkos veikimui užtikrinti, **įskaitant virtualias elektrines**;

b) bendradarbiaudama su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis atlikti elektros energijos rinkos veikimo tyrimą ir nuspręsti, kokių reikia imtis priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti ir tinkamam rinkos veikimui užtikrinti;

Pagrindimas

Pakeitus tekstą išlieka griežtos ir subalansuotos rinkos priežiūros reguliuojant nuostata, kaip siūlyta iš pradžių (įskaitant ex ante priemones), ir nebėra pavojaus, kad bus supainioti reguliavimo ir konkurencijos institucijų vaidmenys.

Pakeitimas 128

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 3 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) **prašyti, kad** elektros energetikos įmonės **pateiktų** visą informaciją, būtiną jos užduotims atlikti;

Pakeitimas

c) **iš** elektros energijos **įmonių gauti** visą informaciją, būtiną jos užduotims atlikti, **įskaitant visus paaiškinimus, kodėl atsisakoma trečiosioms šalims suteikti prieigą, ir informaciją apie priemones, reikalingas tinklui įtvirtinti, taip pat reikiama atvejais bendradarbiauti su finansų rinkų reguliavimo institucijomis;**

Pagrindimas

Siekiant, kad nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų kontroliuoti elektros energijos rinkos veikimą, joms turi būti suteikta teisė iš elektros energijos įmonių gauti reikiamą informaciją.

Pakeitimas 129

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Reguliavimo institucijos atsakingos už toliau nurodytose srityse taikomų nuostatų ir sąlygų pastarosioms dar neįsigaliojus nustatymą ar patvirtinimą:

a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus. Šie tarifai *turi būti* tokie, kad būtų

Pakeitimas

4. Reguliavimo institucijos atsakingos už toliau nurodytose srityse taikomų nuostatų ir sąlygų pastarosioms dar neįsigaliojus nustatymą ar patvirtinimą:

a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus **ir jų nustatymo metodikas, arba (kaip**

įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą.

b) *elektros energetikos sistemoje* pasiūlos ir paklausos balanso užtikrinimo paslaugų teikimas.

alternatyva) perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymo ir patvirtinimo metodikos ir jų kontrolė. Šie tarifai *atspindi faktines veiksmingo operatoriaus išlaidas ir yra skaidrūs. Jie yra* būti tokie, kad būtų įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą. *Šie tarifai yra nediskriminaciniai naujų rinkos dalyvių atžvilgiu.*

b) pasiūlos ir paklausos balanso užtikrinimo paslaugų, *kurios kiek įmanoma labiau atspindi išlaidas ir neturi įtakos pajamoms, tuo pat metu užtikrina tinkamas paskatas tinklo vartotojams išlaikyti savo teikiamo galingumo ir sunaudojamos energijos pusiausvyrą, teikimas; šios paslaugos yra sąžiningos ir nediskriminuojančios bei pagrįstos objektyviais kriterijais;*
ba) *prieiga prie tarpvalstybinių infrastruktūrų, įskaitant pajėgumų skyrimo ir perkrovos valdymo procedūras.*

Reguliavimo institucijos turi teisę reikalauti, kad perdavimo sistemos operatoriai keistų šias nuostatas ir sąlygas.

Pakeitimas 130

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22c straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Nustatant ar tvirtinant *tarifus*, reguliavimo institucijos užtikrina, kad tinklo operatoriams būtų sukurtos pakankamos paskatos tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu didinti veiksmingumą, skatinti rinkos integraciją ir prisidėti vykdant susijusius mokslinius tyrimus.

Pakeitimas

5. Nustatant ar tvirtinant *tarifų nustatymo ir pasiūlos ir paklausos balanso užtikrinimo metodus*, reguliavimo institucijos užtikrina, kad tinklo operatoriams būtų sukurtos pakankamos paskatos tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu didinti veiksmingumą, skatinti rinkos integraciją, *užtikrinti tiekimo*

saugumą ir prisidėti vykdant susijusius mokslinius tyrimus.

Pakeitimas 131

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnio 5a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„5a. Reguliavimo institucijos stebi nacionalinių elektros energijos sistemų ir jungiamųjų linijų perkrovos valdymą.

Perdavimo sistemų operatoriai pateikia savo perkrovos valdymo procedūras, įskaitant pajėgumų skyrimą, nacionalinėms reguliavimo institucijoms tvirtinti. Nacionalinės reguliavimo institucijos gali reikalauti pakeisti šias procedūras prieš jas patvirtindamos.“

Pakeitimas 132

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Reguliavimo institucijoms suteikiama teisė reikalauti, kad perdavimo ir paskirstymo sistemos operatoriai, jeigu reikia, pakeistų nuostatas ir sąlygas, įskaitant šiame straipsnyje nurodytus tarifus, siekiant užtikrinti, kad jos būtų proporcingos ir taikomos nediskriminuojant.

6. Reguliavimo institucijoms suteikiama teisė reikalauti, kad perdavimo ir paskirstymo sistemos operatoriai, jeigu reikia, pakeistų šiame straipsnyje nurodytas nuostatas ir sąlygas, siekiant užtikrinti, kad jos būtų proporcingos ir taikomos nediskriminuojant. ***Jeigu vėluojama nustatyti perdavimo ir paskirstymo tarifus, reguliavimo institucijos turi turėti teisę nustatyti laikinus perdavimo ir paskirstymo tarifus ir nuspręsti dėl***

**atitinkamų kompensavimo priemonių,
jeigu galutiniai tarifai būtų kitokie nei šie
laikinieji tarifai.**

Pagrindimas

Nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti teisę užtikrinti, kad perdavimo sistemos operatoriai ir paskirstymo sistemos operatoriai imtųsi reikiamų veiksmų.

Pakeitimas 133

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Bet kuri šalis, nepatenkinta perdavimo ar paskirstymo sistemos operatoriaus veiksmais, gali paduoti skundą reguliavimo institucijai, kuri, veikdama kaip ginčų sprendimo institucija, priima sprendimą per du mėnesius nuo skundo gavimo dienos. Kai reguliavimo institucijoms reikia gauti daugiau informacijos, šį laikotarpį galima pratęsti dviem mėnesiais. Šį laikotarpį galima pratęsti, jeigu su tuo sutinka skundą padavusi šalis. Toks skundas nesustabdo sprendimo vykdymo.

Pakeitimas

7. Bet kuri šalis, nepatenkinta perdavimo ar paskirstymo sistemos operatoriaus veiksmais, ***susijusiais su operatoriaus įsipareigojimais pagal šią direktyvą***, gali paduoti skundą reguliavimo institucijai, kuri, veikdama kaip ginčų sprendimo institucija, priima sprendimą per du mėnesius nuo skundo gavimo dienos. Kai reguliavimo institucijoms reikia gauti daugiau informacijos, šį laikotarpį galima pratęsti dviem mėnesiais. Šį laikotarpį galima pratęsti, jeigu su tuo sutinka skundą padavusi šalis. Toks skundas nesustabdo sprendimo vykdymo.

Pakeitimas 134

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. Bet kuri nukentėjusioji šalis, turinti teisę pateikti skundą, susijusį su sprendimu dėl metodikos, priimtos pagal šį straipsnį, o kai reguliavimo institucija yra įpareigota

Pakeitimas

8. Bet kuri nukentėjusioji šalis, turinti teisę pateikti skundą, susijusį su sprendimu dėl tarifų arba metodikos, priimtų pagal šį straipsnį, o kai reguliavimo institucija yra

konsultuotis – dėl **pasiūlytos** metodikos, ne vėliau kaip per du mėnesius arba per trumpesnę valstybių narių nustatytą laikotarpį nuo sprendimo ar jo projekto paskelbimo dienos pateikti skundą dėl persvarstymo. Toks skundas nesustabdo sprendimo įgyvendinimo.

įpareigota konsultuotis – dėl **pasiūlytų tarifų ar** metodikos, ne vėliau kaip per du mėnesius arba per trumpesnę valstybių narių nustatytą laikotarpį nuo sprendimo ar jo projekto paskelbimo dienos pateikti skundą dėl persvarstymo. Toks skundas nesustabdo sprendimo įgyvendinimo.

Pagrindimas

Kaip ir pagal dabartinį reglamentavimo režimą, valstybės narės gali pasirinktinai nustatyti arba pačių tarifų, arba jų apskaičiavimo metodikų kontrolę.

Pakeitimas 135

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 12 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

12. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai *turi būti* pagrįsti.

Pakeitimas

12. Reguliavimo institucijų priimami *yra deramai pagrįsti ir vieši, kad būtų galima vykdyti jų teisinę priežiūrą.*

Pakeitimas 136

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 13 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją nuo suinteresuotųjų šalių **nepriklausomai** institucijai.

Pakeitimas

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją **nacionalinei teisminei institucijai** arba kitai **nešališkai nacionalinei institucijai, kuri nepriklauso** nuo suinteresuotųjų šalių

ar nuo jokios vyriausybės.

Pakeitimas 137

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 14 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

14. Komisija gali priimti įgyvendinimo gaires, kuriose nustatoma, kaip reguliavimo institucijos naudojami šiame straipsnyje nustatytais įgaliojimais. Ši priemonė, kuria siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją papildant, priimama taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 138

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22d straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Pirmiausia reguliavimo institucijos bendradarbiauja bent regiono mastu, siekdamas skatinti eksploatacinių priemonių rengimą optimaliam elektros tinklo valdymui užtikrinti, plėtoti bendras elektros energijos biržas ir tarpvalstybinio

Pakeitimas

2. Siekiant užtikrinti regioninių elektros energijos rinkų integraciją, reikia sukurti tinkamas reguliavimo struktūras. Atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, glaudžiai bendradarbiaudamos su Agentūra ir jai vadovaujant, kad jų regioninėse rinkose būtų atliktos bent šios reguliavimo užduotys:

i) bendradarbiaujant bent regiono mastu, **siekiant** skatinti eksploatacinių priemonių rengimą optimaliam elektros tinklo valdymui užtikrinti, skatinti bendras elektros energijos biržas ir tarpvalstybinio elektros energijos perdavimo pajėgumų

elektros energijos perdavimo pajėgumų paskirstymo galimybes, **užtikrinti minimalų** nacionalinių perdavimo sistemų sujungimo pajėgumų **lygį regione**, kad būtų užtikrinama **veiksminga konkurencija**.

paskirstymo galimybes, sudaryti **tinkamo** nacionalinių perdavimo sistemų sujungimo pajėgumų **lygio galimybę, įskaitant naujus jungiamuosius tinklus, regione ir tarp regionų**, kad būtų užtikrinama **veiksmingos konkurencijos plėtotė ir tiekimo saugumo gerėjimas**.

ii) bent atitinkamo regiono lygiu būtų suderinti visi techniniai ir rinkos kodeksai, taikomi atitinkamos perdavimo sistemos operatoriams ir kitiems rinkos dalyviams;

iii) būtų suderintos taisyklės, pagal kurias valdomos perkrovos ir teisingas pajamų ir (arba) perkrovos valdymo sąnaudų perskirstymas visiems rinkos dalyviams;

iv) nustatytos taisyklės, siekiant užtikrinti, kad elektros energijos biržos (-ų) savininkai ir (arba) valdytojai, kurie daro įtaką atitinkamai regiono jungtinei rinkai, būtų visiškai nepriklausomi nuo energijos gamybos įrangos savininkų ir (arba) valdytojų;

2a. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi teisę sudaryti tarpusavio susitarimus bendradarbiavimui reguliavimo srityje skatinti ir 2a dalyje nurodytiems veiksmams vykdyti prireikus konsultuojantis su kitomis susijusiomis nacionalinėmis institucijomis ir nepažeidžiant šių institucijų konkrečios kompetencijos.

Pakeitimas 139

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22d straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisija gali priimti gaires dėl reguliavimo institucijų funkcijų, kad jos bendradarbiautų vienos su kitomis ir agentūra, bei dėl padėties, kai agentūra turi įgaliojimus nuspręsti dėl bent dvi

Pakeitimas

Išbraukta.

valstybes nares sujungiančių infrastruktūros objektų reguliavimo tvarkos. Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pagrindimas

Būtina išaiškinti, kad 8.1 straipsnio išimtis nereiškia, jog savaime bus kuriami nepriklausomi sistemų operatoriai kiekvienai vertikaliai integracijos įmonei, jei reikalaujama pagal 10 straipsnį.

Pakeitimas 140

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22e straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9. Komisija priima gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios privaloma laikytis taikant šį straipsnį. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, priimama laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Išbraukta.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad gaires priimtų Parlamentas ir Taryba pagal normalią procedūrą. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai tik atlikti būtinus pakeitimus.

Pakeitimas 141

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22f straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Reguliavimo institucija ***gali nuspręsti tam tikras šios informacijos dalis pateikti*** rinkos dalyviams, ***su sąlyga***, kad neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius nebus atskleista. ***Šios dalies nuostatos netaikomos informacijai apie finansines priemones, kurioms galioja Direktyvos 2004/39/EB nuostatos.***

Pakeitimas

3. Reguliavimo institucija ***pateikia savo tyrimų arba užklausų rezultatų ataskaitas*** rinkos dalyviams, ***kartu užtikrindama***, kad neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius nebus atskleista.

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti, kad sprendimų priėmimas visada būtų skaidrus, tuo pat metu laikantis komercinio slaptumo, būtina iš dalies pakeisti 3 dalį.

Pakeitimas 142

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 12 dalis

Direktyva 2003/54/EB

22f straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Kad šis straipsnis būtų taikomas vienodai, Komisija gali priimti gaires, nustatančias duomenų laikymo metodus ir priemones bei laikytinų duomenų formatą ir turinį. Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pagrindimas

Čia siūlomi įgaliojimai, pagal kuriuos Komisija turėtų patvirtinti gaires, pasitelkus reguliavimo procedūrą su tikrinimu, labai apribotų Europos Parlamento teises ir todėl turi būti atmesti.

Pakeitimas 143

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 12 dalis
Direktyva 2003/54/EB
22f straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Sandoriams, kuriuos elektros energijos tiekimo įmonės sudaro su didmeniniais vartotojais ir perdavimo sistemos operatoriais dėl elektros energijos rinkos išvestinių finansinių priemonių, šis straipsnis taikomas tik tada, kai Komisija priima šio straipsnio 4 dalyje nurodytas gaires.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pagrindimas

22f straipsniu turėtų būti paprastai apibrėžiamos pagrindinės sąlygos, kurioms esant dera būtinai registruoti duomenis ir nenurodyti atitinkamų duomenų tikslaus turinio. Apibrėžiama turi būti nustatant atitinkamas gaires.

Pakeitimas 144

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 13a dalis (nauja)
Direktyva 2003/54/EB
26 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

13a) 26 straipsnio 2 dalis keičiama taip:

„2. Valstybė narė, kuri, po šios Direktyvos įsigaliojimo, dėl techninio pobūdžio priežasčių susiduria su esminėmis problemomis, atverdama kai kurių 21 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų ne namų ūkio vartotojų ribotų grupių rinką, gali prašyti nuo šios nuostatos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurią Komisija gali leisti taikyti ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį nuo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos. Bet kuriuo atveju tokia nukrypti leidžianti nuostata nustoja galioti nuo 21 straipsnio 1 dalies c

punkte nurodytos datos.“

(Direktyvos 2003/54/EB 26 straipsnio 2 dalies formuluotą atitinkantis tekstas; terminas sutrumpinamas iki 12 mėnesių)

Pagrindimas

12 mėnesių valstybėms narėms turėtų būti pakankamas laikas techninėms problemoms įveikti.

Pakeitimas 145

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 13b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

26 straipsnio 2a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

13a) Į 26 straipsnį įterpiama ši dalis:

„2a. Valstybės narės gali išimties tvarka netaikyti pramoniniams tinklams III, IV, V, VI ir VII skyrių nuostatų. Dėl šių nukrypimų trečiųjų šalių prieigos principas nepaveikiamas. Be to, nukrypimai negali trukdyti viešųjų paskirstymo sistemų uždaviniams.“

(Į Direktyvos 2003/54/EB 26 straipsnį įtraukiama nauja 2a dalis.)

Pagrindimas

Turėtų būti galima pramoniniams tinklams taikyti specialias taisykles, nes tai pirmiausia susiję su sektoriaus pramoninių vartotojų naudojimu.

Pakeitimas 146

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 14a dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

14a) A priedo a punktas pakeičiamas taip:

„a) turėtų teisę sudaryti su savo elektros energijos paslaugų tiekėju sutartį,

nustatančią:

- tiekėjo tapatybę ir adresą;
  - numatomas paslaugas, siūlomus paslaugų kokybės lygius bei pirmojo prijungimo laiką;
  - [...] siūlomų priežiūros paslaugų tipus;
  - priemonės, kuriomis galima gauti naujausią informaciją apie taikomus tarifus ir mokesčius už techninę priežiūrą;
  - sutarties galiojimo laiką, paslaugų bei sutarties pratęsimo ir nutraukimo sąlygas; ar suteikiama teisė nutraukti sutartį *neprivalant nieko mokėti*;
  - bet kokias kompensacijas ir sumokėtų pinigų grąžinimo tvarką, kuri taikoma jei nesilaikoma pagal sutartį teikiamos paslaugos kokybės lygio, *įskaitant netikslių ir vėluojančių sąskaitų išdavimą; [...]*
  - metodą, kuriuo pradedama ginčų sprendimo tvarka, laikantis f punkto nuostatų; *ir*
  - *informaciją apie vartotojų teises, į kurią įtraukta viskas, kad paminėta pirmiau, aiškiai nurodytą sąskaitose ir elektros bendrovių tinklalapiuose;*
- išsamią informaciją apie kompetentingas apeliacijas nagrinėjančias institucijas ir procedūrą, kurią turėtų pradėti vartotojas ginčo atveju.“*

Sąlygos turi būti sąžiningos ir gerai žinomos iš anksto. Bet kuriuo atveju, ši informacija turi būti pateikiama prieš sudarant ar patvirtinant sutartį. Kai sutartys sudaromos per tarpininkus, minėtoji informacija taip pat pateiktina prieš sudarant sutartį.

(Direktyvos 2003/54/EB A priedo a punkto formuluotą atitinkantis tekstas papildomas paskutine įtrauka)

Pakeitimas 147

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 14b dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

14c) A priedo b punktas pakeičiamas taip:

„b) jiems būtų tinkamai pranešama apie bet kokius ketinimus pakeisti sutarties sąlygas, o informuojant apie šiuos ketinimus, jiems būtų pranešama apie jų teisę nutraukti sutartį. Paslaugų tiekėjai tiesiogiai, skaidriai ir suprantamai praneša savo vartotojams apie visus mokesčių padidėjimus; ši informacija pranešama pakankamai anksti, ne vėliau kaip prieš vieną įprastą sąskaitų pateikimo laikotarpį iki įsigaliojant mokesčių padidėjimui. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojai galėtų laisvai nutraukti sutartis, jei naujos sąlygos, apie kurias jiems pranešė elektros energijos paslaugų tiekėjas, jiems nepriimtinos;“

(Direktyvos 2003/54/EB A priedo b punkto formuluotą atitinkantis tekstas papildomas tekstu „skaidriai ir suprantamai“)

Pakeitimas 148

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 14c dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

14c) A priedo d punktas pakeičiamas taip:

„d) galėtų rinktis iš įvairių mokėjimo būdų, kuriais nediskriminuojami

virtotojai. Bet kuris sąlygų skirtumas turi atspindėti tiekėjo išlaidas, susijusias su skirtingų mokėjimo sistemų taikymu. Bendros sąlygos turi būti sąžiningos ir skaidrios. Sąlygos paskelbiamos aiškia ir suprantama kalba. Vartotojai turi būti apsaugoti nuo nesąžiningų ar klaidinančių pardavimo metodų, įskaitant nesutartines prekiautojo daromas kliūtis, pvz. perdėtus reikalavimus, susijusius su sutarties dokumentais;“

(Direktyvos 2003/54 EB A priedo d punkto formuluotę atitinkantis tekstas papildomas tekstu „kad nebūtų diskriminuojami pažeidžiami vartotojai – tai apima iš anksto apmokėtus skaitiklius ir, kai reikia, nemokamas tarifų skaičiavimo priemonės“ ir „įskaitant nesutartines prekiautojo daromas kliūtis“)

Pakeitimas 149

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 14d dalis (nauja)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

14f) A priedo f punktas pakeičiamas taip:

„f) gautų naudą, kurią teikia skaidri, paprasta ir nebrangi jų skundų nagrinėjimo tvarka. Pirmiausia visi vartotojai turi teisę į tai, kad jų elektros energijos paslaugų teikėjas paslaugą teiktų ir skundus administruotų vadovaudamasis tarptautiniais standartais. Taikant tokią tvarką, ginčai turi būti sprendžiami sąžiningai ir operatyviai bei per tris mėnesius, o kai to reikia, turi būti taikoma pinigų grąžinimo ir (arba) kompensavimo sistema. Kai įmanoma, ši tvarka nustatoma atsižvelgiant į Komisijos rekomendacijoje 98/257/EB nustatytus principus;“

(Direktyvos 2003/54/EB A priedo f punkto formuluotę atitinkantis tekstas papildomas tekstu

„per tris mėnesius“; variante lietuvių kalba žodis „sprendžiami“ keičiamas žodžiu „išsprendžiami“)

Pakeitimas 150

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 15 dalis

Direktyva 2003/54/EB

A priedo h punktas

Komisijos siūlomas tekstas

h) *turėtų* galimybę naudotis duomenimis apie savo suvartojimą ir sudarius aiškų susitarimą bei nemokamai galėtų leisti bet kokiai tiekimo licenciją turinčiai įmonei naudotis savo skaitiklių duomenimis. Už duomenų tvarkymą atsakinga šalis tuos duomenis privalo pateikti įmonei. Valstybės narės nustato duomenų formatą ir tvarką, pagal kurią tiekėjai ir vartotojai gali naudotis šiais duomenimis. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama.

Pakeitimas

h) *gali lengvai pakeisti tiekėjų ir turi* galimybę naudotis duomenimis apie savo suvartojimą ir sudarius aiškų susitarimą bei nemokamai galėtų leisti bet kokiai leidimą turinčiai tiekimo įmonei naudotis savo skaitiklių duomenimis. Už duomenų tvarkymą atsakinga šalis tuos duomenis privalo pateikti įmonei. Valstybės narės nustato duomenų formatą ir tvarką, pagal kurią tiekėjai ir vartotojai gali naudotis šiais duomenimis. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama.

Pakeitimas 151

Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas

1 straipsnio 15 dalis

Direktyva 2003/54/EB

A priedo i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

i) kiekvieną mėnesį būtų tinkamai informuojami apie tikrąjį elektros energijos suvartojimą ir kainas. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama.

Pakeitimas

i) *bent jau kiekvieną mėnesį* būtų tinkamai informuojami apie tikrąjį elektros energijos suvartojimą ir kainas. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama. *Valstybės narės užtikrina, kad pažangių skaitiklių įdiegimas, kuo mažiau trikdančias vartotojus, būtų baigtas per 10 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos ir kad už šį įdiegimą būtų atsakingos elektros energijos tiekimo ar paskirstymo bendrovės. Nacionalinės*

reguliavimo institucijos yra atsakingos už šios plėtros proceso priežiūrą ir bendrų standartų nustatymą šiuo tikslu. Valstybės narės užtikrina, kad standartai, pagal kuriuos nustatomi būtiniausi skaitiklių techninės konstrukcijos ir eksploataavimo reikalavimai, būtų rengiami siekiant išspręsti sąveikos problemas ir taip vartotojams užtikrinti didžiausią naudą mažiausiomis kainomis.

Pakeitimas 152

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 15 dalis
Direktyva 2003/54/EB
A priedo j punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

j) gali pasikeisti tiekėjų bet kuriuo metų laiku, o ankstesnio tiekėjo sąskaitą apmokėtų ne vėliau kaip praėjus vienam mėnesiui nuo to laiko, kai ankstesnis tiekėjas paskutinį kartą tiekė elektros energiją.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 153

**Pasiūlymas dėl direktyvos – keičiantis aktas
1 straipsnio 15 dalis
Direktyva 2003/54/EB
A priedo ja punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

ja) pakeitus elektros energijos tiekėjų, galutinę uždarymo sąskaitą gauna ne vėliau kaip praėjus vienam mėnesiui po to, kai informuojamas atitinkamas tiekėjas.

Pakeitimas

AIŠKINAMOJI DALIS

1. Jei nebus tinkamai funkcionuojančios elektros ir dujų rinkos, Europos Sąjungai bus itin sunku užtikrinti tiekimo saugumą, darnią, mažai anglies junginių išskiriančios energijos rinką ir visuotinį konkurencingumą.
2. Prieš ieškodami tinkamo tokios rinkos modelio turime paklausti savęs, „kodėl mes siekiame tokios permainos?“. Mums reikia šio pokyčio, kad vartotojai galėtų pirkti patraukliomis kainomis, kad būtų sudarytos vienodos veikimo galimybės visiems rinkos dalyviams, gamintojams ir vartotojams, kad būtų užtikrintos geresnės sąlygos investicijoms, kurios garantuotų tiekimo saugumą ir geresnes galimybes panaudoti atsinaujinančios energijos išteklius, be to, mums reikia sumažinti didžiųjų energetikos įmonių įtakos galią, kad VMĮ turėtų geresnę prieigą prie energetikos tinklo. Tam reikalingas dvejopas požiūris: geresnis elektros ir dujų rinkos reglamentavimas ir valdymas tinklo monopolijų veiklos ir rinkos modelio požiūriu; ir griežtas konkurencijos teisės taikymas siekiant sumažinti rinkos koncentraciją.

I. Vartotojų apsauga ir socialinis poveikis

3. Bet koks modelis, atrodo, numato energijos kainų didėjimą. ES PES įtaka, įsipareigojimas naudoti 20 % atsinaujinančios energijos išteklių ir vis nereguliuojamas naftos tiekimas už maždaug 100 dolerių už barelį kainą greičiausiai reikš, kad kainos didės.
4. Nors energijos trūkumas ir pažeidžiamų vartotojų apsauga yra nacionalinė kompetencija, tai turi labai aiškų ryšį su ES politika. ES turi nustatyti aišką energijos trūkumo apibrėžimą ir reikalauti, kad valstybių narių planai dėl energijos trūkumo būtų pateikti Komisijai ir ji galėtų juos kontroliuoti. Tačiau priemonės, naudojamos pažeidžiamiems vartotojams apsaugoti, turi palaikyti ir veikti kartu su būtinomis atvirų ir konkurencingų rinkų sąlygomis. Mes turime užtikrinti, kad vartotojai, o ypač pensininkai, kurie negali susimokėti, nebūtų atskirti ir kad nebūtų neturtingų vartotojų diskriminacijos dėl kainų modelių. Geriausių rezultatų kovojant su kuro stoka galima pasiekti skatinant energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo priemones. Taip pat mes turime išsiaiškinti, kaip stiprinti šios direktyvos ir energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų ryšį.
5. Jeigu kalbėsime apie vartotojų teises, tai šioje srityje reikia didesnio aiškumo. Nacionalinės reguliavimo institucijos (NRI) turi įgyvendinti, valdyti ir kontroliuoti šios Direktyvos priedą, o jį prižiūrėti turi naujoji Europos reguliavimo institucija. Paslaugų kokybė turi būti pagrindinė elektros įmonių atsakomybė. Už priedo įgyvendinimo stoką turi būti nustatytos aiškios sankcijos, įskaitant licencijos ar jos atitiktens atėmimą nacionaliniu lygmeniu. Pasiūlytoji Europos energijos vartotojų chartija turėtų veikti pagal elektros ir dujų direktyvas, taip įgaudama juridinės reikšmės. Pagal įstatymus veikianti energijos vartotojų institucija turi būti įkurta kiekvienoje valstybėje narėje.

II. Koks turi būti energetikos modelis?

6. Visiškas nuosavybės išskaidymas yra vienintelis modelis, galintis suteikti pasitikėjimo ir saugumo konkurentams, kurie nori įeiti į rinką ir kurie bijo iškiliančių interesų konfliktų.
7. Visada yra nesąžiningos diskriminacijos galimybė, kai įmonė susijusi su konkurencinga ir monopoline veikla. Tačiau tai turi būti glaudžiai susiję su didesniu skaidrumu, tinklų operatorių koordinavimu, rinkos taisyklių suderinimu ir šalių taisyklių, įskaitant konkurencingumo politiką, suartinimu.
8. Komisija savo pasiūlymu pagal nuosavybės išskaidymo principą nereikalauja valstybei priklausančių perdavimo sistemų privatizavimo.
9. Nepriklausomo sistemų operatoriaus modelis, kai įmonė gali turėti savo nuosavybėje, tačiau negali valdyti elektros tinklų, skatina biurokratiją ir brangią kontrolę, todėl tai nėra perspektyvi visos nuosavybės išskaidymo alternatyva.

a) Investicijos

10. Valstybių narių patirtis rodo, kad visos nuosavybės išskaidymas lemia didesnes investicijas ir geresnę tinklo eksploataciją.
11. Pagal reglamentą reikalaujamas dešimties metų investicijų planas turi užtikrinti, kad būtų sukurtos ilgalaikės strategijos, kuriose pirmenybė teikiama vartotojų, o ne akcininkų poreikiams. Tokia investicijų strategija turi užtikrinti pakankamą kvalifikuotą darbo jėgą įsipareigojimams dėl paslaugų vykdyti. Ją turi patvirtinti ir kontroliuoti nacionalinės reguliavimo institucijos, o prižiūrėti naujoji Europos reguliavimo agentūra. Investicijų planuose turi būti atsižvelgta į būtinus atlikti darbus kuriant Europos tinklą.

b) Atsinaujinanti energija ir necentralizuota gamyba

12. Visos nuosavybės išskaidymo modelis užtikrins geresnę atsinaujinančių energijos šaltinių patekimą į tinklus, tačiau mes turime eiti tolyn ir užtikrinti, kad atsinaujinanti energija ir mikrogamyba turėtų patekimo į tinklus pirmenybę, išskyrus tuos atvejus, kai dėl techninių balansavimo problemų to padaryti neįmanoma.
13. Mes turime užtikrinti, kad energija žmonėms būtų gražinama palaikant vietinės ir mažos gamybos, taip pat vietines bendras šilumos ir elektros energijos jėgaines. Tai pareikalaus didelių investicijų į pajėgius tinklus. Šiuo metu vertikalčiai integruotos įmonės neskatinamos tokioms investicijoms, nes jos dažniausiai nestato ar nekontroliuoja tokių vietinių gamybos jėgainių.
14. Perdavimo tinklų modernizavimas yra svarbiausias klausimas siekiant plėsti necentralizuotą gamybą ir gerinti energijos vartojimo efektyvumą. Direktyva turi užtikrinti rajoninių sistemų skatinimą.

III. Įgyvendinimas ir reguliavimo institucijos

15. Komisija turi griežtai užsiimti tomis valstybėmis narėmis, kurios neįgyvendino dabartinių direktyvų. Kontrolė ir aiškios sankcijos yra būtinos siekiant užtikrinti, kad kitas modelis būtų sėkmingas, tai ypač taikytina energijos tinklams, kurie yra natūralios monopolijos.
16. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi būti visiškai nepriklausomos nuo vyriausybės ir pramonės, o minimalūs jų galių suderinimo standartai turi būti sukurti nustatant bendras taisykles dėl skaidrumo ir atskaitomybės. Be to, jos turi būti įpareigos užtikrinti, kad priimant sprendimus dėl tarptautinių investicijų būtų atsižvelgta į Europos vartotojų poreikius.
17. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti galimybes nustatyti priemones, kuriomis būtų skatinama konkurencija, be to, jos turi būti atsakingos už smarkiai rinkoje dominuojančių įmonių peržiūrą. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms turi būti suteiktos priemonės siekti konkurencingesnių rezultatų, glaudžiai bendradarbiaujant su nacionalinėmis ir ES kartelinėmis institucijomis, ir joms turi būti suteiktos teisės sudaryti susitarimus su kitomis ES ir nacionalinėmis reguliavimo institucijomis (pvz., dėl bendro naudojimosi duomenimis).
18. ES teisės aktuose turi būti aiškiai nustatyti politiniai nacionalinių reguliavimo institucijų tikslai ir tikslios jų pareigos bei teisės, į kurias būtų įtraukta galia nustatyti ar patvirtinti tinklų prieigos tarifus ir jiems nustatyti taikomus metodus. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti teisę gauti susijusią informaciją iš dujų ir elektros įmonių, teises taikyti veiksmingas sankcijas, atitinkamas teises atlikti tyrimus ir pakankamas ginčų sprendimo teises.
19. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi būti skatinamos išnaudoti kainų ribos nustatymo teisę nekonkurencingose rinkose tam tikru ir ribotu laikotarpiu, kai valstybės narės lėtai įgyvendina ES įstatymus, kad vartotojai liktų apsaugoti nuo piktnaudžiavimo veikimo rinkoje taisyklėmis. Komisijos įgaliotosios institucijos turi siekti panaikinti reguliuojamus tarifus, mažesnius nei rinkos, nes jais žlugdoma konkurencija, ypač tarp svarbiausių energijos vartotojų ES.
20. Komisija siūlo keletą nuostatų, kuriomis būtų suteiktos teisės Komisijai priimti privalomas gaires taikant komitologiją. Tačiau teisėkūros galios, jei reikia, turi būti suteikiamos bendru sprendimu, o ne taikant komitologiją, kad nebūtų pažeistos Europos Parlamento galios.

IV. Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (Agentūra)

21. Siekiant užtikrinti, kad nebūtų dubliavimosi, turi būti nustatytos aiškios nacionalinių ir Europos reguliavimo institucijų pareigos. Reguliavimo institucija turi prižiūrėti visas

šioje Direktyvoje nustatytas sąlygas, skirtas nacionalinėms reguliavimo institucijoms. Nevykdant Direktyvoje nustatytų taisyklių turi būti taikomos aiškios sankcijos. Pasiūlytos Europos reguliavimo agentūros teisės ir nepriklausomybė turi būti užtikrinta nustatant atsiskaitomybę Europos Parlamentui.

22. Reikia pripažinti, kad tarptautinių klausimų srityje yra reglamentavimo spraga, ir turi būti geriau sujungtos Europos rinkos dalys. Todėl sveikintinas pasiūlymas suteikti Agentūrai teisę nuspręsti dėl išimčių jungiamosioms linijoms ir dėl išimčių, jei infrastruktūra sukurta daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje. Jei nacionalinės reglamentavimo institucijos negali pasiekti susitarimo dėl atitinkamos reglamentuojančios tvarkos, Europos agentūra gali pašalinti pagrindinių linijų paraiškas dalyvauti konsultacijose su atitinkamomis institucijomis. Išlaidos turi atitekti vartotojui pagal reguliuojamą ir skaidrią sistemą. Agentūra turi atlikti aktyvesnį vaidmenį reguliuojant tarptautinius klausimus.

V. Regioninės elektros rinkos

23. Pagaliau mūsų tikslas turi būti dirbti vykdant tinkamus, aiškius ir svarbius žingsnius ir sukurti vieną Europos elektros tinklą. Turi būti aiškiai suformuluota, kad tai turi būti pasiekta vykdant visiškos nuosavybės išskaidymą ir nesvarstant alternatyvaus modelio.
24. Siekiant užtikrinti šios veiklos įgyvendinimą PSO turi būti pateiktas aiškus planas ir grafikas. Turi būti nustatyta PSO ir reguliavimo institucijų galių pusiausvyra. Iš esmės reguliuojančios institucijos yra kompetentingesnės komercinės veiklos taisyklių, pavyzdžiui, balansavimo ar perkrovos taisyklių, nustatymo srityje, o už technines taisykles būtų atsakingi PSO. ES tinklo kodekso sukūrimas užtikrintų, kad regioninės rinkos nenutols viena nuo kitos.
25. Siekiant sklandžiai integruotos rinkos platesniu Europos kontekstu labai svarbu nustatyti regionus ir skatinti regioninį bendradarbiavimą. Taip pat labai svarbu sujungti „energijos salas“, pavyzdžiui, Baltijos šalis, kurios nėra prijungtos prie ETSO (Europos perdavimo sistemos operatorių asociacija) tinklo. Mums reikia stimulo kovoti su trukdžiais, dėl kurių vėluojama kuriant naują energijos importo ir eksporto infrastruktūrą. Todėl Agentūra turi veikti atsižvelgdama ir į regioninę dimensiją.

VI. Trečiosios šalies nuosavybė

26. Energija yra neabejotinai ta sritis, kurioje nacionaliniai ir Europos interesai, ypač tiekimo saugumo požiūriu, turi būti laikomi svarbiausiais. Reikia išsamesnio paaiškinimo, kaip ši sąlyga paveiks dabartines trečiųjų šalių investicijas į ES perdavimo sistemas; kokie bus apribojimai investicijų fondui superkant atimamas dėl nuosavybės išskaidymo infrastruktūras. Pranešėja turi pabrėžti, kad jos propaguojamas infrastruktūros nuosavybės variantas turėtų būti valstybės valdomas kontrolinis akcijų paketas.

22.4.2008

EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

Nuomonės referentas: Ján Hudacký

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Dabartinė padėtis

Europos teisėkūros institucija 1996 m. priėmė pirmąjį energetikos paketą ir nusprendė laipsniškai liberalizuoti tuo metu monopolijomis pagrįstą Europos energetikos sistemą. 2003 m. priimtame antrajame pakete Parlamentas ir Taryba nusprendė rinkų atvėrimą iki 2007 m. vidurio pradėti taikyti visiems vartotojams ir pateikė išsamias reguliavimo nuostatas. Vis dėlto Europos dujų ir elektros rinkų veikla vis dar turi trūkumų, susijusių su teisinga prieiga prie perdavimo sistemų, nacionalinių energijos rinkų sujungimu (tarptautiniu tinklų sujungimu) ir tiekimo saugumo išsaugojimu.

Todėl dabartiniame Komisijos pasiūlyme – trečiajame energetikos pakete – siūloma keletas priemonių, kaip pašalinti minėtuosius trūkumus ir judėti į priekį siekiant sukurti visiškai integruotą vidaus rinką.

Nuostatos dėl atskyrimo

Akivaizdu, kad nuostatos dėl atskyrimo teisine, funkicine ir valdymo prasme, kaip numatyta antrajame energetikos pakete, yra esminės svarbos ir visos valstybės narės privalo jas veiksmingai įgyvendinti. Tačiau kartais atrodo, kad diskusijos dėl būsimo vidaus rinkos modelio apsiriboja vien galimais nuostatų dėl atskyrimo privalumais. Abejotina, ar nuosavybės atskyrimas, taikomas kai kuriose valstybėse narėse, kuriose jis buvo išplėtotas kaip nacionalinės konkurencijos teisės dalis, gali būti naudojamas kaip modelis visai ES. Iš tikrųjų Komisijos poveikio įvertinime nepateikiama pakankamai įrodymų, kad būtų galima daryti išvadą, jog nuosavybės atskyrimas iš tiesų *tinkamiausias* siekiant padidinti konkurenciją ir kartu sukurti veikiančią vidaus rinką. Be to, dėl nuosavybės atskyrimo

valstybėse narėse galėtų kilti problemų dėl jų konstitucijose įtvirtintų nuosavybės teisių apsaugos. Todėl siūlome valstybėms narėms suteikti galimybę pasirinkti reguliavimo modelį, kuris būtų tinkamiausias jų ekonomikai. Be nuosavybės atskyrimo ir nepriklausomo sistemos operatoriaus – dviejų pradiniam Komisijos pasiūlyme pateiktų modelių – siūlomas išsamus *trečias variantas*, išplėtotas keleto valstybių narių.

Pagal jį turėtų būti sukurta vidaus rinka, kurioje galėtų būti taikomi skirtingi modeliai. Visiems modeliams būtų taikomas griežtas reguliavimas ES lygiu, kurį atliktų Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūra (ACER), glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir nacionalinėmis bei ES konkurencijos institucijomis. Pagal šį požiūrį galėtų būti užtikrinta skaidri ir teisinga prieiga prie sistemos ir sudaryti sąlygas liberalizuotai ES energetikos rinkai.

Skaidri prieiga prie perdavimo tinklų ir investavimo galimybės

Perdavimo sistemų operatoriai turėtų būti atsakingi už skaidrias, nediskriminuojamas prisijungimo prie sistemos procedūras. Šias procedūras turėtų patvirtinti nacionalinės reguliavimo institucijos. Perdavimo sistemų operatoriai turėtų būti įpareigoti pateikti visą būtiną informaciją visoms suinteresuotoms bendrovėms, siekiančios pajungti naujas elektrines (įskaitant atomines), perduoti elektros energiją per perdavimo sistemos operatoriaus sistemą arba investuoti į perdavimo sistemų sujungimą (ir taip padidinti tiekimo saugumą). Nacionalinės reguliavimo institucijos (NRI) ir ACER galėtų skatinti regioninį bendradarbiavimą siekiant geresnio ir sklandesnio bendradarbiavimo regionų viduje ir tarp jų.

Subalansuotas reguliavimas: ENTSO, NRI, ACER, Komisija

Tinkamai subalansuotam reguliavimui tenka svarbiausias vaidmuo kuriant vidaus energetikos rinką, ypač jei valstybės narės pasirenks kitus modelius, nei nuosavybės atskyrimas. Siekiant apsaugoti viešąjį interesą, atrodo itin svarbu, kad nacionalinės reguliavimo institucijos ir ACER turėtų didžiausią įmanomą nepriklausomybę be jokio politikos arba verslo atstovų kišimosi.

Be to, būtina užtikrinti, kad reguliavimo modelis būtų nuoseklus ir pagal jį būtų aiškiai paskirstyta kompetencija ir atsakomybė. Šiuo aspektu Komisijos pasiūlyme nepateikiamas patenkinamas sprendimas. Jame numatoma, viena vertus, paskirti ACER beveik vien patariamąjį vaidmenį ir jai paliekama labai mažai galimybių priimti atskirus sprendimus, kurie būtų teisiškai privalomi trečiosioms šalims. Kita vertus, Europos perdavimo sistemų operatorių tinklui (ENTSO) suteikiama daug kompetencijos, o tai reiškia, kad perdavimo sistemų operatoriams suteikiamas beveik savireguliacinio vaidmuo, kurio perdavimo sistemų operatoriai nelinkę prisiimti, sprendžiant iš įvairių jų dokumentų, kuriuose pateikiama jų pozicija. Visas šis požiūris veda link reguliavimo sistemos, kuri būtų neaiški ir nesubalansuota, o ACER liktų labai silpnoje padėtyje Komisijos ir ENTSO atžvilgiu.

Taip pat, Parlamento požiūriu, abejotina, ar tokį didelį reguliavimo problemų skaičių būtų galima spręsti pagal komitologijos procedūrą, kaip numatė Komisija.

Regioninis požiūris

Nepanašu, kad Komisija savo pasiūlyme visokeriopa pritarę regioninių rinkų idėjai. Vis dėlto regioninės rinkos galėtų būti tinkamas *tarpinis* žingsnis siekiant sukurti visokeriopa integruotą Europos energetikos rinką. Regioninių sistemų operatorių sukūrimas būtų didelis žingsnis siekiant suteikti investicijų perdavimo sistemoms ir ypač tarptautiniam tinklų sujungimui, taip padidinant tiekimo saugumą. Regioniniai sistemų operatoriai galėtų pateikti regioninius investavimo planus, kurių įgyvendinimą turėtų stebėti nacionalinės reguliavimo institucijos ir ACER siekiant užtikrinti veiksmingą koordinavimą.

Siekdama padidinti regioninių rinkų vaidmenį, ACER galėtų įsteigti regioninius komitetus (panašius į agentūros pirmtaką ERGEG), kurie galėtų būti atsakingi už regioninę reguliavimo priežiūrą.

PAKEITIMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

„7 Veiksmingą veiklos rūšių atskyrimą įmanoma įgyvendinti tik pašalinus vertikalios integracijos bendrovėms būdingą siekį diskriminuoti konkurentus nesuteikiant jiems prieigos prie tinklų ir diskriminuojant juos investicijų atžvilgiu. Be jokios abejonės, nuosavybės atskyrimas, t. y. tinklo savininko paskyrimas tinklo operatoriumi, neturinčiu jokių su elektros energijos gamyba ir jos tiekimu susijusių interesų – **veiksmingiausias ir patikimiausias** būdas šalinti interesų konfliktą ir užtikrinti tiekimo saugumą. Dėl šios priežasties Europos Parlamentas 2007 m. liepos 10 d. priimtoje rezoliucijoje dėl elektros energijos vidaus rinkos ir gamtinių dujų vidaus rinkos nurodė, kad nuosavybės atskyrimas perdavimo lygiu yra veiksmingiausias būdas nediskriminuojant skatinti investicijas į infrastruktūrą, naujiems rinkos dalyviams užtikrinti

Pakeitimas

„7 Veiksmingą veiklos rūšių atskyrimą įmanoma įgyvendinti tik pašalinus vertikalios integracijos bendrovėms būdingą siekį diskriminuoti konkurentus nesuteikiant jiems prieigos prie tinklų ir diskriminuojant juos investicijų atžvilgiu. Be jokios abejonės, nuosavybės atskyrimas, t. y. tinklo savininko paskyrimas tinklo operatoriumi, neturinčiu jokių su elektros energijos gamyba ir jos tiekimu susijusių interesų, – **veiksmingas** ir **patikimas** būdas šalinti interesų konfliktą ir užtikrinti tiekimo saugumą. Dėl šios priežasties Europos Parlamentas 2007 m. liepos 10 d. priimtoje rezoliucijoje dėl elektros energijos vidaus rinkos ir gamtinių dujų vidaus rinkos nurodė, kad nuosavybės atskyrimas perdavimo lygiu yra veiksmingiausias būdas nediskriminuojant skatinti investicijas į infrastruktūrą, naujiems rinkos dalyviams užtikrinti sąžiningą prieigą prie elektros energijos

sąžiningą prieigą prie elektros energijos perdavimo ir paskirstymo sistemos ir rinkos skaidrumą. Dėl to valstybėms narėms turėtų būti taikomas reikalavimas užtikrinti, kad tas pats asmuo arba asmenys neturėtų teisės kontroliuoti elektros energijos gamybos arba jos tiekimo įmonės, įskaitant galimybę naudotis mažumos veto teise, kai priimami strateginės svarbos sprendimai, pvz., dėl investavimo, ir kartu valdyti kokią nors perdavimo sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos turto dalį arba naudotis kokiomis nors teisėmis sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos atžvilgiu. Priešingai, atliekant perdavimo sistemos operatoriaus priežiūrą turėtų būti užkertamas kelias operatoriui įsigyti kokią nors elektros energijos tiekimo įmonės turto dalį arba tam operatoriui minėtos įmonės atžvilgiu naudotis kokiomis nors teisėmis.

perdavimo ir paskirstymo sistemos ir rinkos skaidrumą. Dėl to valstybėms narėms turėtų būti taikomas reikalavimas užtikrinti, kad tas pats asmuo arba asmenys neturėtų teisės kontroliuoti elektros energijos gamybos arba jos tiekimo įmonės, įskaitant galimybę naudotis mažumos veto teise, kai priimami strateginės svarbos sprendimai, pvz., dėl investavimo, ir kartu valdyti kokią nors perdavimo sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos turto dalį arba naudotis kokiomis nors teisėmis sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos atžvilgiu. Priešingai, atliekant perdavimo sistemos operatoriaus priežiūrą turėtų būti užkertamas kelias operatoriui įsigyti kokią nors elektros energijos tiekimo įmonės turto dalį arba tam operatoriui minėtos įmonės atžvilgiu naudotis kokiomis nors teisėmis.

Pagrindimas

Netiesa, kad nuosavybės atskyrimas yra paprasčiausias ir greičiausias būdas siekiant užtikrinti tiekimo saugumą. Tiekimo saugumas priklauso nuo daug įvairesnių veiksnių, pvz., nuo tinkamo reguliavimo masto. Net ir atskyrus nuosavybę tinklas savaime išlaiko monopolį, kurį reikia reguliuoti.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 10 konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10a) Laikantis nuostatų dėl veiksmingo ir našaus atskyrimo pagal įmonių teisę, vertikalios integracijos įmonėms turėtų būti sudaryta galimybė išlaikyti tinklo aktyvų nuosavybę, tačiau kartu turėtų būti užtikrintas veiksmingas interesų atskyrimas, jeigu sistemos operatorius atliks visas tinklo operatoriaus funkcijas ir bus įdiegta išsami reguliavimo ir išplėtotą teisės aktų nustatyta priežiūra

tvarka.

Pagrindimas

Valstybėms narėms turi būti pasiūlytas trečias naudingas variantas, kuris neturėtų labai didelės įtakos valstybių narių nuosavybės struktūroms ir vertikalios integracijos bendrovėms leistų, laikantis griežtų sąlygų ir įpareigojimų, toliau kartu valdyti sistemą.

Pakeitimas 3

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
11 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Jeigu įmonė, perdavimo sistemos savininkė, yra vertikalios integracijos įmonės dalis, valstybėms narėms turėtų būti suteikiama galimybė rinktis, t. y. taikyti nuosavybės atskyrimą arba, jeigu įmanoma taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, paskirti elektros energijos gamybos ir jos tiekimo interesų neturinčius sistemos operatorius. Galutinis nepriklausomo sistemos operatoriaus sprendimų veiksmingumas turi būti įvertintas pagal specialias papildomas taisykles. Siekiant, kad būtų atsižvelgta į visus vertikalios integracijos bendrovių akcininkų interesus, valstybėms narėms turėtų būti suteikiama galimybė rinktis nuosavybės atskyrimą, t. y. tiesiogiai išparduodant aktyvus ar integruotosios bendrovės akcijas padalijant paskirstymo tinklą bendrovei, elektros energijos gamybos ir jos tiekimo įmonėms, jeigu būtų laikomasi nuosavybės atskyrimo reikalavimų.

Pakeitimas

(11) Jeigu įmonė, perdavimo sistemos savininkė, yra vertikalios integracijos įmonės dalis, valstybėms narėms turėtų būti suteikiama galimybė rinktis iš skirtingų variantų.

Pagrindimas

Siekiant baigti kurti energetikos vidaus rinką įvedamos naujos priemonės.

Pakeitimas 4

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
20 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(20) **Komisijai** dar *nepriėmus gairių*, kuriose nustatomi informacijos rinkimo, sisteminimo ir laikymo reikalavimai, Energetikos sektoriaus reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – ESRIBA) ir Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas (toliau – EVPRPIK) turėtų kartu atlikti tyrimą *ir Komisijai pateikti rekomendacijas* dėl minėtų gairių turinio. Agentūra ir komitetas taip pat turėtų bendradarbiauti atlikdami išsamesnį tyrimą ir pateikti rekomendaciją, ar elektros energijos tiekimo sutartims arba sutartims dėl elektros energijos rinkos išvestinių finansinių priemonių skaidrumo reikalavimai turėtų būti taikomi prieš sudarant komercinį sandorį ar jau jį sudarius ir jeigu tie reikalavimai turėtų būti taikomi, tai kokius skaidrumo reikalavimus reikėtų parengti.

Pakeitimas

(20) **Kol** dar *nėra priimtos gairės*, kuriose nustatomi informacijos rinkimo, sisteminimo ir laikymo reikalavimai, Energetikos sektoriaus reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – ESRIBA) ir Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas (toliau – EVPRPIK) turėtų kartu atlikti tyrimą dėl minėtų gairių turinio *ir teikti konsultacijas*. Agentūra ir komitetas taip pat turėtų bendradarbiauti atlikdami išsamesnį tyrimą ir pateikti rekomendaciją, ar elektros energijos tiekimo sutartims arba sutartims dėl elektros energijos rinkos išvestinių finansinių priemonių skaidrumo reikalavimai turėtų būti taikomi prieš sudarant komercinį sandorį ar jau jį sudarius ir jeigu tie reikalavimai turėtų būti taikomi, tai kokius skaidrumo reikalavimus reikėtų parengti.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gairės nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 5

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
22a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) Regioninis bendradarbiavimas turėtų būti toliau plėtojamas, kad būtų sukurtas visiškai integruotas Europos elektros energijos tinklas ir būtų įmanoma sujungti atskirų Europos Sąjungos valstybių narių elektros energijos rinkas.

Pagrindimas

Šia direktyva turėtų būti siekiama sukurti tikrą Europos elektros energijos tinklą. Todėl svarbus žingsnis yra įtraukti visus regionus.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27) Komisijai pirmiausia reikėtų suteikti įgaliojimus priimti gaires, reikalingas tam, kad būtų užtikrintas minimalus suderinimo lygis, be kurio neįmanoma pasiekti Direktyvoje 2003/54/EB nustatyto tikslo. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos papildyti Direktyvą 2003/54/EB įrašant naujas neesmines nuostatas, tos priemonės turėtų būti priimtose taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Išbraukta.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 2 punktą

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 10 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. 3 straipsnis papildomas šia 10 dalimi:

Išbraukta.

“10. Komisija gali priimti šio straipsnio įgyvendinimo gaires. Tokios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją

***papildant, priimamos taikant 27b
straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo
procedūrą su tikrinimu.“***

Pagrindimas

Viešosios paslaugos įsipareigojimai jau yra reglamentuoti šiuo metu galiojančioje direktyvoje. Taigi šiuo požiūriu netikslinga, kad Komisija priimtų gaires.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 3 punktą

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

*Valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos bent regiono mastu integruoti nacionalines rinkas. Visų pirma **valstybės narės skatina** tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų mastu ir siekia teisinės bei nacionalinių reguliavimo sistemų nuoseklumo. **Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinamas regioninis bendradarbiavimas, turi atitikti Komisijos nustatytą geografinių rajonų apibrėžtį pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1228/2003 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų 2h straipsnio 3 dalį.***

Pakeitimas

1. Valstybių narių ir reguliavimo institucijos bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos bent regiono mastu integruoti nacionalines rinkas. Visų pirma **jos užtikrina** tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų mastu ir siekia teisinės bei nacionalinių reguliavimo sistemų **suartėjimo ir** nuoseklumo.

Pagrindimas

Šia direktyva turi būti skatinamos regionų iniciatyvos, kuriomis siekiama rinkų integracijos kaip būtino tarpinio žingsnio kuriant Europos energijos vidaus rinką.

Projektai, pvz., skirti sujungti Belgijos, Nyderlandų, Liuksemburgo, Prancūzijos ir Vokietijos elektros energijos rinkas, skatina konkurenciją ir didina tiekimo patikimumą, nes jais skatinamas optimalus infrastruktūros naudojimas, didesnis skaidrumas ir rinkos likvidumas. Pagaliau siekiama sukurti Europos energijos vidaus rinką.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 3 punktą

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnio 1a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Jeigu valstybės narės, bendradarbiaudamos regioniniu lygmeniu, susiduria su dideliais sunkumais, Komisija visų suinteresuotų valstybių narių prašymu ir joms pritarus gali paskirti regioninį koordinatorių.

Pagrindimas

Regioniniams koordinatoriams galėtų tekti svarbus vaidmuo skatinant valstybių narių tarpusavio dialogą, ypač tarpvalstybinių investicijų srityje.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 3 punktą

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnio 1b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Regioninis koordinatorius skatina bendradarbiavimą regioniniu lygmeniu tarp reguliavimo institucijų ir bet kokių kitų atsakingų viešųjų institucijų, tinklo operatorių, energijos mainų vykdytojų, sistemos naudotojų ir rinkos dalyvių. Jis ypač:

a) skatina naujas veiksmingas investicijas į tinklų sujungimą. Šiuo tikslu jis padeda perdavimo sistemų operatoriams rengiant regioninio tinklų sujungimo planą ir prisideda prie jų sprendimų dėl investicijų ir, jei reikia, prie atvirojo sezono procedūros koordinavimo;

b) skatina efektyvų ir saugų tinklų naudojimą. Šiuo tikslu jis prisideda prie perdavimo sistemų operatorių, nacionalinių reguliavimo institucijų ir

kitų atsakingų nacionalinių institucijų veiksmų koordinavimo kuriant bendrą paskirstymo ir bendrą apsaugos tvarką;

c) kasmet Komisijai ir susijusioms valstybėms narėms pateikia ataskaitą apie regione pasiektą pažangą ir bet kokius sunkumus ar kliūtis, kurios gali trukdyti pažangai.“

Pagrindimas

Tai dar viena galimybė spartinti vidaus rinkos kūrimą. Regioniniams koordinatoriams galėtų tekti svarbus vaidmuo skatinant valstybių narių tarpusavio dialogą, ypač tarpvalstybinių investicijų srityje.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 3 a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

7a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a) Įterpiamas toks 7a straipsnis:

„7a straipsnis

Siekdamos užtikrinti perdavimo sistemos operatorių nepriklausomumą, valstybės narės užtikrina, kad nuo ...* vertikalios integracijos įmonės atitiktų arba nuosavybės atskyrimui skirto 8 straipsnio 1 dalies a–d punktus ir 10 straipsnio, skirto nepriklausomiems sistemų operatoriams, nuostatas, arba 10b straipsnio, skirto veiksmingam ir našiam atskyrimui, nuostatas.

---

* Vieneri metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę datos.“

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos ar jos tiekimo funkciją, ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių arba perdavimo sistemą **ar bet kokią perdavimo sistemos operatoriaus ar perdavimo sistemos turto dalį** ar naudotis kokiomis nors teisėmis perdavimo sistemos operatoriaus arba perdavimo sistemos atžvilgiu, arba

Pakeitimas

i) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos ar jos tiekimo funkciją, ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių arba perdavimo sistemą ar naudotis kokiomis nors teisėmis perdavimo sistemos operatoriaus arba perdavimo sistemos atžvilgiu;

Pagrindimas

Kol nedaroma įtakos gamybos ir perdavimo veiklos kontrolei, turėti turto mažumos dalį drausti nebūtina. Turto mažumos dalys niekaip neriboja operatoriaus nepriklausomumo.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių ar perdavimo sistemą ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos arba jos tiekimo funkciją, **valdyti kokią nors tos įmonės turto dalį** ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu;

Pakeitimas

ii) tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti perdavimo sistemos operatorių ar perdavimo sistemą ir tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti įmonę, atliekančią bet kokią elektros energijos gamybos arba jos tiekimo funkciją ar naudotis kokiomis nors teisėmis tos įmonės atžvilgiu;

Pagrindimas

Kol nedaroma įtakos gamybos ir perdavimo veiklos kontrolei, turėti turto mažumos dalį drausti nebūtina. Turto mažumos dalys niekaip neriboja operatoriaus nepriklausomumo.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 1 dalies b punkte *nurodytam turtui ir* teisėms visų pirma priskirtina:

a) dalies kapitalo nuosavybė arba verslo turtas, ar

b) įgaliojimai naudotis balsavimo teise, ar

c) įgaliojimai skirti stebėtojų tarybos, administracinės valdybos arba teisiškai įmonę atstovaujančių padalinių narius, **ar**

d) teisė gauti dividendus ar kitą pelno dalį.

Pakeitimas

2. 1 dalies b punkte *nurodytoms* teisėms visų pirma priskirtina:

b) įgaliojimai naudotis balsavimo teise, ar

c) įgaliojimai skirti stebėtojų tarybos, administracinės valdybos arba teisiškai įmonę atstovaujančių padalinių narius, ar

Pagrindimas

Įmonės kapitalo arba jos aktyvų dalies turėjimas arba teisė gauti dividendus ar kitą pelno dalį neriboja operatorių nepriklausomumo. Tačiau įgaliojimams naudotis balsavimo teise ir įgaliojimams skirti stebėtojų tarybos, administracinės valdybos arba teisiškai įmonei atstovaujančių padalinių narius tenka svarbiausias vaidmuo kontroliuojant operatorių.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės gali leisti taikyti nuo 1 dalies b ir c punktų nukrypti leidžiančias nuostatas iki [perkėlimo į nacionalinę teisę data, prie kurios pridedami dveji metai], jeigu perdavimo sistemos operatorius nėra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pagrindimas

Kol nuosavybės atskyrimo siekiama ilgalaikėje perspektyvoje, dėl visiško nuosavybės atskyrimo, kuris daugelyje valstybių narių susiduria su konstitucinės teisės kliūtimis, gali gerokai užsitęsti naujosios direktyvos priėmimas. Šiuo pakeitimu bus išvengta minėtų problemų. Uždraudus įmonei, gaminančiai elektros energiją arba ją tiekiančiai, kontroliuoti tinklą, užtikrinamas veiksmingas užduočių padalijimas ir sukuriama vidaus rinka.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Taria, kad 1 dalies a punkte nustatytas įpareigojimas buvo įvykdytas tuo atveju, jeigu kelios įmonės, kurioms nuosavybės teise priklauso perdavimo sistemos, sukūrė bendrąją įmonę, kuri atlieką atitinkamų perdavimo sistemų operatoriaus funkcijas keliose valstybėse narėse. Jokia kita įmonė neturi teisės būti sudedamąja bendrosios įmonės dalimi, jeigu ta įmonė nebuvo pagal 10 straipsnį patvirtinta nepriklausomu sistemos operatoriumi.

Pakeitimas

5. Atsižvelgdamos į 5 straipsnio a punkte siekiamą regioninį bendradarbiavimą, valstybės narės skatina bet kokią perdavimo sistemos operatorių ir reguliavimo institucijų bendradarbiavimą, kuriuo siekiama nacionaliniu lygmeniu ir daugelyje besiribojančių valstybių narių suvienodinti prieigos ir balanso užtikrinimo taisykles (kartu skatinant balanso užtikrinimo zonų integraciją) pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 2h straipsnio 3 dalį. Bendradarbiavimu taip pat laikoma, jeigu atitinkami perdavimo sistemos operatoriai keliuose besiribojančiuose regionuose kuria bendras struktūras. Šiuo atveju valstybės narės užtikrina, kad atitinkamų bendros perdavimo sistemos operatorių struktūros atitiktų 8 ir 10a straipsnių reikalavimus.

Pagrindimas

Jeigu turi atsirasti didesnės ir likvidesnės rinkos, kartu būtinas taip pat pajėgus valdymas. Nors kai kuriais atvejais savanoriškas tinklo operatorių bendradarbiavimas regioniniu lygmeniu yra sėkmingas, tačiau regioninių tinklų eksploatavimas iš esmės turi būti grindžiamas pastovesnėmis pagrindinėmis sąlygomis.

Šia direktyva taip pat turėtų būti suteikiama galimybė galiausiai sukurti regioninį arba europinį tinklo operatorių. Be to, turi būti užtikrintas regionų bendradarbiavimas, nes jis yra būtina sąlyga tikrai europinei rinkai atsirasti.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 5a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Jeigu įmonės akcininkas pagal 1 dalies a punktą yra valstybė narė, tai 1 dalies b ir c punktų įpareigojimai laikomi įvykdytais, jei įmonė, gaminanti elektros energiją arba ją tiekianti, ir perdavimo sistemos operatorius bei perdavimo sistema yra teisiškai nepriklausomos valstybinės institucijos ir atitinka 1 dalies b ir c punktų nuostatas.

Pagrindimas

Tinklų atskyrimas yra nebūtinai susijęs su veiklos privatizavimu. Valstybė privalo turėti tokias pačias galimybes dalyvauti užtikrinant gamybą arba tiekimą ir perdavimą, jeigu užtikrinama, kad abi sritys yra viena nuo kitos atskirtos.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 5 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8a straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Jeigu su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis sudaryta sutartis, kurios susitariančioji šalis Bendrija yra, tada galima leisti taikyti nuo šio straipsnio 1 dalies nukrypti leidžiančią nuostatą.

2. Jeigu su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis sudaryta sutartis, kurios susitariančioji šalis yra Bendrija, tada **pagal Sutarties nuostatas** galima leisti taikyti nuo šio straipsnio 1 dalies nukrypti leidžiančią nuostatą.

Pagrindimas

Kadangi šis klausimas yra susijęs su ekonomikos politika ir Bendrijos vidaus saugumu, remdamosi Sutarties nuostatomis Sąjungos teisėkūros institucijos turi suteikti leidimą šioms sutartims ir joms pritarti.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 5 punktą

Direktyva 2003/54/EB

8b straipsnio 13 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

13. Komisija priima gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios privaloma laikytis taikant šio straipsnio 6–9 dalis. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, priimama laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Pakeitimas

13. Komisija **gali keisti** gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios privaloma laikytis taikant šio straipsnio 6–9 dalis. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, **keičiama** laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentą ir Tarybą. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 6a punktą

Direktyva 2003/54/EB

9 straipsnio 1 dalies -fa punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6a) 9 straipsnio 1 dalis papildoma tokiu punktu:

„(fa) užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgta į naudą regionui, kuriame jie veikia. Perdavimo sistemos operatorių spendimai dėl įmonės veiklos ir investicijų, nepriklausomai nuo akcininkų interesų, susijusių su investicijų grąža ir turto finansavimu, turi būti priimami remiantis Bendrijos ir regionų lygmeniu galiojančiais investicijų planais pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 2c ir 2d straipsnius, turi skatinti rinkos plėtrą bei integraciją ir optimaliai didinti socialinę ekonominę gerovę bent

regioniniu lygmeniu.“

Pagrindimas

9 straipsnio 1 dalies fa punkte (naujame) turi būti užtikrinta, kad perdavimo sistemos operatoriai pirmiausia atsižvelgtų į to regiono, kuriame vykdoma veikla, poreikius. Jie turi ypač prisidėti gerinant socialinę ekonominę gerovę jų regione ir už jo ribų.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 6b punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

9 straipsnio 1a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6b)9 straipsnis papildomas šia 10 dalimi:

1a. Perdavimo sistemų operatoriai bent kas 2 metus parengia 10-ies metų plėtros planą. Jame numatomos veiksmingos priemonės sistemos adekvatumui ir tiekimo saugumui užtikrinti. Visų pirma plėtros plane:

a) nurodoma rinkos dalyviams, kokią pagrindinę perdavimo infrastruktūrą reikėtų pastatyti per ateinančius dešimt metų;

b) nurodomos visos investicijos, dėl kurių priimtas sprendimas, ir naujos investicijos, dėl kurių vykdymo sprendimą reikia priimti per ateinančius dešimt metų.

Siekdamas išplėtoti ši 10-ies metų tinklo plėtros planą kiekvienas perdavimo sistemos operatorius iškelia pagrįstą hipotezę apie gamybos, vartojimo ir mainų su kitomis valstybėmis raidą ir atsižvelgia į esamus regioninius ir Europos masto investicijų į tinklus planus. Perdavimo sistemos operatorius tinkamu laiku pateikia prognozes atsakingai nacionalinei institucijai.

Atsakinga nacionalinė institucija atvirai ir skaidriai konsultuojasi su visais susijusiais tinklo naudotojais remdamasi 10-ies metų tinklo plėtros planu ir gali paskelbti šio konsultacijų proceso rezultatus, ypač galimus investicijų poreikius.

Nacionalinė reguliavimo institucija išnagrinėja, ar 10 metų tinklo plėtros plane nurodomi visi investicijų poreikiai, nustatyti per konsultacijas, ir gali pareikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius pakeistų savo planą.

Jei perdavimo sistemos operatorius atsisako vykdyti konkrečių investicijų, kuri nurodyta 10 metų tinklo plėtros plane ir kurių reikėtų vykdyti per ateinančius trejus metus, valstybės narės užtikrina, kad reguliavimo institucija turėtų įgaliojimus taikyti šias priemones:

a) reikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius vykdytų savo investicijų įsipareigojimus, naudodamas savo finansinius išteklius, arba

b) pakviesti nepriklausomus investuotojus pateikti pasiūlymą dėl būtinų investicijų į perdavimo sistemą ir perdavimo sistemos operatorių įpareigoti:

– pritarti finansavimui iš trečiosios šalies;

– pritarti naujų aktyvų kūrimui iš trečiosios šalies;

– pritarti naujų aktyvų kūrimui iš trečiosios šalies; ir/arba

– sutikti su kapitalo didinimu, siekiant finansuoti būtinas investicijas ir nepriklausomiems investuotojams suteikti galimybę prisidėti prie šio kapitalo.

Atitinkamas sutartis dėl finansavimo patvirtina reguliavimo institucija.

Nepriklausomai nuo to, ar konkrečias investicijas vykdo perdavimo sistemos operatorius, ar trečioji šalis, reguliuojant tarifus numatomos pajamos, kurios

padengtų tokių investicijų išlaidas.

Atsakinga nacionalinė institucija stebi ir vertina investicijų plano įgyvendinimą.

Perdavimo sistemų operatoriai privalo nustatyti ir paskelbti skaidrias ir efektyvias procedūras nediskriminaciniam naujų elektrinių prijungimui prie sistemos. Šioms procedūroms turi pritarti nacionalinės reguliavimo institucijos.

Perdavimo tinklų operatoriai neturi teisės atsisakyti prijungti naują elektrinę prie sistemos todėl, kad ateityje gali trūkti laisvų tinklo pajėgumų, pvz., nutolusiose perdavimo sistemos dalyse gali susidaryti perkrovos. Perdavimo sistemos operatoriai yra įpareigoti pateikti būtiną informaciją.

Perdavimo sistemų operatoriai negali atsisakyti suteikti naują prisijungimo prie tinklo tašką vien todėl, kad tai sukels papildomų išlaidų, susijusių būtinu sistemos elementų, esančių netoli prisijungimo taško, pajėgumų padidiniu.“

Pagrindimas

Nors veiksmingo ir našaus atskyrimo pagal įmonių teisės nuostatas variante jau įtraukta keletas griežtų nuostatų, skirtų atitinkamiems perdavimo sistemos operatoriams, tačiau didesnė šių nuostatų dalis taip pat turi galioti pagal įmonių teisės nuostatas atskirtiems perdavimo sistemos operatoriams ir nepriklausomiems perdavimo sistemos operatoriams. Visiškai nepriklausomai nuo to, kas yra tinklo savininkas, visada turi būti užtikrinama, kad naujoms elektrinėms būtų suteikiama nediskriminacinė prieiga prie tinklo ir būtų vykdomos atitinkamos investicijos į tinklą.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 8 punktą

Direktyva 2003/54/EB

10a straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Komisija gali priimti gaires, kuriomis

Išbraukta.

siekama užtikrinti, kad perdavimo sistemos savininkas iš tikrųjų laikytųsi visų šio straipsnio 2 dalies reikalavimų. Ši priemonė, kuria siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją papildant, priimama taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 8 punktą

Direktyva 2003/54/EB

10b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10b straipsnis

Veiksmingas ir efektyvus perdavimo sistemų atskyrimas pagal įmonių teisę

Aktyvai, įranga, personalas ir tapatybė

1. Perdavimo sistemos operatoriai turės visus vertikalčiai integruotos įmonės žmogiškuosius, fizinius ir finansinius išteklius, būtinus nuolatinei elektros perdavimo veiklai. Ypač turi būti užtikrinta, kad:

a) aktyvai, būtini įprastai elektros perdavimo veiklai, priklauso perdavimo tinklų operatoriui;

b) visus darbuotojus, būtinus nuolatinei elektros perdavimo veiklai, tiesiogiai įdarbina perdavimo sistemos operatorius;

c) būsimiems investiciniams projektams skirti pakankami finansiniai ištekliai užtikrinami pagal metinį finansinį programavimą.

Veiklos sritys pagal a–c punktus apima bent:

- i) perdavimo sistemos operatorių atstovavimą ir ryšius su trečiosiomis šalimis ir reguliavimo institucijomis*
- ii) prieigos užtikrinimą trečiosioms šalims, ypač naujesiems rinkos dalyviams atsinaujinančios energijos srityje, ir jos reguliavimą*
- iii) prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą;*
- iv) perdavimo sistemos eksploatavimą, techninę jos priežiūrą;*
- v) investicijų planavimą, skirtą užtikrinti ilgalaikį sistemos pajėgumą patenkinti pagrįstą paklausą ir užtikrinti tiekimo saugumą;*
- vi) teisę į teisinę pagalbą ir atstovavimą;*
- vii) apskaitą ir IT paslaugas.*

2. Perdavimo sistemos operatoriui, be perdavimo veiklos, draudžiama vykdyti bet kokią kitą veiklą ar sandorius, įskaitant bendrovės, vertikalios integracijos įmonės padalinio arba bet kokios kitos elektros ar dujų bendrovės akcijų ir turto turėjimą, kurie galėtų prieštarauti jo vykdomoms užduotims. Išimties atvejais būtinas išankstinis nacionalinės reguliavimo institucijos pritarimas ir turi būti apsiribojama turimomis kitų tinklų bendrovių akcijomis ir turtu.

3. Perdavimo sistemos operatoriai turi savo korporacinę tapatybę, kuri gerokai skiriasi nuo vertikaliai integruotos įmonės, bei turi kitus prekės ženklus, kitas komunikacijas ir kitas patalpas.

4. Perdavimo sistemos operatorius negali vertikalios integracijos įmonei suteikti jokios konfidencialios informacijos arba informacijos, kuri suteikia konkurencinį pranašumą, jeigu jis vienodai ir nediskriminuodamas nesidalija šia informacija su kitais rinkos dalyviais. Perdavimo sistemos operatorius ir nacionalinė reguliavimo institucija kartu nustato, kokioms informacijos rūšims taikoma ši nuostata.

5. Perdavimo sistemos operatorių buhalterines knygas tikrina kitas auditorius nei tas, kuris tikrina vertikalios integracijos įmonę ir visas jos pavaldžias bendroves.

Perdavimo sistemos operatoriaus vadovybės, generalinio direktoriaus ar valdybos nepriklausomumas

6. Sprendimai dėl perdavimo sistemos operatoriaus generalinio direktoriaus ar valdybos narių paskyrimo ar bet kokio priešlaikinio darbo santykių nutraukimo ir atitinkami sutartiniai susitarimai dėl darbo santykių ir jų nutraukimo pranešami nacionalinei reguliavimo institucijai. Šie sprendimai ar susitarimai gali įsigaliooti tik tuo atveju, jei reguliavimo institucija per tris savaites nuo pranešimo datos nepasinaudojo savo veto teise. Reguliavimo institucija gali vetuoti paskyrimą ir atitinkamus sutartinius susitarimus tada, jei kyla rimtų abejonių dėl paskirto įmonės vadovo arba įmonės vadovybės nario profesinio nepriklausomumo arba jei kyla rimtų abejonių dėl priešlaikinio darbo santykių ir atitinkamų sutartinių susitarimų nutraukimo pagrįstumo.

7. Perdavimo sistemos operatoriaus įmonės vadovui arba įmonės vadovybės nariams suteikiama veiksminga teisė kreiptis į reguliavimo instituciją arba teismą ir apskųsti priešlaikinį jų darbo santykių nutraukimą.

8. Reguliavimo institucija turi priimti sprendimą dėl skundo per šešis mėnesius. Šis terminas gali būti pratęstas, jei jis dalykiškai pagrįstas.

9. Nutraukę darbo santykius su perdavimo sistemos operatoriumi, susijęs generalinis direktorius arba susiję valdybos nariai ne mažiau kaip trejus metus negali dirbti jokiame vertikaliai integruotos įmonės elektros energijos gamybos arba tiekimo padalinyje.

10. Generalinis direktorius arba valdybos nariai negali turėti jokių interesų arba gauti jokio atlyginimo iš bet kokios vertikaliai integruotai įmonei priklausančios bendrovės, išskyrus perdavimo sistemos operatorių. Generalinio direktoriaus arba valdybos narių atlyginimas niekaip nepriklauso nuo vertikaliai integruotos įmonės veiklos, išskyrus perdavimo sistemos operatoriaus veiklą.

11. Perdavimo sistemos operatoriaus generalinis direktorius arba valdybos nariai negali būti tiesiogiai arba netiesiogiai atsakingi už kasdienę bet kurio kito vertikaliai integruotos įmonės padalinio veiklą.

12. Nepažeidžiant minėtųjų nuostatų, perdavimo sistemos operatorius turi nuo integruotos elektros energijos įmonės nepriklausančias teises veiksmingai priimti sprendimus, susijusius su aktyvais, reikalingais tinklo veiklai, priežiūrai ir plėtrai. Tai neturėtų užkirsti kelio taikyti atitinkamą koordinavimo tvarką siekiant užtikrinti, kad pagrindinė bendrovė galėtų nustatyti savo pavaldžiosios bendrovės įsiskolinimų bendras ribas. Pagrindinei bendrovei nesuteikiama teisė duoti nurodymų dėl kasdienės veiklos ar konkrečių sprendimų, susijusių su perdavimo linijų statyba ar tobulinimu, jei jie neviršija patvirtino finansinio plano arba bet kokios atitinkamos priemonės sąlygų.

Stebėtojų taryba ir administracinė valdyba

13. Perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos / direktorių valdybos pirmininkai negali dalyvauti jokio vertikalčiai integruotos įmonės elektros energijos gamybos arba tiekimo padalinio veikloje.

14. Į perdavimo sistemų operatorių stebėtojų tarybos arba direktorių valdybas įtraukiami nepriklausimo nariai, skiriami bent penkerių metų laikotarpiui. Apie jų paskyrimą pranešama reguliavimo institucijai arba bet kuriai kitai atsakingai nacionalinei institucijai ir jis tampa privalomas pagal 6 dalyje nurodytas sąlygas.

15. Taikant 14 dalies nuostatas, perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos ar administracinės valdybos narys laikomas nepriklausomu, jei su vertikalios integracijos įmone, jos kontrolinį akcijų paketą valdančiais akcininkais arba vertikalčiai integruotos įmonės ar pastarųjų akcininkų valdyba neturi jokių verslo ar kitokių santykių, kurie sukeltų interesų konfliktą, galintį apsunkinti jo gebėjimą priimti sprendimus. Ypač turi būti įvykdytos šios sąlygos:

a) jis arba ji nedirbo jokiame vertikalčiai integruotos įmonės elektros energijos gamybos ir tiekimo padalinyje penkerius metus iki paskyrimo stebėtojų tarybos ar administracinės valdybos nariu (-e);

b) jis arba ji neturi jokio intereso vertikalios integracijos įmonėje arba bet kokioje su ja susijusioje įmonėje, išskyrus perdavimo sistemos operatorių, ir iš jų negauna jokio atlyginimo;

c) būdamas (-a) stebėtojų tarybos ar administracinės valdybos nariu (-e), jis arba ji neturi jokių svarbių verslo santykių su jokia vertikalčiai integruotos įmonės padaliniu, vykdančiu elektros energijos tiekimo funkcijas;

d) jis arba ji nėra įmonės, kurios stebėtojų tarybos ar administracinės valdybos narius skiria vertikalios integracijos įmonė, vadovybės narys (-ė).

Atitiktį (atskyrimą) užtikrinantis pareigūnas

16. Valstybės narės užtikrina, kad perdavimo sistemos operatoriai nustato atitikties programą, kurioje nustatytos priemonės, kurių imamasi siekiant užtikrinti, kad nėra diskriminuojamojo elgesio. Programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos, kad šis tikslas būtų pasiektas. Jai turi pritarti reguliavimo institucija. Programos vykdymą nepriklausomai stebi atitiktį užtikrinantis pareigūnas. Reguliavimo institucija turi įgaliojimus nustatyti poveikio priemones, jei atitikties programa netinkamai įgyvendinama.

17. Perdavimo sistemos operatoriaus įmonės vadovas, įmonės vadovybė asmenį arba organą skiria atitiktį užtikrinančiu pareigūnu, atsakingu už:

a) atitikties programos įgyvendinimo stebėseną;

b) metinės ataskaitos, kurios kriterijus nustato reguliavimo institucija suderinusi su Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra, parengimą; priemonių, skirtų atitikties programos įgyvendinimui, nustatymą ir pateikimą reguliavimo institucijai;

c) rekomendacijų dėl atitikties programos ir jos įgyvendinimo pateikimą.

18. Atitiktį užtikrinančio pareigūno nepriklausomumą garantuoja jo įdarbinimo sutarties sąlygos.

19. Atitiktį užtikrinančiam pareigūnui reguliariai suteikiama galimybė kreiptis į perdavimo sistemos operatoriaus ir vertikalčiai integruotos įmonės stebėtojų tarybą / direktorių valdybą ir į reguliavimo institucijas.

20. Atitiktį užtikrinantis pareigūnas dalyvauja visuose perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos ar administracinės valdybos posėdžiuose, kuriuose sprendžiami šie klausimai:

a) prieigos ir prisijungimo prie sistemos sąlygos, įskaitant prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemų operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą;

b) projektai, vykdomi siekiant eksploatuoti, techniškai prižiūrėti ir plėsti perdavimo sistemą, įskaitant tinklų sujungimą ir investicijas į sujungimą;

c) balanso užtikrinimo taisyklės, įskaitant rezervinės galios taisykles;

d) energijos gavimas siekiant padengti energijos nuostolius.

21. Per šiuos posėdžius atitiktį užtikrinantis pareigūnas užtikrina, kad informacija apie elektros gamintojų arba tiekėjų veiklą, kuri gali būti komerciškai naudinga, nebūtų diskriminuojamu būdu atskleista stebėtojų tarybai ar administracinei valdybai.

22. Atitiktį užtikrinantis pareigūnas turi prieigą prie visų svarbių perdavimo sistemos operatoriaus apskaitos knygų, dokumentų ir biurų bei prie visos informacijos, kuri būtina, kad galėtų tinkamai atlikti savo pareigas.

23. Atitiktį užtikrinantį pareigūną generalinis direktorius / valdyba skiria ir atleidžia tik iš anksto gavusi reguliavimo institucijos pritarimą.

24. Atitiktį užtikrinantis pareigūnas po atleidimo ne mažiau kaip penkerius metus negali turėti jokių darbo santykių su vertikalios integracijos įmone.

25. *Perdavimo sistemos operatoriai bent kas dvejus metus parengia dešimties metų sistemos plėtros planą. Jame numatomos veiksmingos priemonės sistemos adekvatumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.*

26. *Dešimties metų tinklo plėtros plane konkrečiai turi būti:*

a) *nurodoma rinkos dalyviams, kokią pagrindinę perdavimo infrastruktūrą reikėtų pastatyti per ateinančius dešimt metų;*

b) *nurodomos visos investicijos, dėl kurių priimtas sprendimas, ir naujos investicijos, dėl kurių vykdymo sprendimą reikia priimti per ateinančius dešimt metų.*

27. *Siekdamas išplėtoti šį dešimties metų tinklo plėtros planą, kiekvienas perdavimo sistemos operatorius iškelia pagrįstą prielaidą apie gamybos, vartojimo ir mainų su kitomis valstybėmis raidą ir atsižvelgia į esamus regioninius ir Europos masto investicijų į tinklus planus. Perdavimo sistemos operatorius laiku pateikia nacionalinei reguliavimo institucijai atitinkamą projektą.*

28. *Atsakinga nacionalinė institucija atvirai ir skaidriai konsultuojasi su visais susijusiais tinklo naudotojais remdamasi dešimties metų tinklo plėtros planu ir gali paskelbti šio konsultacijų proceso rezultatus, ypač galimus investicijų poreikius.*

29. *Atsakinga nacionalinė institucija išnagrinėja, ar dešimties metų tinklo plėtros plane nurodomi visi investicijų poreikiai, nustatyti per konsultacijas. Reguliavimo institucija gali įpareigoti perdavimo sistemos operatorių pakeisti savo planą.*

30. *Jeigu perdavimo sistemos operatorius vengia įgyvendinti dešimties metų tinklo plėtros plane nurodytą specialią investiciją, kurią reikia įvykdyti per*

ateinančius trejus metus, susijusi valstybė narė užtikrina, kad reguliavimo institucija turi galios imtis vienos iš šių priemonių:

a) pasitelkdama visas teisinės priemones įpareigoti perdavimo sistemos operatorių įgyvendinti savo investicijų įsipareigojimus pasitelkiant savo finansinius pajėgumus

b) pakviesti nepriklausomus investuotojus pateikti pasiūlymą dėl būtinų investicijų į perdavimo sistemą ir perdavimo sistemos operatorių įpareigoti

- sutikti su bet kokios trečiosios šalies finansavimu,

- sutikti, kad bet kokia trečioji šalis vykdytų statybas, arba sukurti atitinkamus naujus aktyvus;

– eksploatuoti atitinkamą naują įrenginį.

Atitinkamas sutartis dėl finansavimo patvirtina reguliavimo institucija. Abiem atvejais reguliuojant tarifus leidžiama gauti pajamas, kurios padengs tokių investicijų išlaidas.

31. Atsakinga nacionalinė institucija stebi ir vertina investicijų plano įgyvendinimą.

32. Perdavimo sistemų operatoriai privalo nustatyti ir paskelbti skaidrias ir efektyvias procedūras nediskriminaciniam naujų elektrinių prijungimui prie sistemos. Šioms procedūroms turi pritarti nacionalinės reguliavimo institucijos.

33. Perdavimo tinklų operatoriai neturi teisės atsisakyti prijungti naują elektrinę prie sistemos todėl, kad ateityje gali trūkti laisvų tinklo pajėgumų, pvz., nutolusiose perdavimo sistemos dalyse gali susidaryti perkrovos. Perdavimo sistemų operatoriai privalo pateikti būtiną informaciją.

34. Perdavimo sistemos operatoriai negali atsisakyti suteikti naują prisijungimo prie tinklo tašką vien todėl, kad tai sukels papildomų išlaidų, susijusių su būtinu

sistemos elementų, esančių netoli prisijungimo taško, pajėgumų padidiniu.

Regioninis bendradarbiavimas

35. Jeigu valstybės narės pasirenka bendradarbiavimą regioniniu lygmeniu, jos privalo pateikti perdavimo sistemos operatoriui tiksliai apibrėžtus įpareigojimus, kuriuos per tiksliai nurodytą laikotarpį jis įvykdo. Be to, vykdant šiuos įpareigojimus būtina laipsniškai kurti bendrą regionų energijos paskirstymo centrą, kuris ne vėliau kaip nuo ...⁺ būtų atsakingas už saugumo klausimus.

36. Keletui valstybių narių bendradarbiaujant regioniniu lygmeniu, Komisijai pritarus jos paskiria regioninį koordinatorių.

37. Regioninis koordinatorius skatina bendradarbiavimą regioniniu lygmeniu tarp reguliavimo institucijų ir bet kokių kitų atsakingų viešųjų institucijų, tinklo operatorių, energijos mainų vykdytojų, sistemos naudotojų ir rinkos dalyvių. Konkrečiai jis turi:

a) skatinti naujas veiksmingas investicijas į tinklų sujungimą. Šiuo tikslu jis ar ji padeda perdavimo sistemos operatoriams rengti regioninio tinklų sujungimo planą ir prisideda prie jų sprendimų dėl investicijų ir, jei reikia, prie atvirojo sezono procedūros koordinavimo;

b) skatinti efektyvų ir saugų tinklų naudojimą. Šiuo tikslu jis arba ji prisideda prie perdavimo sistemos operatorių, nacionalinių reguliavimo institucijų ir kitų atsakingų nacionalinių institucijų veiksmų koordinavimo kuriant bendrą paskirstymo ir bendrą apsaugos tvarką;

c) kasmet Komisijai ir susijusioms valstybėms narėms pateikia ataskaitą apie regione pasiektą pažangą ir bet kokius sunkumus ar kliūtis, kurios galėtų

trukdyti pažangai.

Poveikio priemonės

38. Nacionalinė reguliavimo institucija, kad galėtų atlikti šiame straipsnyje jai paskirtas pareigas, turi teisę:

a) reikalauti iš perdavimo sistemos operatoriaus bet kokios informacijos ir tiesiogiai bendrauti su visais perdavimo sistemos operatoriaus darbuotojais; iškilus abejonėms, ji gali pasinaudoti šia teise vertikalčiai integruotos įmonės ir jos padalinių atveju;

ii) atlikti visus būtinus tyrimus, susijusius su perdavimo sistemos operatoriumi, o iškilus abejonėms – taip pat su vertikalios integracijos įmone ir jos padaliniais; galioja 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio nuostatos dėl EB steigimo sutarties 81 ir 82 straipsniuose nustatytų konkurencijos taisyklių įgyvendinimo*.

39. Tam, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų atlikti šiame straipsnyje apibrėžtas pareigas, jai suteikiama teisė taikyti perdavimo sistemos operatoriui ir (arba) vertikalios integracijos įmonei ir jos padaliniam veiksmingas, tinkamas ir atgrasančias poveikio priemones, jeigu jie nevykdo savo pareigų, nustatytų šiame straipsnyje arba nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimu. Ši teisė apima:

i) teisę skirti veiksmingas, atitinkamas ir atgrasančias baudas, kurių dydis priklauso nuo perdavimo sistemos operatoriaus apyvartos;

ii) teisę parengti taisykles, skirtas užkirsti kelią diskriminuojančiam elgesiui;

+ OL : Šešeri metai po Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, įsigaliojimo.

* OL L 1, 2003 1 4, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu

Pagrindimas

Valstybėms narėms turi būti pasiūlytas trečias naudingas variantas, kuris neturėtų labai didelės įtakos valstybių narių nuosavybės struktūroms ir vertikalios integracijos įmonėms leisti, laikantis griežtų sąlygų ir įpareigojimų, toliau kartu valdyti sistemą.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 9a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

14 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9a) 14 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

“4. Valstybė narė privalo reikalauti, kad, atlikdamas gamybos įrenginių dispečerinį valdymą, paskirstymo sistemos operatorius pirmenybę teiktų gamybos įrenginiams, naudojantiems atsinaujinančius energijos šaltinius ar atliekas, arba tuo pat metu gaminantiems šilumą ir elektros energiją.“

Pagrindimas

Norint iki 2020 m. atsinaujinančių energijos šaltinių dalį ES padidinti iki 20 proc., elektros energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos šaltinių, turi būti teikiama pirmenybė suteikiant prieigą prie tinklų.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 10 punktas

Direktyva 2003/54/EB

15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„3. Jeigu paskirstymo sistemos operatorius yra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis, valstybės narės užtikrina, kad jo veikla būtų prižiūrima ir kad vertikalios

“3. Jeigu paskirstymo sistemos operatorius yra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis, valstybės narės užtikrina, kad jo veikla būtų prižiūrima ir kad vertikalios

integracijos pranašumu jis negalėtų pasinaudoti taip, kad iškraipytų konkurenciją. Visų pirma vertikaliai integruoti paskirstymo sistemos operatoriai, **naudodami bendrovės pavadinimą ir** užtikrindami viešuosius ryšius neturi klaidinti, kai turima omenyje vertikalios integracijos įmonės elektros energijos tiekimo padalinio tapatybė.

integracijos pranašumu jis negalėtų pasinaudoti taip, kad iškraipytų konkurenciją. Visų pirma vertikaliai integruoti paskirstymo sistemos operatoriai užtikrindami viešuosius ryšius neturi klaidinti, kai turima omenyje vertikalios integracijos įmonės elektros energijos tiekimo padalinio tapatybė.

Pagrindimas

Paprastinimas.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 10 punktą

Direktyva 2003/54/EB

15 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Komisija gali priimti gaires, kuriomis siekiama užtikrinti, kad paskirstymo sistemos operatorius iš tikrųjų laikytųsi visų šio straipsnio 2 dalies reikalavimų dėl visiško paskirstymo sistemos operatoriaus nepriklausomumo, operatoriaus nediskriminacinio elgesio ir kad vertikalios integracijos įmonė, vykdydama tiekimo veiklą, neturėtų galimybės nesąžiningai pasinaudoti vertikalios integracijos pranašumais. Ši priemonė, kuria siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją papildant, priimama taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

Išbraukta.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) jos vadovybė būtų skiriama ne trumpesniam nei penkerių metų laikotarpiui, **kurio negalima pratęsti**, ir per tą laikotarpį ją galima atleisti tik tuo atveju, jeigu ji nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų arba ji padaro sunkų nusižengimą.

Pakeitimas

b) jos vadovybė būtų skiriama ne trumpesniam nei penkerių metų laikotarpiui, **kurį galima pratęsti tik vieną kartą (arba ne trumpesniam nei dešimties metų laikotarpiui, kurio negalima pratęsti)**, ir per tą laikotarpį ją galima atleisti tik tuo atveju, jeigu ji nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų arba ji padaro sunkų nusižengimą.

Pagrindimas

Penkerių metų nacionalinės reguliuotojo institucijos vadovybės kadenciją turėtų būti galima pratęsti vieną kartą, atsižvelgiant į energijos rinkos ilgalaikiškumą ir stabilumo poreikį; paskyrimų ilgesniam laikotarpiui neturėtų būti galima pratęsti.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą ir persvarstyti elektros tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

Pakeitimas

g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą, **nustatyti arba tvirtinti paslaugų kokybės ir tiekimo standartus ir reikalavimus ir persvarstyti paslaugų kokybės ir tiekimo rezultatus**, elektros tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

Pagrindimas

Kai kurioms nacionalinėms reguliavimo institucijoms jau tenka pareiga stebėti elektros energijos rinkos veikimą, atsižvelgiant ir į tiekimo ir vartotojams teikiamų paslaugų kokybę; vartotojai tada gaus tikros naudos dėl nuoseklesnio ir skaidresnio reguliavimo.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies m punktą

Komisijos siūlomas tekstas

m) užtikrinti prieigą prie duomenų apie vartotojų sunaudojamą energiją, suderintos tų duomenų formos taikymą ir prieigą prie duomenų pagal A priedo h punktą;

Pakeitimas

m) užtikrinti, ***kad visi rinkos dalyviai vienodomis sąlygomis turėtų efektyvią*** prieigą prie duomenų apie vartotojų sunaudojamą energiją, suderintos tų duomenų formos taikymą ir prieigą prie duomenų pagal A priedo h punktą;

Pagrindimas

Būtina tikslesnė formuluotė, siekiant užtikrinti dujų rinkos atvėrimą visiems rinkos dalyviams.

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 3 dalies b punktą

Komisijos siūlomas tekstas

b) bendradarbiaudama su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis atlikti elektros energijos rinkos veikimo tyrimą ir nuspręsti, jeigu nebuvo nustatyta jokių konkurencijos taisyklių pažeidimų, kokių reikia imtis priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti ir tinkamam rinkos veikimui užtikrinti, įskaitant virtualias elektrines;

Pakeitimas

b) bendradarbiaudama su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis ***ir atsižvelgdama į atitinkamą institucijų kompetenciją*** atlikti elektros energijos rinkos veikimo tyrimą ir nuspręsti, jeigu nebuvo nustatyta jokių konkurencijos taisyklių pažeidimų, kokių reikia imtis priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti ir tinkamam rinkos veikimui užtikrinti, įskaitant virtualias elektrines;

Pagrindimas

Būtina atsižvelgti į skirtingą elektros energijos ir konkurencijos institucijų kompetenciją.

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 3 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) prašyti, kad elektros energetikos įmonės pateiktų visą informaciją, būtiną jos užduotims atlikti;

Pakeitimas

c) prašyti, kad elektros energetikos įmonės pateiktų visą **prieinamą** informaciją, būtiną jos užduotims atlikti;

Pagrindimas

Nacionalinių reguliavimo institucijų užduotys turi būti aiškiai atskirtos nuo kitų svarbių viešųjų institucijų užduočių, o šalims, priklausančioms nuo reguliavimo institucijų sprendimų, turi būti skiriamas deramas dėmesys. Šiuo požiūriu plataus masto struktūrinės priemonės, pvz., virtualių elektrinių kūrimas, turi būti svarstomos tik atsižvelgiant į Bendrijos konkurencijos teisės nuostatas, o šios priemonės gali būti įgyvendinamos tik įdiegus būtiną kontrolės sistemą.

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) šioje direktyvoje arba bet koku reguliavimo institucijos ar agentūros sprendimu nustatytų įpareigojimų nevykdančioms elektros energetikos įmonėms nustatyti **veiksmingas, tinkamas ir atgrasančias** poveikio priemones;

Pakeitimas

d) šioje direktyvoje arba bet koku reguliavimo institucijos ar agentūros sprendimu nustatytų **įpareigojančiu** sprendimu nustatytų įpareigojimų nevykdančioms elektros energetikos įmonėms, **jeigu reikia**, nustatyti **nešališkas, proporcingas ir nuoseklias** poveikio priemones;

Pagrindimas

Nacionalinių reguliavimo institucijų užduotys turi būti aiškiai atskirtos nuo kitų svarbių viešųjų institucijų užduočių, o šalims, priklausančioms nuo reguliavimo institucijų sprendimų, turi būti skiriamas deramas dėmesys. Šiuo požiūriu plataus masto struktūrinės priemonės, pvz., virtualių elektrinių kūrimas, turi būti svarstomos tik atsižvelgiant į Bendrijos konkurencijos teisės nuostatas, o šios priemonės gali būti įgyvendinamos tik įdiegus būtiną kontrolės sistemą.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 4 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus. Šie tarifai turi būti tokie, kad būtų įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą.

Pakeitimas

a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus ***arba laikinai galiojančius tarifus, jeigu prieš galutinai nustatant tarifų taikomas tarifų nustatymo procedūros bandymo etapus. Bandymo etapas trunka ne ilgiau kaip penkerius metus.*** Šie tarifai turi būti tokie, kad būtų įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą.

Pagrindimas

Reguliavimo institucijos taip pat gali apibrėžti tarifų nustatymo procedūrą. Tačiau ši procedūra gali būti taikoma tik kaip laikinas sprendimas ir ne ilgiau kaip penkerius metus, kol bus nustatyti pirminiai tarifai.

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 13 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją nuo suinteresuotųjų šalių nepriklausomai institucijai.

Pakeitimas

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją ***nacionalinei teisminei institucijai*** arba kitai nuo suinteresuotųjų šalių ***ir bet kurios vyriausybės*** nepriklausomai nacionalinei institucijai.

Pagrindimas

Nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimų nepriklausomumą ir teisingumą turėtų laiduoti nepriklausomas ir neutralus organas, pavyzdžiui, teismai, kurie nepriklauso nuo asmeninės ar politinės įtakos, laikantis 22a straipsnio 2 dalies nuostatų, kuriose nurodoma reguliavimo institucijų nepriklausomumas nuo bet kokių kitų viešųjų arba privačių subjektų, rinkos interesų arba vyriausybių. Tai, kad apeliacijas nagrinės teismai, padės įtvirtinti reguliavimo sprendimų nepriklausomumą nuo politinio kišimosi. Tai taip pat būtina, kadangi kai kuriose šalyse vietos savivaldybės dalyvauja priimant šiuos sprendimus.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 14 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

14. Komisija gali **priimti** įgyvendinimo gaires, kuriose nustatoma, kaip reguliavimo institucijos naudojasi šiame straipsnyje nustatytais įgaliojimais. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, **priimama** laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Pakeitimas

14. Komisija gali **keisti** įgyvendinimo gaires, kuriose nustatoma, kaip reguliavimo institucijos naudojasi šiame straipsnyje nustatytais įgaliojimais. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, **keičiama** laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentą ir Tarybą. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22d straipsnio 2a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Reguliavimo institucijos turi teisę su kitomis ES reguliavimo institucijomis

***sudaryti susitarimus, kuriais siekiama
skatinti bendradarbiavimą reguliavimo
klausimais.***

Pagrindimas

Reguliavimo institucijos pagal nacionalinius teisės aktus turi turėti įgaliojimus sudaryti susitarimus su kitomis ES reguliavimo institucijomis siekiant skatinti didesnę bendradarbiavimą ir nuoseklumą reguliavimo klausimais.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22d straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisija gali ***priimti*** gaires dėl reguliavimo institucijų funkcijų, kad jos bendradarbiautų vienos su kitomis ir agentūra, bei dėl padėties, kai agentūra turi įgaliojimus nuspręsti dėl bent dvi valstybes nares sujungiančių infrastruktūros objektų reguliavimo tvarkos. Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatoms iš dalies pakeisti ją papildant, ***primamos*** laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pakeitimas

4. Komisija gali ***keisti*** gaires dėl reguliavimo institucijų funkcijų, kad jos bendradarbiautų vienos su kitomis ir agentūra, bei dėl padėties, kai agentūra turi įgaliojimus nuspręsti dėl bent dvi valstybes nares sujungiančių infrastruktūros objektų reguliavimo tvarkos. Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatoms iš dalies pakeisti ją papildant, ***keičiamos*** laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22e straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Agentūra per *keturis mėnesius* pateikia nuomonę reguliavimo institucijai, paprašiusiai patiekti nuomonę, arba Komisijai ir reguliavimo institucijai, priėmusiai atitinkamą sprendimą.

Pakeitimas

2. Agentūra per *du mėnesius* pateikia nuomonę reguliavimo institucijai, paprašiusiai patiekti nuomonę, arba Komisijai ir reguliavimo institucijai, priėmusiai atitinkamą sprendimą.

Pagrindimas

Termino sutrumpinimas.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22e straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. Komisija priima gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios privaloma laikytis taikant šį straipsnį. Ši priemonė, kuria iš dalies keičiamos neesminės sudedamosios šios direktyvos dalys ją papildant, priimama laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Pakeitimas

Išbraukta.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentą ir Tarybą. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22f straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Kad šis straipsnis būtų taikomas

Pakeitimas

4. Kad šis straipsnis būtų taikomas

vienodai, Komisija gali priimti gaires, nustatančias duomenų laikymo metodus ir priemones bei laikytinų duomenų formatą ir turinį. Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatoms iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

vienodai, Komisija gali **keisti** gaires, **kuriose nustatyti** duomenų laikymo **metodai** ir **priemonės** bei laikytinų duomenų **formatas** ir **turinys**. Tokios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatoms iš dalies pakeisti ją papildant, **keičiamos** laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22f straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Sandoriams, kuriuos elektros energijos tiekimo įmonės sudaro su didmeniniais vartotojais ir perdavimo sistemos operatoriais dėl elektros energijos rinkos išvestinių finansinių priemonių, šis straipsnis taikomas tik tada, kai **Komisija priima** šio straipsnio 4 dalyje **nurodytas gaires**.

Pakeitimas

5. Sandoriams, kuriuos elektros energijos tiekimo įmonės sudaro su didmeniniais vartotojais ir perdavimo sistemos operatoriais dėl elektros energijos rinkos išvestinių finansinių priemonių, šis straipsnis taikomas tik tada, kai **priimtos** šio straipsnio 4 dalyje **nurodytos gairės**.

Pagrindimas

Šiuo pasiūlymu turi būti užtikrinta, kad gaires nustatyta tvarka priimtų Parlamentas ir Taryba. Įgaliojimų perdavimas Komisijai turi būti apribotas teise daryti pakeitimus, kurių gali prireikti.

Pakeitimas 42

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 2a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija kiekvienais metais parengia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą, kaip atskirose valstybėse narėse praktiškai ir formaliai įgyvendinama ši direktyva.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Elektros energijos vidaus rinka		
Nuorodos	(COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))		
Atsakingas komitetas	ITRE		
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ECON 11.10.2007		
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Ján Hudacký 23.10.2007		
Svarstymas komitete	29.1.2008	26.2.2008	1.4.2008
Priėmimo data	21.4.2008		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: -: 0:	18 4 10	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Gabriele Albertini, Mariela Velichkova Baeva, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Manuel António dos Santos, Christian Ehler, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Robert Goebbels, Donata Gottardi, Gunnar Hökmark, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Christoph Konrad, Guntars Krasts, John Purvis, Bernhard Rapkay, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Ieke van den Burg, Cornelis Visser, Sahra Wagenknecht		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Daniel Dăianu, Harald Ettl, Ján Hudacký, Alain Lipietz, Bilyana Ilieva Raeva, Gilles Savary, Donato Tommaso Veraldi		

9.4.2008

VIDAUS RINKOS IR VARTOTOJŲ APSAUGOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (COM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD))

Nuomonės referentas: Alexander Lambsdorff

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Šiuo pasiūlymu siekiama iš dalies keisti Direktyvą 2003/54/EB ir elektros energijos vidaus rinkos bendrąsias taisykles. Tai vienas iš penkių pasiūlymų, sudarančių trečiąjį ES elektros energijos ir dujų rinkos teisės aktų pasiūlymų paketą, kurį 2007 m. rugsėjo mėn. pateikė Komisija. Nuomonės referentas palankiai vertina ir tvirtai remia penkis rinkinio pasiūlymus, nes šis paketas labai svarbus kuriant tikrą Europos vidaus elektros energijos, taigi ir energetikos, rinką. Paketo tikslas yra užtikrinti tiekimo patikimumą ir išsaugoti žemas bei skaidrias kainas visiems Europos vartotojams, kitaip tariant, palaikyti ir toliau plėtoti vykstantį rinkos liberalizavimo procesą Europoje, kurį taip pat tvirtai remia nuomonės referentas. Nors nuomonės referentas džiaugiasi pasiūlymu dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, jis mano, kad jį dar būtų galima pagerinti. Ypač vertas aptarimo nuosavybės atskyrimo klausimas.

Pasiūlymuose siūlomos priemonės, kuriomis norima užtikrinti faktinį tinklų (perdavimo sistemų arba perdavimo sistemų operatorių) atskyrimą nuo tiekimo ir gamybos, siekiant tolesnio elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkos liberalizavimo vartotojų naudai. Nuomonės referentas pritaria nuosavybės atskyrimui kaip paskutinei išeičiai siekiant visiškai liberalizuoti rinką. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad esamomis aplinkybėmis nuosavybės atskyrimo taikymas siekiant visiško vidaus energetikos rinkos liberalizavimo yra nepakankama priemonė, turi būti atidžiai apvarstytos ir įvertintos kitos perspektyvios alternatyvos, kurios galėtų padėti siekti tų pačių tikslų. Atsižvelgiant į tai, šioje nuomonėje pateikiamas aštuonių valstybių narių pasiūlymas dėl „veiksmingo ir našaus atskyrimo“. Nuomonės referentas siūlo iš pradžių valstybėms narėms leisti rinktis tarp nuosavybės atskyrimo ir „veiksmingo ir našaus atskyrimo“ koncepcijų. Vis dėlto jei valstybė narė pasirinktų „veiksmingą ir našų atskyrimą“, o po trejų metų po perkėlimo išaiškėtų, kad „veiksmingo ir našaus atskyrimo“ nepakanka visiškam liberalizavimui pasiekti, susijusioms

valstybėms narėms visiškas nuosavybės atskyrimas taptų privalomas. Bendrija turėtų atkreipti dėmesį į šią neveiksmingą Komisijos veiklą, o sprendimas, susijęs su nuosavybės atskyrimo įvedimu, turėtų būti priimtas teisėkūros proceso, į kurį būtų įtrauktas Parlamentas, metu. Nepriklausomų sistemų operatorių pasirinkimas tokia forma, kokią siūlo Komisija, nėra tinkamas, nes pareikalautų didelių reguliavimo išlaidų.

Abipusiškumo nuostata, numatyta pasiūlymo 8a straipsnyje, užtikrina, kad trečiųjų šalių bendrovės negali automatiškai įgyti didesnės ES perdavimo tinklų nuosavybės ar jų operatorių dalies, siekiant išvengti pernelyg didelės priklausomybės nuo šių bendrovių. Nukrypti nuo šios nuostatos leidžiama tik Komisijai nusprendus sudaryti susitarimą su šalimi iš trečiosios valstybės. Nuomonės referentas mano, kad siekiant nuoseklios Europos energetikos politikos sprendimai dėl susitarimų su trečiosiomis šalimis turėtų būti svarstomi Komisijos lygiu. *Taigi jis pritaria Komisijos pasiūlymui.*

Nuomonės referentas klausia, ar, nors Komisija mini viešojo ir privačiojo sektorių nediskriminavimo principą (12 konstatuojamoji dalis), pakankamas dėmesys buvo skiriamas tam, kad būtų užtikrinta, jog valstybinėms bendrovėms būtų taikomi tokie patys atskyrimo įpareigojimai, kaip ir privačioms bendrovėms, turint omeny, kad valstybinės institucijos negali būti priverstos privatizuoti savo bendrovių. Dėl to kyla klausimas, ar rinkos dalyviai iš privataus sektoriaus neatsidurs nenaudingoje padėtyje.

Nuomonės referentas įsitikinęs, kad vartotojų apsauga reikalauja griežtesnių priemonių, todėl siūlo pakeitimus, kurie padėtų spręsti vartotojų apsaugos problemas. Pasiūlyme pateikiamos tolesnės vartotojų apsaugos priemonės, susijusios su nacionalinių reguliavimo institucijų pareigomis ir įgaliojimais. Nuomonės referentas siekia, kad būtų sustiprintas ir aiškiau apibrėžtas institucijų vaidmuo siekiant sėkmingiau spręsti vartotojų apsaugos problemas.

Pasiūlymas daugiausia susijęs su didmeninės elektros energijos rinkos liberalizavimu. Vis dėlto nuomonės referentas taip pat siekia pabrėžti, kad svarbu užtikrinti, jog energijos gamybos apimtys atitiktų augančią paklausą. Be to, Komisija pripažino, kad apie tinkamai veikiančią Europos mažmeninę rinką kalbėti dar anksti. Taigi siekiant sukurti tikrą vidaus rinką reikalingi tolesni konkretūs pasiūlymai.

PAKEITIMAI

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 20a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20a) Visi vartotojai turėtų turėti teisę į

tai, kad jų elektros energijos paslaugų teikėjas paslaugą teiktų ir skundus administruotų vadovaudamasis tarptautiniais standartais ISO 10001, ISO 10002 ir ISO 10003, o nustatytų gairių laikymąsi turėtų prižiūrėti valstybės narės reguliavimo institucija. Reikalaujami standartai turėtų būti papildyti kitais šioje srityje sukurtais ISO standartais. Į direktyvą turėtų būti įtraukti iš pasiūlymo dėl direktyvos dėl tam tikrų tarpininkavimo civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (2004/0251(COD)) paimti standartai ir praktika.

Pagrindimas

ISO 10001 užtikrinamas vartotojų pasitenkinimas, nes sukuriama elgesio kodekso gairės. ISO 10002 numatytos skundų administravimo gairės. ISO 10003 numatytos išorės organizacijų ginčų sprendimo gairės. Šiuo metu kuriamas naujas ISO standartas (kuris bus vadinamas 10004) dėl vartotojų pasitenkinimo stebėjimo ir nustatymo; kai jis bus užbaigtas, juo, taikant reguliavimo procedūrą su tikrinimu, turėtų būti papildyti reikiami standartai.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 20b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20b) Vartotojus reikia aprūpinti aiškia ir suprantama informacija apie jų teises, susijusias su energetikos sektoriumi. Todėl, priėmus šią direktyvą, Komisija turėtų parengti Europos energijos vartotojų teisių chartiją. Ši chartija turėtų būti siunčiama vartotojams kiekvienu naujos sutarties sudarymo atveju.

Pagrindimas

Šiuo metu rengiama Energijos vartotojų teisių chartija turi tapti viena veiksmingiausių Europos vartotojų teisių apsaugos priemonių. Todėl labai svarbu, kad Komisija kuo skubiau baigtų ją rengti ir Chartija taptų privalomai vartotojams siunčiamu dokumentu, kuriame būtų pateikiama esminė informacija apie jų teises pasirašant naują sutartį.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) Siekiant užtikrinti, kad visi vartotojai galėtų pasinaudoti konkurencijos teikiama nauda, reikia dar labiau sugriežtinti viešųjų paslaugų reikalavimus ir su jais susijusius bendruosius minimalius standartus. Pagrindinis tiekimo veiklos aspektas – tai galimybė naudotis elektros energijos suvartojimo duomenimis ir todėl vartotojams reikia suteikti galimybę jais naudotis, kad jie galėtų paskatinti konkurentus pateikti tais duomenimis pagrįstą pasiūlymą. Vartotojai taip pat turėtų turėti teisę gauti tinkamą informaciją apie jų suvartotą energijos kiekį. **Reguliariai** teikiant duomenis apie energijos sąnaudas bus skatinama taupyti energiją, nes šie duomenys – tiesioginė grįžtamoji informacija vartotojams apie poveikį, kuris daromas investuojant į energijos vartojimo efektyvumą ir elgesio pokyčiui.

Pakeitimas

(21) Siekiant užtikrinti, kad visi vartotojai galėtų pasinaudoti konkurencijos **ir sąžiningesnių kainų** teikiama nauda, reikia dar labiau sugriežtinti **universalijų ir** viešųjų paslaugų reikalavimus ir su jais susijusius bendruosius minimalius standartus. Pagrindinis tiekimo veiklos aspektas – tai galimybė naudotis **objektyviais ir skaidriais** elektros energijos suvartojimo duomenimis, **atitinkamomis kainomis ir paslaugų išlaidomis**, ir todėl vartotojams reikia suteikti galimybę jais naudotis, kad jie galėtų paskatinti konkurentus pateikti tais duomenimis pagrįstą pasiūlymą. Vartotojai taip pat turėtų turėti teisę gauti tinkamą informaciją apie jų suvartotą energijos kiekį, **o išankstiniai mokėjimai turėtų būti proporcingi ir atspindėti jų realiai suvartojamą elektros energijos kiekį. Vartotojams bent jau kas ketvirtį** teikiant duomenis apie energijos sąnaudas bus skatinama taupyti energiją, nes šie duomenys – tiesioginė grįžtamoji informacija vartotojams apie poveikį, kuris daromas investuojant į energijos vartojimo efektyvumą.

Pagrindimas

Siekiant laisvos ir skaidrios konkurencijos, galimybė susipažinti su įvairiais duomenimis leis vartotojams, remiantis šia informacija, pasirinkti elektros energijos tiekėją. Be to, vartotojai turėtų mokėti tik už realiai kas mėnesį suvartojamą energijos kiekį.

Pakeitimas 4

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
21 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21a) Komisija, konsultuodamasi su Europos Parlamentu ir Taryba, turėtų sukurti Europos energijos vartotojų teisių chartiją. Šioje chartijoje turėtų būti nurodytos gairės, kurias turi sukurti valstybės narės, nacionalinės reguliavimo institucijos, Agentūra ir Komisija. Pirmiausia, taikydama reguliavimo procedūrą su tikrinimu, Komisija turėtų chartijoje nustatytas teises reikiamais atvejais kaip papildomus reikalavimus įtraukti į Direktyvos 2003/54/EC A priedą.

Pagrindimas

Sukurta Europos energijos vartotojų teisių chartija turėtų būti laikoma išsamiu energetikos sektoriaus vartotojų teisių sąrašu, o valstybių narių ir Europos institucijos turėtų ją taikyti reguliuodamos energijos paslaugų teikėjus. Pirmiausia visas Chartijoje nustatytas teises, kurių dar nėra direktyvos A priede, taikytinai atvejais reikėtų įtraukti į Direktyvą ir suteikti joms visą teisinę galią.

Pakeitimas 5

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
21b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21b) Direktyvoje ypatingą dėmesį reikėtų skirti vartotojams. Jų turimos teisės turėtų būti apsaugotos ir stiprinamos, užtikrinant daugiau skaidrumo ir aktyviau ginant vartotojų interesus. Vartotojų apsauga reiškia, kad konkurencinga rinka turėtų būti naudinga visiems vartotojams. Nacionalinės reguliavimo institucijos privalėtų stiprinti vartotojų teises kurdamos skatinamąsias priemones ir taikydamos sankcijas bendrovėms, nesilaikančiomis vartotojų apsaugos ir

konkurencijos taisyklių.

Pakeitimas 6

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
21c konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21c) Veiksmingos ir visiems prieinamos teisių gynimo priemonės užtikrina didesnę vartotojų apsaugą. Valstybės narės turėtų įgyvendinti skubias ir veiksmingas ginčų sprendimo procedūras.

Pagrindimas

Veiksmingos teisių gynimo priemonės būtinais reikalingos siekiant tinkamai apsaugoti vartotojus. Šias priemones, kurios turėtų būti teisiškai privalomos, reikės įtraukti į šiuo metu rengiamą Energijos vartotojų teisių chartiją, kurią Komisija turėtų pristatyti ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šios direktyvos priėmimo datos.

Pakeitimas 7

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
21d konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(21d) Valstybės narės turėtų užtikrinti deramą aprūpinimą individualiais skaitikliais (pažangus matavimas), kaip numatyta 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų¹, kad vartotojai turėtų tikslią informaciją apie energijos suvartojimą ir kad būtų užtikrintas galutinio vartojimo efektyvumas.

---

¹ OL L 114, 2006 4 27, p. 64.

Pagrindimas

Pažangūs skaitikliai teikia daugiau informacijos apie momentinį suvartojimą ir todėl skatina elektros energiją vartoti sąmoningiau.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) Komisijai pirmiausia reikėtų suteikti įgaliojimus priimti gaires, reikalingas tam, kad būtų užtikrintas minimalus suderinimo lygis, be kurio neįmanoma pasiekti Direktyvoje 2003/54/EB nustatyto tikslo. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos papildyti Direktyvą 2003/54/EB įrašant naujas neesmines nuostatas, tos priemonės turėtų būti priimtoms taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pakeitimas

(27) Komisijai pirmiausia reikėtų suteikti įgaliojimus priimti gaires, reikalingas tam, kad būtų užtikrintas minimalus suderinimo lygis, be kurio neįmanoma pasiekti Direktyvoje **2003/54/EB** nustatyto tikslo, **be kitų dalykų, papildant A priede nurodytas priemones gairėmis, kurios taikytinai atvejais bus perimtos iš Europos energijos vartotojų teisių chartijos**. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos papildyti Direktyvą 2003/54/EB įrašant naujas neesmines nuostatas, tos priemonės turėtų būti priimtoms taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pagrindimas

Sukurta Europos energijos vartotojų teisių chartija turėtų būti laikoma išsamiau energetikos sektoriaus vartotojų teisių sąrašu. Pirmiausia visas Chartijoje nustatytas teises, kurių dar nėra direktyvos A priede, taikytinai atvejais reikėtų įtraukti į Direktyvą ir suteikti joms visą teisinę galią.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 1 straipsnio -1 punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(-1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Taikymo sritis

Šia direktyva nustatomos bendros elektros energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo ir tiekimo taisyklės, taip pat ir vartotojų apsaugos taisyklės. Taigi joje nustatomos taisyklės, reglamentuojančios elektros energijos sektoriaus organizavimą ir funkcionavimą, patekimą į rinką, kriterijus ir tvarką, taikomus skelbiant viešuosius konkursus, suteikiami leidimai ir eksploatuojamos sistemos. Joje taip pat apibrėžiami universaliųjų paslaugų teikimo įpareigojimai, elektros vartotojų teisės ir konkurenciniai įsipareigojimai.“

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti, kad pagrindinis dėmesys direktyvoje būtų skirtas vartotojams, jos taikymo sritis turėtų būti išplėsta.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 punkto ba papunktis (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) pridedamas šis punktas:

„34a) „energetinis skurdas“ – tai padėtis, kai gyventojas negali sau leisti palaikyti gyvenamajame būste tinkamo lygio temperatūros. Valstybės narės šį lygį įvertina besiremdamos Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis. Ši padėtis vertinama ir atsižvelgiant į tai, ar vartotojas turi galimybę pirkti energiją ūkio reikmėms prieinama kaina iš kitų šaltinių.“

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1b punkto bb papunktis (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

2 straipsnio 34b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) pridedamas šis punktas:

„34b) „prieinama kaina“ – tai kaina, kuri valstybėse narėse nustatoma remiantis konsultacijomis su nacionaliniais reguliuotojais, socialiniais partneriais ir suinteresuotosiomis šalimis, atsižvelgiant į energetinį skurdą.“

Pagrindimas

Paklūstant subsidiarumo principui, prieinamą kainą (kurios sąvoką būtinai reikės įtraukti į Energijos vartotojų teisių chartiją kaip esminę jos sudedamąją dalį) kiekviena valstybė narė turi nustatyti savo lygmeniu.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„1a. 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

"2. Pilnai atsižvelgdamos į atitinkamas Sutarties nuostatas, visų pirma į jos 86 straipsnį, valstybės narės, vadovaudamosi bendru ekonominiu interesu, elektros energijos įmonėms gali nustatyti viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimus, susijusius su saugumu, įskaitant tiekimo saugumą, tiekimo reguliarumą, kokybę ir kainą, bei su aplinkos apsauga, įskaitant energijos efektyvumą, *atsinaujinančios energijos sunaudojimo Bendrijos lygmens tikslinius rodiklius* ir klimato apsaugą. Tokie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti, skaidrūs, nediskriminaciniai, juos turi

būti galima patikrinti, jie turi užtikrinti ES elektros energijos įmonėms vienodas galimybes teikti paslaugas nacionaliniams vartotojams. Siekdamos užtikrinti šioje dalyje nustatytą tiekimo saugumą ir elektros energijos efektyvumą ir (arba) paklausos valdymą bei įgyvendinti aplinkos apsaugos ir *atsinaujinančios energijos sunaudojimo* tikslus, kaip nurodyta šioje dalyje, valstybės narės gali taikyti ilgalaikį planavimą, atsižvelgdamos į galimybę, kad trečiosios šalys gali norėti prisijungti prie sistemos.

Pagrindimas

Norint įgyvendinti pasiūlymą nustatyti privalomus atsinaujinančios energijos sunaudojimo tikslus (20 proc. iki 2020 m.), elektros energijos sektoriuje reikės imtis specialių veiksmų, kurie gali skirtis nuo aplinkosaugos veiksmų.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1b punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

„1b. 3 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

”3. Valstybės narės užtikrina, kad visiems namų ūkio vartotojams ir, kai valstybės narės mano, kad to reikia – mažosioms įmonėms (t. y. įmonėms, kuriose dirba mažiau kaip 50 darbuotojų, o metinė apyvarta arba balansas neviršija 10 milijonų eurų), būtų teikiamos universaliosios paslaugos, t. y. kad jos turėtų teisę savo teritorijoje gauti nustatytos kokybės elektros energiją už prieinamą, lengvai ir aiškiai palyginamą (...), skaidrią ir nediskriminuojančią kainą. Nediskriminavimas apima draudimą taikyti diskriminuojančius mokesčius tam tikriems mokėjimo būdams, ypač

virtotojams, iš kurių mokesčiai imami pagal išankstinio mokėjimo skaitiklį. Šiems klientams turi būti užtikrinta teisė pasirinkti, sąžiningumas, atstovavimas ir teisių gynimo priemonės. Elektros energetikos įmonė užtikrina paslaugų kokybę. Siekdamas garantuoti universaliųjų paslaugų teikimą, valstybės narės gali paskirti tiekėją, į kurį galima kreiptis kraštutiniu atveju. Valstybės narės įpareigoja paskirstymo bendroves prijungti vartotojus prie savo tinklo 22c straipsnio 4 dalyje pateikta tvarka nustatytais sąlygomis ir taikant tame straipsnyje pateikta tvarka nustatytus tarifus. (...) Valstybės narės stiprina namų ūkio, mažųjų ir vidutinių vartotojų rinkos pozicijas, sudarydamos sąlygas ir skatindamos šių vartotojų savanoriško vienijimosi, kuriuo siekiama geresnio atstovavimo šiai vartotojų grupei, galimybę.“

Pagrindimas

Kur kas labiau tikėtina, kad pažeidžiami ir mažas pajamas turintys vartotojai bus priversti mokesčius už energiją mokėti pagal išankstinio mokėjimo skaitiklį. Todėl diskriminuojantys didesni šiam metodui taikomi mokesčiai reiškia, kad neturtingi vartotojai dažnai sumoka daugiau negu finansiškai saugesni vartotojai tiek absoliučiais skaičiais, tiek pagal pajamų dalį. Kolektyviniai veiksmai, pvz., Jungtinės Karalystės vartotojų susikurta vadinamoji ypatingo skundo (angl. „super complaint“) sistema, gali būti veiksmingos priemonės vartotojams apginti savo teises.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1c punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1c) 3 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

"5. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, siekdamos apsaugoti galutinius vartotojus bei užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos laipsnį, ypač

siekdamos, kad būtų taikomos adekvačios pažeidžiamų vartotojų apsaugos priemonės, įskaitant atitinkamas priemones, padedančias jiems apsisaugoti nuo energijos tiekimo nutraukimo. Atsižvelgdamos į šį kontekstą, jos gali imtis atitinkamų priemonių, gindamos atokiuose vietovėse esančius vartotojus. Jos užtikrina aukštą vartotojų apsaugos lygį, ypač atsižvelgdamos į sutarties sąlygų, bendros informacijos ir ginčų sprendimo mechanizmų skaidrumą. Valstybės narės užtikrina, kad reikalavimus atitinkantys vartotojai faktiškai galėtų pasirinkti kitą tiekėją. Šiame straipsnyje numatytos priemonės, taikomos mažiausiai namų ūkio vartotojams, turi apimti bent jau A priede numatytų teisių įtvirtinimą. Valstybės narės užtikrina, kad tas teises įgyvendintų nacionalinė reguliavimo institucija, o vartotojai galėtų jomis naudotis.“

Pagrindimas

Paaaiškinama, kad A priedas turi visišką teisinę galią ir yra sudedamoji Direktyvos dalis.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1d punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1d) 3 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

"6. Valstybės narės užtikrina, kad elektros tiekėjai sąskaitose arba kartu su sąskaitomis *visoje skelbimų* bei reklaminėje medžiagoje, kuri *nuolat siunčiama susipažinti* vartotojams pateiktų:

(a) informaciją apie tai, kokią dalį

atitinkamo tiekėjo kuro mišinyje praeitais metais sudarė kiekvienas energijos šaltinis; tai daroma visose valstybėse narėse suderinta ir suprantama forma, kuri užtikrintų lengvą palyginimą;

(b) [...] informaciją apie atitinkamo tiekėjo elektros energijos gamybos poveikį aplinkai praėjusiais metais, atsižvelgiant į CO₂ ir radioaktyviųjų atliekų išmetimą, dėl atitinkamo kuro mišinio naudojimo, viešai skelbiamą jų interneto svetainėje;

Pagrindimas

Informacija apie elektros energijos gamybos poveikį aplinkai turėtų būti aiškiai nurodyta visoje reklaminėje medžiagoje, kad vartotojui nereikėtų jos ieškoti kitur. Panašūs reikalavimai taikomi kituose sektoriuose, pvz., parduodant automobilius arba didelių gabaritų buitinę techniką.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1e punktą (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos ba punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1e) 3 straipsnio 6 dalies pirmoje pastraipoje įterpiamas šis punktą:

„ba) informaciją apie jų teises ir jiems prieinamus apeliacinio skundo pateikimo būdus kilus ginčui.“

Pagrindimas

Tinkama vartotojų apsauga – tai ir geresnės apeliacijos galimybės. Šias nuostatas reikia įtraukti į rengiamą Energijos vartotojų teisių chartiją, siekiant suteikti vartotojams pagrindinį jų teises aiškinantį dokumentą.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1f punktą (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 6 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1f) 3 straipsnio 6 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Nacionalinės reguliavimo institucijos imasi būtinų priemonių, užtikrinančių informacijos, kurią pagal šio straipsnio nuostatas tiekėjai teikia vartotojams, patikimumą. Informacijos pateikimo taisyklės suderintos valstybių narių ir suinteresuotųjų rinkų lygmeniu. Jų laikymosi stebėseną vykdo agentūra.“

Pagrindimas

Kad vartotojai tikrai galėtų naudotis savo teise rinktis, jiems turi būti prieinami duomenys, padedantys siekti tiek socialinių, tiek aplinkosaugos tikslų. Rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje turi būti nustatyta, kad duomenų pateikimo taisyklių suderinimas būtinas aiškios informacijos teikimo poreikiui patenkinti.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1 g punktą (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1g) 3 straipsnio 7 dalis pakeičiama taip:

"7. Valstybės narės įgyvendina atitinkamas priemones, kuriomis siekiama socialinės ir ekonominės sanglaudos bei aplinkos apsaugos tikslų įgyvendinimo užtikrinant diskriminavimo prevenciją, ypač mažas pajamas gaunančių asmenų, kurios apima energijos efektyvumo ir (arba) paklausos valdymo priemones bei kovos su klimato pasikeitimu ir tiekimo saugumo užtikrinimo būdus. Tokios

priemonės gali apimti atitinkamų ekonominių lengvatų taikymą, tam tikrais atvejais panaudojant visas esamas nacionalines ir Bendrijos priemones, dėl būtinos tinklo infrastruktūros, įskaitant tinklų sujungimo pajėgumą, priežiūrą ir statybą.“

Pagrindimas

Šiuo metu daugelis vartotojų, ypač mažas pajamas gaunantys ar atokiose vietovėse gyvenantys asmenys, yra diskriminuojami. Siūlomas priemonės būtina įtraukti į rengiamą Energijos vartotojų teisių chartiją.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 1h punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 7 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1h) 3 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„7b. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienoje šalyje bus įdiegti bendri informacijos centrai, teikiantys vartotojams visą reikiamą informaciją apie jų teises, galiojančius teisės aktus ir jiems prieinamus apeliacinio skundo pateikimo ginčo atveju būdus.“

Pagrindimas

Įkūrus atvirą informacinį centrą, kuriame lengvai galima susipažinti su galiojančiais teisės aktais ir vartotojų teisėmis, bus užtikrintas geras vartotojo informavimas. Jis turės galimybę gauti išsamesnę informaciją už tą, kuri bendraisiais bruožais pateikta rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 2 punktas

Direktyva 2003/54/EB

3 straipsnio 10 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

10. Komisija ***gali priimti*** šio straipsnio įgyvendinimo ***gaires***. Tokios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines *šio* direktyvos nuostatas, ją papildant, priimamos taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pakeitimas

10. Komisija ***iki ... * priima*** šio straipsnio įgyvendinimo ***priemones***. Tokios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines *šios* direktyvos nuostatas, ją papildant, priimamos taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

---

* Praėjus vieniems metams po keičiančios direktyvos įsigaliojimo.

Pagrindimas

Siekiant apsaugoti vartotojus svarbu, kad Komisija šias gaires priimtų kuo greičiau.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 3 punktą

Direktyva 2003/54/EB

5a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos bent regiono mastu integruoti nacionalines rinkas. Visų pirma ***valstybės narės skatina*** tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų mastu ir siekia teisinės bei nacionalinių reguliavimo sistemų nuoseklumo. ***Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinamas regioninis bendradarbiavimas, turi atitikti Komisijos nustatytą geografinių rajonų apibrėžtį pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų 2h straipsnio 3 dalį.***

Pakeitimas

1. Valstybių narių reguliavimo institucijos ir kitos institucijos bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos bent regiono mastu integruoti nacionalines rinkas. Visų pirma ***jos užtikrina*** tinklo operatorių bendradarbiavimą regionų mastu ir siekia teisinės bei nacionalinių reguliavimo sistemų ***suartėjimo ir*** nuoseklumo.

2. Kai kelioms valstybėms narėms bendradarbiaujant regionų lygmeniu iškyla didelių sunkumų, remdamasi bendru tų valstybių narių prašymu ir

sutinkant visoms suinteresuotoms valstybėms narėms, Komisija gali paskirti regioninį koordinatorių.

3. Regioninis koordinatorius skatina reguliavimo institucijų ir visų kitų kompetentingų valstybės institucijų, tinklų operatorių, energijos mainų vykdytojų, tinklo naudotojų ir rinkos dalyvių regioninį bendradarbiavimą. Visų pirma jis:

a) skatina naujas veiksmingas investicijas į tinklų sujungimą. Šiuo tikslu jis padeda perdavimo sistemų operatoriams rengti jų regioninio sujungimo planą, padeda koordinuoti jų sprendimus dėl investicijų ir reikiama atvejais – jų pralaidumo pripažinimo procedūrą;

(b) skatina efektyviai ir saugiai naudoti tinklus. Šiuo tikslu jis padeda koordinuoti perdavimo sistemos operatorių, nacionalinių reguliavimo institucijų ir kitų kompetentingų nacionalinių valstybės institucijų veiksmus – rengia bendras paskirstymo ir apsaugos sistemas;

(c) kasmet Komisijai ir atitinkamoms valstybėms narėms pateikia regiono pažangos ir jai galinčių trukdyti sunkumų ar kliūčių ataskaitą.

Pagrindimas

Regioniniai koordinatoriai turėtų atlikti svarbų vaidmenį stiprinant valstybių narių dialogą, ypač dėl tarpvalstybinių investicijų.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 4 punktas

Direktyva 2003/54/EB

8 straipsnio 1 dalies įžanga

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nuo [perkėlimo į nacionalinę teisę datos, prie

Pakeitimas

1. Siekiamos užtikrinti perdavimo sistemos operatoriaus nepriklausomumą,

kurios pridedami vieneri metai]:

*valstybės narės užtikrina, kad nuo [perkėlimo į nacionalinę teisę datos, prie kurios pridedami vieneri metai] **vertikalios integracijos įmonės turi atitikti:***

– 8, 8a ir 8b straipsnių reikalavimus; arba

- 8a, 8b ir 8c straipsnių reikalavimus.

Tuo atveju, kai laikomasi 8, 8a ir 8b straipsnių reikalavimų, valstybės narės užtikrina, kad nuo [perkėlimo į nacionalinę teisę datos, prie kurios pridedami vieneri metai]:

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu valstybėms narėms suteikiama pasirinkimo galimybė tarp nuosavybės atskyrimo ir veiksmingo ir našaus atskyrimo. Jis susijęs su 28 straipsnio pakeitimu, kuriame Komisija prašoma patikrinti, ar veiksmingo ir našaus atskyrimo pakanka, kad būtų pasiekta veiksminga konkurencija, ir apie tai pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai.

Pakeitimas 23

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 5 punkto įžanga**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Įterpiami šie **8a ir 8b** straipsniai:

Įterpiami šie straipsniai:

Pakeitimas 24

**Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 5 punktas**

Direktyva 2003/54/EB

8c straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8c straipsnis

Veiksmingas ir našus perdavimo sistemų atskyrimas

1. Perdavimo sistemos operatoriai turėtų turėti visų vertikalios integracijos įmonei reikalingų išteklių, t.y. pakankamai

darbuotojų ir fizinių bei finansinių išteklių, užtikrinančių įprastos su elektros perdavimu susijusios veiklos vykdymą.

Visų prima:

(a) turtas, reikalingas įprastai su elektros perdavimu susijusiai veiklai vykdyti, turėtų būti perdavimo sistemos operatoriaus nuosavybė;

(b) darbuotojai, kurių reikia įprastai su elektros perdavimu susijusiai veiklai vykdyti, turėtų būti įdarbinti perdavimo sistemos operatoriaus;

(c) darbuotojų ir paslaugų nuoma iš bet kokių vertikalios integracijos įmonių arba šioms įmonėms, atliekančioms bet kokias elektros energijos gamybos ar jos tiekimo funkcijas, turėtų atitikti nediskriminavimo principą, be to, turėtų būti gautas leidimas iš nacionalinių reguliavimo institucijų, kad būtų išvengta konkurencijos iškreipymo ir interesų konflikto;

(d) būsimiems investicijų projektams reikiamu metu turėtų būti skirta pakankamai finansinių išteklių.

2. 1 dalyje paminėta įprasta su elektros perdavimu susijusi veikla tai:

(a) atstovavimas perdavimo sistemos operatoriui ir ryšiai su trečiosiomis šalimis ir reguliavimo institucijomis;

(b) prieigos trečiajai šaliai suteikimas ir jos reguliavimas;

(c) prieigos mokesčių surinkimas;

(d) perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimas;

(e) perdavimo sistemos eksploatavimas, techninė priežiūra ir plėtra;

(f) investavimo planavimas ilgalaikiam sistemos tinkamumui užtikrinti ir saugiai

paklausai patenkinti;

(g) teisinės paslaugos;

(h) sąskaitybos ir IT paslaugos.

3. Perdavimo sistemos operatorius turi atskirą savo kaip bendrovės tapatybę, kuri smarkiai skiriasi nuo tapatybės vertikalios integracijos įmonės, turinčios atskirą bendrovės pavadinimą, taip pat atskirą viešųjų ryšių sistemą ir patalpas.

4. Perdavimo sistemos operatoriaus sąskaitų auditą atlieka ne tas pats auditorius, kuris atlieka vertikalios integracijos įmonės ir visų jos dukterinių bendrovių auditą.

5. Sprendimai dėl perdavimo sistemos operatoriaus įmonės generalinio direktoriaus ir kitų vykdomosios tarybos narių skyrimo arba bet kokie sprendimai dėl išankstinio jų darbo sutarčių nutraukimo kartu su darbo (arba jo nutraukimo) sutartimis perduodami reguliavimo institucijai arba kitai kompetentingai nacionalinei institucijai. Tokie sprendimai ir sutartys tampa privalomais, jei reguliavimo institucija arba kita kompetentinga valstybinė institucija per tris savaites nuo pranešimo dienos nepasinaudoja joms suteikta veto teise. Veto teisė gali būti panaudota skyrimo į pareigas arba darbo sutarčių keliais atvejais, kai rimtų abejonių kyla dėl paskirto įmonės generalinio direktoriaus arba kitų vykdomosios tarybos narių profesinio nepriklausomumo, arba tais ankstyvo darbo sutarčių nutraukimo atvejais, kai rimtų abejonių kyla dėl tokio darbo sutarčių nutraukimo pagrįstumo.

6. Perdavimo sistemos operatoriaus administracijos atstovams užtikrinama teisė paduoti apeliaciją dėl išankstinio jų darbo sutarčių nutraukimo reguliavimo institucijai arba kitai kompetentingai nacionalinei institucijai, arba teismui.

7. Perdavimo sistemos operatoriui nutraukus darbo sutartį, buvęs šio perdavimo sistemos operatoriaus įmonės generalinis direktorius arba vykdomosios tarybos nariai ne mažiau kaip trejus metus negali įsidarbinti bet kokioje vertikalios integracijos įmonėje, atliekančioje bet kokias elektros energijos gamybos ar jos tiekimo funkcijas.

8. Perdavimo sistemos operatoriaus įmonės generalinis direktorius arba vykdomosios tarybos nariai negali turėti kitos įmonės, kuri yra vertikalios integracijos įmonės (išskyrus perdavimo sistemos operatoriaus įmonę) dalis, turto dalies arba gauti iš jos kompensacijų. Jų atlygis visiškai nepriklauso nuo vertikalios integracijos įmonės (išskyrus perdavimo sistemos operatoriaus įmonę) veiklos.

9. Perdavimo sistemos operatoriaus įmonės generalinis direktorius arba vykdomosios tarybos nariai negali būti tiesiogiai arba netiesiogiai atsakingi už kasdieninę kitos vertikalios integracijos įmonės veiklą.

10. Nepažeidžiant šio straipsnio nuostatų, perdavimo sistemos operatoriui suteikiama veiksminga teisė nepriklausomai nuo integruotos elektros gamybos įmonės priimti sprendimus, susijusius su turtu, kuris reikalingas tinklams eksploatuoti, prižiūrėti ar plėtoti. Ši nuostata netrukdo taikyti tinkamus koordinavimo mechanizmus, siekiant užtikrinti, kad būtų apsaugotos pagrindinės bendrovės ekonominės ir valdymo priežiūros teisės, susijusios su turto grąža, kurių netiesiogiai reglamentuoja 22c straipsnio nuostatos, dukterinėje bendrovėje. Ypač reikia užtikrinti, kad pagrindinė bendrovė turėtų galimybę patvirtinti perdavimo sistemos operatoriaus metinį finansinį planą ar bet koki lygiavertį dokumentą bei nustatyti savo dukterinės bendrovės didžiausias įsiskolinimų ribas. Jei pagrindinė

bendrovė netvirtina metinio finansinio plano ar bet kokio lygiaverčio dokumento, byla perduodama reguliavimo institucijai, kuri turi priimti sprendimą. Pagrindinė bendrovė neturi teisės duoti nurodymų dėl kasdienės veiklos ar dėl atskirų sprendimų, susijusių su perdavimo linijų tiesimu ar modernizavimu, jei nepažeidžiamos patvirtinto finansinio plano ar bet kurio lygiaverčio dokumento sąlygos.

11. Perdavimo sistemos operatoriaus vykdomosios tarybos arba direktorių tarybos pirmininkas negali dirbti bet kokiaje vertikalios integracijos įmonėje, atliekančioje bet kokias elektros energijos gamybos ar jos tiekimo funkcijas.

12. Perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų taryba arba direktorių taryba sudaroma iš nepriklausomų narių, paskirtų bent penkeriems metams. Apie jų paskyrimą pranešama reguliavimo institucijai arba kitai kompetentingai nacionalinei institucijai; paskyrimas įgauna privalomą pobūdį pagal 5 dalyje apibrėžtas sąlygas.

13. 12 dalyje minėtos stebėtojų tarybos arba direktorių tarybos narys yra nepriklausomas, jei jis nesusietas su vertikalios integracijos įmone, pagrindiniais jos akcininkais arba administracija verslo arba kitokiais ryšiais, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, varžantis jo sprendimų laisvę ir ypač jei jis:

(a) penkerius metus prieš tapdamas stebėtojų tarybos arba direktorių tarybos nariu nedirbo vertikalios integracijos įmonėje, atliekančioje bet kokias elektros energijos gamybos ar jos tiekimo funkcijas;

(b) neturi kitos vertikalios integracijos įmonės (išskyrus perdavimo sistemos operatoriaus įmonę) ar dukterinių įmonių turto dalies arba negauna iš jos

kompensacijų;

(c) tapdamas stebėtojų tarybos arba direktorių tarybos nariu neturi jokių verslo ryšių su vertikalios integracijos įmone, atliekančia bet kokias tiekimo funkcijas;

(d) nėra bendrovės, kuri skiria vertikalios integracijos įmonės stebėtojų tarybos arba direktorių tarybos narius, vykdomosios tarybos narys.

14. Valstybės narės užtikrina, kad perdavimo sistemos operatorius parengtų atitikties programą, nustatančią priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią diskriminacijai. Programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos, kad šis tikslas būtų pasiektas. Programą tvirtina reguliavimo institucija arba kita kompetentinga nacionalinė institucija. Programos įgyvendinimą nepriklausomai stebi už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingas pareigūnas. Reguliavimo institucija turi teisę imtis sankcijų, jei atitikties programa įgyvendinama netinkamai.

15. Perdavimo sistemos operatoriaus įmonės generalinis direktorius arba vykdomoji taryba paskiria už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingą pareigūną, kuris turi:

(a) vykdyti atitikties programos įgyvendinimo stebėseną;

(b) parengti metinę ataskaitą, kurioje numatytos atitikties programos įgyvendinimo priemonės, ir pateikti tą ataskaitą reguliavimo institucijai;

(c) teikti rekomendacijas, susijusias su atitikties programa ir jos įgyvendinimu.

16. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingo pareigūno nepriklausomumas visų pirma užtikrinamas jo darbo sutarties sąlygomis.

17. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingas pareigūnas turi galimybę reguliariai kreiptis į vertikalios integracijos įmonės ir perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybą arba direktorių tarybą ir į reguliavimo institucijas.

18. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingas pareigūnas dalyvauja visuose perdavimo sistemos operatoriaus stebėtojų tarybos arba direktorių tarybos posėdžiuose, kai nagrinėjami šie klausimai:

(a) prieigos ir prisijungimo prie tinklo sąlygos, įskaitant prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą;

(b) perdavimo tinklų sistemos eksploatavimo, techninės priežiūros ir plėtros projektai, įskaitant sujungimo ir įjungimo investicijų projektus;

(c) balansavimo taisyklės, įskaitant rezervinės energijos taisykles;

(d) elektros energijos, kuri naudojama patiriamiems energijos nuostoliams dengti, įsigijimas.

19. Šių posėdžių metu už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingas pareigūnas užtikrina, kad stebėtojų tarybai arba direktorių tarybai nebūtų diskriminuojamai atskleista informacija apie gamintojų arba tiekėjų veiklą, kuri gali būti jautri komerciniu atžvilgiu.

20. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingi pareigūnai gali naudotis visomis svarbiomis perdavimo sistemos operatoriaus knygomis, įrašais ir patalpomis, taip pat visa informacija, kuri reikalinga, kad jis galėtų tinkamai

atlikti savo pareigas.

21. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingą pareigūną skiria ir atleidžia įmonės generalinis direktorius tik su išankstiniu reguliavimo institucijos pritarimu.

Pagrindimas

Valstybėms narėms, kuriose nuosavybė dar neatskirta, suteikiama galimybė toliau liberalizuoti rinką nesiimant nuosavybės atskyrimo.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 6 punktą

Direktyva 2003/54/EB

9 straipsnio a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

„6. 9 *straipsnio a dalis* pakeičiama taip:

(a) užtikrina ilgalaikį sistemos tinkamumą patenkinti pagrįstą elektros energijos perdavimo paklausą, eksploatavimą, techninę priežiūrą ir plėtrą atsižvelgiant į ekonomines sąlygas, saugų, patikimą ir veiksmingą perdavimo sistemų eksploatavimą deramai atsižvelgiant į aplinką, skatina energijos naudojimo veiksmingumą ir mokslinius tyrimus bei naujoves, visų pirma siekiant užtikrinti, kad plačiau būtų naudojami atsinaujinantys energijos išteklių ir diegiamos technologijos, kurias naudojant išmetamas mažas anglies dvideginio kiekis.“

Pakeitimas

„6. 9 *straipsnis pakeičiamas* taip:

1. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius:

(a) užtikrina ilgalaikį sistemos tinkamumą patenkinti pagrįstą elektros energijos perdavimo paklausą, eksploatavimą, techninę priežiūrą ir plėtrą atsižvelgiant į ekonomines sąlygas, saugų, patikimą ir veiksmingą perdavimo sistemų eksploatavimą deramai atsižvelgiant į aplinką, skatina energijos naudojimo veiksmingumą ir mokslinius tyrimus bei naujoves, visų pirma siekiant užtikrinti, kad plačiau būtų naudojami atsinaujinantys energijos išteklių ir diegiamos technologijos, kurias naudojant išmetamas mažas anglies dvideginio kiekis.“

b) siekia gerinti tiekimo saugumą, naudojant atitinkamus perdavimo pajėgumus ir gerinant sistemos patikimumą;

c) užtikrina elektros energijos srautų valdymą sistemoje, atsižvelgiant į

mainus su kitomis sujungtomis sistemomis. Todėl perdavimo sistemos operatorius turi užtikrinti elektros energijos sistemos saugumą, patikimumą ir efektyvumą bei, atsižvelgiant į šį kontekstą, užtikrinti galimybę naudotis visomis papildomomis paslaugomis, tiek, kiek ši galimybė nepriklauso nuo bet kurios kitos perdavimo sistemos, su kuria yra sujungta jo sistema;

(d) pateikia kitos sistemos, su kuria sujungta jo sistema, operatoriui pakankamai informacijos, užtikrinančios saugų ir efektyvų veikimą, koordinuotą plėtrą bei jungtinės sistemos sąveiką;

(e) užtikrina sistemos vartotojų ar tam tikrų sistemos vartotojų kategorijų, ypač savo susijusių įmonių naudai, nediskriminavimą;

(f) teikia sistemos vartotojams informaciją, kuri jiems reikalinga norint veiksmingai prisijungti prie sistemos;

(fa) užtikrina, kad būtų deramai paisoma regiono, kuriame jis veikia, naudos. Nedarant poveikio akcininkų teisėms, susijusioms su investicijų pelningumu ir nuosavybės poreikiais, perdavimo sistemos operatoriaus sprendimai dėl veiklos ir investicijų turi atitikti Bendrijos ir regioninius investicijų planus, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 2c ir 2d straipsniuose, ir bent jau regiono lygmeniu padėti plėtoti, integruoti rinką ir pasiekti geriausių socialinę ir ekonominę naudą.

2. Perdavimo sistemos operatoriai mažiausiai kas dveji metai tobulina dešimties metų tinklo plėtros planą. Jie teikia veiksmingas priemones, kad būtų užtikrintas sistemos tinkamumas ir tiekimo patikimumas.

3. Dešimties metų tinklo plėtros plane visų pirma:

(a) rinkos dalyviams parodoma pagrindinė perdavimo infrastruktūra, kuri turėtų būti sukurta per ateinančius dešimt metų;

(b) nurodomos visos investicijos, dėl kurių įgyvendinimo jau priimtas sprendimas, ir naujos investicijos, dėl kurių įgyvendinimo sprendimas turi būti priimtas per ateinančius trejus metus.

4. Kad dešimties metų tinklo plėtros planas būtų tobulinamas, kiekvienas perdavimo sistemos operatorius daro pagrįstas prielaidas dėl gamybos, elektros energijos vartojimo ir elektros energijos mainų su kitomis šalimis raidos ir atsižvelgia į regioninius ir visos Europos investicijų į tinklus planus. Kiekvienas perdavimo sistemos operatorius laiku perduoda dešimties metų tinklo plėtros plano projektą kompetentingai nacionalinei institucijai.

5. Kompetentinga nacionalinė institucija rengia atviras ir skaidrias konsultacijas su visais susijusiais tinklo naudotojais dėl 4 dalyje nurodyto projekto ir gali skelbti konsultacijų proceso rezultatus, ypač susijusius su galimu investicijų poreikiu.

6. Kompetentinga nacionalinė institucija patikrina, ar dešimties metų tinklo plėtros planas apima visas konsultacijų metu numatytas reikalingas investicijas. Institucija gali įpareigoti perdavimo sistemos operatorių pakeisti jo planą.

7. Kompetentinga nacionalinė institucija 4, 5 ir 6 dalyse gali būti nacionalinė reguliavimo institucija, bet kuri kita kompetentinga nacionalinė valdžios institucija arba perdavimo sistemos operatorių paskirtas tinklo plėtros administratorius. Pastaruoju atveju perdavimo sistemos operatoriai pateikia įstatų, narių sąrašo ir kompetentingos nacionalinės institucijos tvirtinimo tvarkos projektus.

8. 8. Jei perdavimo sistemos operatorius atsisako daryti investicijas, numatytas daryti per ateinančius trejus metus 10 metų elektros tinklo plėtros plane, valstybės narės užtikrina, jog reguliavimo institucija arba kita kompetentinga nacionalinė institucija būtų kompetentinga taikyti vieną iš dviejų toliau nurodytų priemonių:

(a) visomis teisinėmis priemonėmis reikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius investuotų savo finansinius išteklius; arba

(b) kviesti nepriklausomus investuotojus konkursine tvarka daryti būtinas investicijas į perdavimo sistemą ir kartu įpareigoti perdavimo sistemos operatorių:

- pritarti finansavimui iš trečiosios šalies;

– pritarti naujų lėšų formavimui iš trečiosios šalies arba suformuoti naujas lėšas; arba

– valdyti papildomas lėšas.

Atitinkamas finansines programas tvirtina reguliavimo institucija arba kita kompetentinga nacionalinė institucija.

Abiem atvejais numatoma galimybė koreguoti tarifus, kad būtų galima gauti šioms investicijoms reikalingų pajamų.

9. Kompetentinga nacionalinė institucija vykdo investicijų plano įgyvendinimo stebėseną ir įvertinimą.

10. Perdavimo sistemos operatorius įpareigotas parengti ir paskelbti skaidrias ir veiksmingas procedūras, susijusias su nediskriminaciniu naujų elektrinių prijungimu prie tinklo. Šias procedūras tvirtina nacionalinės reguliavimo institucijos arba kitos kompetingos nacionalinės institucijos.

11. 11. Perdavimo sistemos operatorius neturi teisės atsisakyti prijungti prie tinklo

naujų elektrinių motyvuodamas tuo, kad ateityje tinklui gali neužtekti pajėgumo, pvz., įvykti labiausiai nutolusių perdavimo tinklo dalių perkrova. Perdavimo sistemos operatorius įpareigotas pateikti atitinkamą informaciją.

Perdavimo sistemos operatoriai neturi teisės atsisakyti naujų sujungimo mazgų motyvuodami vien tuo, kad dėl tų mazgų jie patirs papildomų išlaidų, susijusių su poreikiu padidinti tinklo elementų pajėgumą nedideliu atstumu nuo naujo sujungimo mazgo.

Pagrindimas

Kaip antrasis „veiksmingo ir našaus atskyrimo“ koncepcijos ramstis reguliavimo institucijoms suteikiama galimybė taikyti veiksmingas sankcijas, kuriomis užtikrinama, kad perdavimo sistemos operatorius nebegalėtų užkirsti kelio naujoms investicijoms į tinklą arba neleisti naujoms elektrinėms patekti į tinklą nediskriminuojančiomis sąlygomis. Šios nuostatos turi būti taikomos visiems perdavimo sistemos operatoriams. Siūlomais pakeitimais pirmiausia užtikrinama, kad į tinklą būtų investuojamos reikiamos lėšos, net ir prieš perdavimo sistemos operatorių valią, ir kad nebūtų galima atsisakyti prijungti prie tinklo.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 8 punktą

Direktyva 2003/54/EB

10 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10 straipsnis

Išbraukta.

Nepriklausomi sistemos operatoriai

1. Jeigu šios direktyvos įsigaliojimo dieną perdavimo sistema priklauso vertikalios integracijos įmonei, valstybės narės gali leisti taikyti nukrypti nuo 8 straipsnio 1 dalies leidžiančią nuostatą, su sąlyga, kad perdavimo sistemos savininko siūlymu valstybė narė paskirtų nepriklausomą sistemos operatorių, o tokį paskyrimą patvirtintų Komisija. Vertikalios integracijos įmonei, kuriai nuosavybės teise priklauso perdavimo sistema, jokiu

atveju netrukdoma imtis veiksmų siekiant laikytis 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų.

2. Valstybė narė nepriklausomą sistemos operatorių gali patvirtinti ir paskirti tik tuo atveju, jeigu:

a) kandidatas į operatorius įrodė, kad atitinka 8 straipsnio 1 dalies b–d punktų reikalavimus;

b) kandidatas į operatorius įrodė, kad jis turi reikiamų finansinių, techninių ir žmogiškųjų išteklių užduotims pagal 9 straipsnį vykdyti;

c) kandidatas į operatorius įsipareigoja laikytis dešimties metų tinklo plėtros plano, kurį pasiūlė reguliavimo institucija;

d) perdavimo sistemos savininkas įrodė, kad sugeba vykdyti 6 dalyje nustatytus įsipareigojimus. Šiuo tikslu jis pateikia visus sutarčių su įmone kandidate ir bet koku kitu svarbiu subjektu projektus;

e) kandidatas į operatorius įrodė, kad sugebės vykdyti įsipareigojimus pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1228/2005 dėl teisės naudotis elektros energijos perdavimo tinklais sąlygų*, įskaitant bendradarbiavimą su perdavimo sistemos operatoriais Europos ir regiono mastu.

3. Įmonės, kurioms reguliavimo institucija išdavė sertifikatą, patvirtinantį, kad jos atitinka 8a straipsnio ir 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus, valstybės narės patvirtina ir paskiria nepriklausomais sistemos operatoriais. Taikoma 8b straipsnyje nustatyta sertifikavimo procedūra.

4. Jeigu Komisija sprendimą priėmė laikydamasi 8b straipsnyje nustatytos tvarkos ir jeigu ji nustato, kad reguliavimo institucija jos sprendimo neįgyvendino per du mėnesius, gavusi Energetikos sektoriaus reguliavimo

institucijų bendradarbiavimo agentūros pasiūlymą ir išklausiusi perdavimo sistemos savininko bei perdavimo sistemos operatoriaus nuomonę Komisija per šešis mėnesius penkerių metų laikotarpiui paskiria nepriklausomą sistemos operatorių. Bet kuriuo metu perdavimo sistemos savininkas reguliavimo institucijai gali pasiūlyti paskirti naują nepriklausomą sistemos operatorių pagal 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą tvarką.

5. Kiekvienas nepriklausomas sistemos operatorius atsakingas už tai, kad trečiajai šaliai būtų suteikta prieiga ir už tos prieigos reguliavimą, įskaitant prieigos mokesčio, perkrovos valdymo pajamų ir mokėjimų, mokamų pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 3 straipsnyje nurodytą tarpvalstybinių elektros energijos srautų perdavimo sistemos operatorių abipusiai taikomą finansinio kompensavimo sistemą, surinkimą, taip pat už perdavimo sistemos eksploatavimą, techninę jos priežiūrą ir vystymą bei ilgalaikio sistemos tinkamumo patenkinti pagrįstą paklausą užtikrinimą (šiuo atveju tinkamumas užtikrinimas investavimo planais). Plėtodamas tinklą nepriklausomas sistemos operatorius atsakingas už planavimą (įskaitant leidimo išdavimo tvarką), naujų infrastruktūros objektų statybą ir jų atidavimą eksploatuoti. Šiuo tikslu jis atlieka perdavimo sistemos operatoriaus funkcijas taip, kaip nustatyta šiame skyriuje. Perdavimo sistemos savininkai gali neatsakyti už prieigos suteikimą trečiajai šaliai ir tos prieigos reguliavimą ar už investavimo planavimą.

6. Jeigu paskiriamas nepriklausomas sistemos operatorius, perdavimo sistemos savininkas:

(a) bendradarbiauja su nepriklausomu sistemos operatoriumi ir teikia paramą jam vykdant savo užduotis, įskaitant, visų pirma visos reikiamos informacijos

teikimą;

(b) finansuoja investicijas, dėl kurių nusprendžia nepriklausomas sistemos operatorius ir kurias patvirtina reguliavimo institucija, arba sutinka, kad jas finansuotų bet kokia suinteresuotoji šalis, įskaitant nepriklausomą sistemos operatorių; atitinkamas sutartis dėl finansavimo patvirtina reguliavimo institucija. Prieš patvirtindama reguliavimo institucija konsultuojasi su turto savininku ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis;

(c) prisiima atsakomybę, susijusią su tinklo įranga, išskyrus atsakomybės dalį, susijusią su nepriklausomo sistemos operatoriaus užduotimis;

(d) suteikia garantijas, kad būtų įmanoma lengviau finansuoti bet kokią tinklo plėtrą, išskyrus investavimą tuo atveju, jeigu pagal b punktą, jis davė sutikimą, jog investuotų bet kokia suinteresuotoji šalis, įskaitant nepriklausomą sistemos operatorių.

7. Glaudžiai bendradarbiaujant su reguliavimo institucija atitinkamai nacionalinei konkurencijos institucijai suteikiami visi reikiami įgaliojimai veiksmingai prižiūrėti, ar perdavimo sistemos savininkas laikosi 6 dalyje nustatytų įpareigojimų.

Pagrindimas

Nepriklausomo sistemos operatoriaus pasirinkimas nėra tinkama alternatyva nuosavybės atskyrimui, nes pareikalautų didelių reguliavimo išlaidų.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 8 punktą

Direktyva 2003/54/EB

10a straipsnis

10a straipsnis

Išbraukta.

Perdavimo sistemos savininkų veiklos rūšių atskyrimas

1. Jeigu buvo paskirtas nepriklausomas perdavimo sistemos operatorius, perdavimo sistemos savininkai, kurie yra sudedamoji vertikalios integracijos įmonės dalis, bent savo teisine forma, organizacine struktūra ir sprendimų priėmimo tvarka turi būti nepriklausomi nuo kitų veiklos rūšių, nesusijusių su perdavimu.

2. Siekiant užtikrinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą perdavimo sistemos savininko nepriklausomumą, taikomi šie minimalūs kriterijai:

(a) asmenys, atsakingi už perdavimo sistemos savininko valdymą, neturi teisės dalyvauti integruotos elektros energetikos įmonės, tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingos už kasdieninę elektros energijos gamybos, paskirstymo ir tiekimo veiklą, valdymo struktūrose;

(b) reikia imtis tinkamų priemonių siekiant užtikrinti, kad į atsakingų už perdavimo sistemos savininko valdymą asmenų profesinius interesus būtų atsižvelgiama taip, kad jie turėtų galimybę veikti savarankiškai;

(c) perdavimo sistemos savininkas parengia atitikties programą, nustatančią priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią diskriminuojančiam elgesiui, bei užtikrinančią tinkamo jų įgyvendinimo priežiūrą. Programoje nustatomos konkrečios darbuotojų pareigos, kad šis tikslas būtų pasiektas. Už atitikties programos įgyvendinimo priežiūrą atsakingas asmuo ar įstaiga reguliavimo institucijai pateikia metinę ataskaitą, kurioje nurodo taikytas priemones; ši ataskaita skelbiama.

3. Komisija gali priimti gaires, kuriomis siekiama užtikrinti, kad perdavimo sistemos savininkas iš tikrųjų laikytųsi visų šio straipsnio 2 dalies reikalavimų. Ši priemonė, kuria siekiama iš dalies pakeisti neesmines šio direktyvos nuostatas, ją papildant, priimama taikant 27b straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

Pagrindimas

Šios nuostatos remiasi 10 straipsniu ir yra nereikalingos, jei 10 straipsnis išbraukiamas.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 8a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

11 straipsnio 7a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8a) 11 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„7b. Pirmenybė teikiama elektros energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių, iš bendros šilumos ir elektros energijos gamybos įrenginių ir kitų integruotų gamybos įrenginių, o naujų iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaunamos elektros energijos gamintojų ir bendrai šilumą ir elektros energiją gaminančių subjektų prijungimo įkainiai turi būti objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys. Europos analizės sistema užtikrina, kad nebūtų kliūčių skatinti išsklaidytą gamybą“.

Pagrindimas

Naujų atsinaujinančių energijos šaltinių, ypač toliau nuo kranto esančių vėjo jėgainių ir bendros šilumos ir elektros energijos gamybos įrenginių, prijungimo sąnaudų gali sumažinti investicijų patrauklumą. Reikia nustatyti aiškius ir sąžiningus tarifus, kuriuos nustatant būtų atsižvelgta į papildomą šių technologijų teikiamą naudą.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22a straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina reguliavimo institucijos nepriklausomumą ir užtikrina, kad ji naudotųsi savo įgaliojimais nešališkai ir skaidriai. Šiuo tikslu valstybė narė užtikrina, kad reguliavimo institucija, vykdydama jai šia direktyva pavestas reguliavimo užduotis, būtų teisiškai atskirta ir funkciniu atžvilgiu nepriklausoma nuo bet kokio kito viešojo ar privataus subjekto, o jos darbuotojai ir vadovai veiktų nepriklausomai nuo bet kokių rinkos interesų, taip pat nesiektų gauti ir neklausytų jokios vyriausybės arba kito viešojo ar privačiojo subjekto nurodymų.

Pakeitimas

2. Nepažeisdamos 22c straipsnio 4 dalies a punkto nuostatų, valstybės narės užtikrina reguliavimo institucijos nepriklausomumą ir užtikrina, kad ji naudotųsi savo įgaliojimais nešališkai ir skaidriai. Šiuo tikslu valstybė narė užtikrina, kad reguliavimo institucija, vykdydama jai šia direktyva pavestas reguliavimo užduotis, būtų teisiškai atskirta ir funkciniu atžvilgiu nepriklausoma nuo bet kokio kito viešojo ar privataus subjekto, o jos darbuotojai ir vadovai veiktų nepriklausomai nuo bet kokių rinkos interesų, taip pat nesiektų gauti ir neklausytų jokios vyriausybės arba kito viešojo ar privačiojo subjekto nurodymų.

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(e) užtikrinti, kad perdavimo, paskirstymo ir tiekimo veiklos nebūtų subsidijuojamos kryžmiškai;

Pakeitimas

(e) užtikrinti, kad perdavimo, paskirstymo ir tiekimo veiklos nebūtų subsidijuojamos kryžmiškai, **nepažeidžiant 22c straipsnio 4 dalies a punkto nuostatų dėl universaliųjų paslaugų;**

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą ir persvarstyti elektros tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

Pakeitimas

(g) stebėti tinklo saugumą bei patikimumą, **nustatyti arba patvirtinti paslaugų teikimo ir elektros energijos tiekimo kokybės normas ir reikalavimus, patikrinti, kokia paslaugų kokybė pasiekta**, ir persvarstyti tiekimo tinklo saugumo ir patikimumo taisykles;

Pagrindimas

Kai kurios nacionalinės reguliavimo institucijos jau turi šią pareigą – stebėti elektros energijos rinkos veikimą ir tikrinti, kokia tiekimo ir paslaugų kokybė. Tikslinga užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos būtų atsakingos už perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymą ir šio nustatymo metodiką arba jų patvirtinimą. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai turėtų būti viešai pagrindžiami. Skundus turėtų nagrinėti nepriklausoma, neutrali įstaiga.

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(i) bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis stebėti rinkos atvėrimo ir konkurencijos didmeniniu bei mažmeniniu lygmeniu mastą, įskaitant elektros energijos mainus, buitiniams vartotojams taikomas kainas, tiekėjų pakeitusių vartotojų *procentas*, nuo elektros tinklo atjungtų vartotojų *procentas*, nustatytos formos buitinių vartotojų skundus, ir bet kokį konkurencijos iškraipymą ar apribojimą bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis, taip pat teikti atitinkamoms konkurencijos institucijoms visą aktualią informaciją ir pranešti joms apie visus atitinkamus atvejus;

Pakeitimas

(i) bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis stebėti **veiksmingo** rinkos atvėrimo ir konkurencijos didmeniniu bei mažmeniniu lygmeniu mastą, įskaitant elektros energijos mainus, buitiniams vartotojams taikomas kainas, tiekėjų pakeitusių vartotojų *dalį, tikrąjį suvartojimą atspindinčias tinkamas išankstinio mokėjimo sąlygas, prie elektros tinklo prijungtų vartotojų ir* nuo elektros tinklo atjungtų vartotojų *dalį, mokesčius už techninę priežiūrą*, nustatytos formos buitinių vartotojų skundus, ir bet kokį konkurencijos iškraipymą ar apribojimą bendradarbiaujant su konkurencijos institucijomis, taip pat teikti atitinkamoms konkurencijos institucijoms visą aktualią

informaciją ir pranešti joms apie visus atitinkamus atvejus;

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti geresnes vartotojų pasirinkimo galimybes institucija įgaliojama stebėti daugiau rodiklių ir mokesčių.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies k punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(k) nepažeidžiant kitų nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijos užtikrinti aukštus visuotinių ir viešųjų paslaugų teikimo elektros energijos sektoriuje standartus, pažeidžiamų vartotojų apsaugą ir A priede nustatytą vartotojų apsaugos priemonių veiksmingą;

Pakeitimas

(k) nepažeidžiant kitų nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijos **visoje ES užtikrinti vienodus, skaidrius ir aukštus visuotinių ir viešųjų paslaugų teikimo elektros energijos sektoriuje standartus *vartotojams, įskaitant gyventojus, ir užtikrinti*** pažeidžiamų vartotojų apsaugą ir A priede nustatytą **visų** vartotojų apsaugos priemonių veiksmingumą;

Pagrindimas

Išsamiau išaiškinamos valdžios institucijų pareigos, kurios pagerintų rinkos veikimą ir galiausiai būtų naudingos vartotojams.

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 1 dalies m punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(m) užtikrinti prieigą prie duomenų apie vartotojų sunaudojamą energiją, suderintos **tu** duomenų formos taikymą ir prieigą prie duomenų pagal A priedo h punktą;

Pakeitimas

(m) užtikrinti prieigą prie duomenų apie vartotojų sunaudojamą energiją, **įskaitant duomenis apie kainas ir bet kokias kitas susijusias išlaidas**, suderintos **ir lengvai**

suprantamos tokių duomenų formos taikymą, tikrąjį suvartojimą atspindintį tinkamą išankstinį mokėjimą ir greitą prieigą visiems vartotojams prie šių duomenų pagal A priedo h punktą;

Pagrindimas

Išsamiau išaiškinamos valdžios institucijų pareigos, kurios pagerintų rinkos veikimą ir galiausiai būtų naudingos vartotojams.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 3 dalies b, c ir d punktai

Komisijos siūlomas tekstas

(b) bendradarbiaudama su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis atlikti elektros energijos rinkos veikimo tyrimą ir nuspręsti, jeigu nebuvo nustatyta jokių konkurencijos taisyklių pažeidimų, kokių reikia imtis priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti ir tinkamam rinkos veikimui užtikrinti, **įskaitant virtualias elektrines**;

(c) prašyti, kad elektros energetikos įmonės pateiktų visą informaciją, būtiną jos užduotims atlikti;

(d) šioje direktyvoje arba bet koku reguliavimo institucijos ar agentūros sprendimu nustatytų įpareigojimų nevykdančioms elektros energetikos įmonėms nustatyti **veiksmingas, tinkamas ir atgrasančias** poveikio priemones;

Pakeitimas

(b) bendradarbiaudama su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis atlikti elektros energijos rinkos veikimo tyrimą ir nuspręsti, jeigu nebuvo nustatyta jokių konkurencijos taisyklių pažeidimų, kokių reikia imtis priemonių veiksmingai konkurencijai skatinti ir tinkamam rinkos veikimui užtikrinti;

(c) prašyti, kad elektros energetikos įmonės pateiktų **pakankamai** informacijos, būtiną jos užduotims atlikti;

(d) šioje direktyvoje arba bet koku **privalomu** reguliavimo institucijos ar agentūros sprendimu nustatytų įpareigojimų nevykdančioms elektros energetikos įmonėms **reikiamais atvejais nešališkai** nustatyti **proporcingas ir nuoseklias** poveikio priemones;

Pagrindimas

Nacionalinių reguliavimo institucijų funkcijos ir pareigos neturėtų būti painiojamos su kitų atitinkamų institucijų funkcijomis ir pareigomis ir pakankamai dėmesio turėtų būti skiriama suinteresuotosioms šalims, kurioms reguliavimo institucijų sprendimai daro poveikį. Šioje srityje plačios struktūrinės priemonės, pvz., virtualios elektrinės, turėtų būti svarstomos tik

EB konkurencijos teisės pagrindu ir turėtų būti taikomos tik sukūrus deramą kontrolės ir atsvaros sistemą.

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 4 dalies a punktą

Komisijos siūlomas tekstas

(a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus. Šie tarifai turi būti tokie, kad būtų įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą.

Pakeitimas

*(a) galimybės prisijungti prie nacionalinių elektros tinklų suteikimas ir prieiga prie jų, įskaitant perdavimo ir paskirstymo tarifus **ir jų nustatymo metodikas, arba (kaip alternatyva) metodikos ir jų kontrolę siekiant nustatyti arba patvirtinti perdavimo ir paskirstymo tarifus.** Šie tarifai turi **užtikrinti, kad būtų galima laikytis universaliųjų paslaugų reikalavimų** ir būti tokie, kad būtų įmanoma užtikrinti būtinausias investicijas į elektros tinklus tokiu būdu, kad investicijų pakaktų užtikrinti elektros tinklų pakankamumą; **Tai gali apimti specialų naujų investicijų reguliavimo režimą;***

Pagrindimas

Kai kurios nacionalinės reguliavimo institucijos jau turi šią pareigą – stebėti elektros energijos rinkos veikimą ir tikrinti, kokia tiekimo ir paslaugų kokybė. Tikslinga užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos būtų atsakingos už perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymą ir šio nustatymo metodiką arba jų patvirtinimą. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai turėtų būti viešai pagrįžiami. Skundus turėtų nagrinėti nepriklausoma, neutrali įstaiga.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 12 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

12. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai turi būti pagrįsti.

Pakeitimas

12. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai turi būti pagrįsti **ir skelbiami viešai, proporcingi ir reikalingi pakankamai atsižvelgiant į rinkos dalyvių požiūrį, esamus sutartinius įsipareigojimus, tikėtinas sprendimo įgyvendinimo sąnaudas ir naudą.**

Pagrindimas

Kai kurios nacionalinės reguliavimo institucijos jau turi šią pareigą – stebėti elektros energijos rinkos veikimą ir tikrinti, kokia tiekimo ir paslaugų kokybė. Tikslinga užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos būtų atsakingos už perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymą ir šio nustatymo metodiką arba jų patvirtinimą. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai turėtų būti viešai pagrindžiami. Skundus turėtų nagrinėti nepriklausoma, neutrali įstaiga.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB

22c straipsnio 13 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją nuo suinteresuotųjų šalių nepriklausomai institucijai.

Pakeitimas

13. Valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti tinkami nacionaliniai mechanizmai, kuriuos taikant šalis, kurios atžvilgiu nacionalinė reguliavimo institucija priima vienokį ar kitokį sprendimą, turėtų teisę paduoti apeliaciją **nacionaliniam teismui arba kitai** nuo suinteresuotųjų šalių **ir nuo vyriausybių** nepriklausomai nacionalinei institucijai.

Pagrindimas

Kai kurios nacionalinės reguliavimo institucijos jau turi šią pareigą – stebėti elektros energijos rinkos veikimą ir tikrinti, kokia tiekimo ir paslaugų kokybė. Tikslinga užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos būtų atsakingos už perdavimo ir paskirstymo tarifų nustatymą ir šio nustatymo metodiką arba jų patvirtinimą. Reguliavimo institucijų priimami sprendimai turėtų būti viešai pagrindžiami. Skundus turėtų nagrinėti nepriklausoma, neutrali įstaiga.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB
22f straipsnio 1a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. 1 dalyje nurodyta institucija gali prašyti duomenų iš tiekimo įmonės, jeigu ši institucija pagrįstai privalo atlikti tyrimą.

Pagrindimas

Reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikia galimybė įvertinti didmeninės rinkos informaciją, bet jeigu jos tai darytų nepagrįstai, įmonės patirtų nereikalingų sąnaudų, o naujiems rinkos dalyviams atsirastų nepagrįsta kliūtis. Nedarant poveikio pareigai saugoti duomenis, direktyvoje turėtų būti apibrėžta, kaip nacionalinės reguliavimo ir konkurencijos institucijos bei Komisija gali gauti prieigą prie šios informacijos.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 1 straipsnio 12 punktą

Direktyva 2003/54/EB
22f straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Reguliavimo institucija ***gali nuspręsti*** tam tikras šios informacijos ***dalį pateikti rinkos dalyviams, su sąlyga***, kad neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius nebus atskleista. ***Šios dalies nuostatos netaikomos informacijai apie finansines priemones, kurioms galioja Direktyvos 2004/39/EB nuostatos.***

3. 3. Reguliavimo institucija ***praneša apie savo tyrimų rezultatus arba savo prašymą rinkos dalyviams pateikti*** tam tikras šios informacijos dalis, ***užtikrindama***, kad neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius nebus atskleista.

Pagrindimas

Siekiant užtikrinti nuolatinį sprendimų priėmimo skaidrumą ir kartu laikytis komercinio konfidencialumo reikia iš dalies pakeisti 3 dalį.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas 1 straipsnio 14 a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

28 straipsnio 3a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14a) 28 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3b. Iki ... * Komisija paprašo, kad nepriklausoma profesinė vertinimo įstaiga, pasikonsultavusi su suinteresuotomis šalimis, įskaitant vartotojų organizacijas, ir atsižvelgdama į savo pačios nusistatytus kriterijus, persvarsto nuostatas dėl nuostatas dėl perdavimo sistemų atskyrimo ir jų poveikio elektros energijos vidaus rinkos veikimui. Ši įstaiga turi pirmiausia iširti, ar nuosavybės atskyrimo ir „veiksmingo ir našaus atskyrimo“ įgyvendinimas padėjo atsirasti sąžiningai ir veiksmingai konkurencijai tarptautinėje elektros rinkoje. To persvarstymo rezultatus Komisija pateikia 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje. Ataskaitoje turi būti ypač atsižvelgiama į tai, ar reikia, kad Komisija, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, pasiūlytų šios direktyvos pakeitimus. Prie išvados dėl to, ar reikia pakeitimų, pridedamas išsamus motyvų sąrašas. Jei reikia, po ataskaitos pateikiamas pasiūlymas dėl teisės akto.

---

* Praėjus šešeriems metams po keičiančios direktyvos perkėlimo.

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu reikalaujama, kad Komisija nuodugniai persvarstytų atskyrimo nuostatų poveikį ir ypač nustatytų, ar pavyko „veiksmingas ir našus atskyrimas“. Komisija prašoma pateikti persvarstymo ataskaitą ir reikiamais atvejais pasiūlyti reikiamus direktyvos pakeitimus, jeigu pasirodytų, kad „veiksmingo ir našaus atskyrimo“ nepakanka.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 14b punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14b) A priedo a punktas pakeičiamas taip:

„(a) turėtų teisę sudaryti su savo elektros energijos paslaugų tiekėju sutartį, nustatančią:

– tiekėjo tapatybę ir adresą;

– numatomas paslaugas, siūlomus paslaugų kokybės lygius bei pirmojo prijungimo laiką;

- [...] siūlomų priežiūros paslaugų tipus (jei jie siūlomi);

– priemonės, kuriomis galima gauti naujausią informaciją apie taikomus tarifus ir mokesčius už techninę priežiūrą;

– sutarties galiojimo laiką, paslaugų bei sutarties pratęsimo ir nutraukimo sąlygas; ar suteikiama teisė nutraukti sutartį *nemokant baudos*;

– bet kokias kompensacijas ir sumokėtų pinigų grąžinimo tvarką, kuri taikoma jei nesilaikoma pagal sutartį teikiamos paslaugos kokybės lygio, *įskaitant netiksliai apskaičiuotą ar pavėluotai išsiųstą sąskaitą*;

– metodą, kuriuo pradedama ginčų sprendimo tvarka, laikantis f punkto nuostatų;

– *informaciją apie vartotojų teises, įskaitant ir pirmiau pateiktąją, kuri turi būti reguliariai ir aiškiai bei lengvai suprantama forma siunčiama paštu arba elektroniniu paštu ir*

– *kompetentingos apeliacijas nagrinėjančios institucijos koordinates ir*

išsamią informaciją apie procedūrą, kurią turėtų pradėti vartotojas ginčui išspręsti.“

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama užtikrinti pagrindines vartotojų teises į sutarčių skaidrumą. Prieiga prie šios informacijos yra vienas esminių vartotojų apsaugos veiksnių, todėl ją būtina paminėti rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 14c punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14c) A priedo b punktas pakeičiamas taip:

„(b) jiems būtų tinkamai pranešama apie bet kokius ketinimus pakeisti sutarties sąlygas, o informuojant apie šiuos ketinimus, jiems būtų pranešama apie jų teisę nutraukti sutartį nemokant baudos. Paslaugų tiekėjai tiesiogiai, skaidriai ir suprantamai praneša savo vartotojams apie visus mokesčių padidėjimus; ši informacija pranešama pakankamai anksti, ne vėliau kaip prieš vieną įprastą sąskaitų pateikimo laikotarpį iki įsigaliojant mokesčių padidėjimui. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojai galėtų laisvai nutraukti sutartis, jei naujos sąlygos, apie kurias jiems pranešė elektros energijos paslaugų tiekėjas, jiems nepriimtinos;“

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama užtikrinti pagrindines vartotojų teises į sutarčių skaidrumą. Prieiga prie šios informacijos yra vienas esminių vartotojų apsaugos veiksnių, todėl ją būtina paminėti rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 14d punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14d) A priedo c punktas pakeičiamas taip:

„c) gautų skaidrią, nepriklausomą ir palyginimui tinkamą informaciją apie taikomas kainas ir tarifus bei apie standartines sąlygas, kiek tai susiję su galimybe prisijungti prie elektros energijos paslaugų ir jomis naudotis nacionaliniu ir Bendrijos lygmeniu;“

Pagrindimas

Aiškios ir palyginimui tinkamos informacijos gavimas yra viena pagrindinių pasirinkimo, o kartu ir vartotojo apsaugos, sąlygų. Tai būtina priminti rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 14e punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14e) A priedo d punktas pakeičiamas taip:

„(d) nediskriminuojant pažeidžiamų vartotojų, galėtų rinktis iš įvairių mokėjimo būdų, į kuriuos įeina išankstinio mokėjimo skaitikliai ir, jei reikia, neatlygintino tarifų apskaičiavimo sistema. Bet kuris sąlygų skirtumas turi atspindėti tiekėjo išlaidas, susijusias su skirtingų mokėjimo sistemų taikymu. Bendros sąlygos turi būti sąžiningos ir skaidrios. Sąlygos paskelbiamos aiškia ir suprantama kalba. Vartotojai turi būti apsaugoti nuo nesąžiningų ar

**klaidinančių pardavimo metodų,
vadovaujantis Direktyva 2005/29/EB, taip
pat ir nuo bet kokios sutartyje
nenumatytos tiekėjo daromos kliūtis;“**

Pagrindimas

Ypatingą dėmesį reikia skirti pažeidžiamų vartotojų apsaugai nuo 2005 m. gegužės 11 d. direktyvoje 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje apibrėžtų pardavimo metodų. Siekiant šio tikslo, rengiamoje Energijos vartotojų teisių chartijoje reikės numatyti sąrašą priemonių, skirtų pažeidžiamiems vartotojams ginti.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 14f punktą (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14f) A priedo f punktas pakeičiamas taip:

„f) gautų naudą, kurią teikia skaidri, paprasta ir nebrangi jų skundų nagrinėjimo tvarka. Pirmiausia visi vartotojai turi teisę į tai, kad jų elektros energijos paslaugų teikėjas paslaugą teiktų ir skundus administruotų vadovaudamasis tarptautiniais standartais ISO 10001, ISO 10002 ir ISO 10003. Taikant tokią tvarką, ginčai turi būti sprendžiami sąžiningai ir operatyviai bei per tris mėnesius, o kai to reikia, turi būti taikoma pinigų gražinimo ir (arba) kompensavimo sistema. Kai įmanoma, ši tvarka nustatoma atsižvelgiant į Komisijos rekomendacijoje 98/257/EB nustatytus principus;“

Pagrindimas

ISO 10001 užtikrinamas vartotojų pasitenkinimas, nes sukuriama elgesio kodekso gairės. ISO 10002 numatytos skundų administravimo gairės. ISO 10003 numatytos išorės organizacijų ginčų sprendimo gairės.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 15 punktą

Direktyva 2003/54/EB

A priedo h punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(h) turėtų galimybę naudotis duomenimis apie savo suvartojimą ir sudarius aiškų susitarimą bei nemokamai galėtų leisti bet kokiai tiekimo licenciją turinčiai įmonei naudotis savo skaitiklių duomenimis. Už duomenų tvarkymą atsakinga šalis tuos duomenis privalo pateikti įmonei. Valstybės narės nustato duomenų formatą ir tvarką, pagal kurią tiekėjai ir vartotojai gali naudotis šiais duomenimis. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama.

Pakeitimas

(h) turėtų galimybę naudotis duomenimis apie savo suvartojimą ir sudarius aiškų susitarimą bei nemokamai galėtų leisti bet kokiai tiekimo licenciją turinčiai įmonei naudotis savo skaitiklių duomenimis, ***kartu su kuriais gali būti nurodyti tam tikroje teritorijoje tiekti energijos kiekiai ir visos taikomos nacionalinės ir Bendrijos nustatytos energijos efektyvumą skatinančios priemonės***. Už duomenų tvarkymą atsakinga šalis tuos duomenis privalo pateikti įmonei. Valstybės narės nustato duomenų formatą ir tvarką, pagal kurią tiekėjai ir vartotojai gali naudotis šiais duomenimis. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama.

Pagrindimas

Tokio pobūdžio informacijos įtraukimas turėtų paskatinti aplinkosaugos atžvilgiu atsakingesnę elgseną ir padidinti teigiamą vartotojų poveikį rinkai. Apie būtinybę teikti šią informaciją vartotojai turės sužinoti iš rengiamos Energijos vartotojų teisių chartijos, kurią bus rekomenduojama siųsti vartotojams sudarant kiekvieną naują sutartį.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 15 punktą

Direktyva 2003/54/EB

A priedo i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(i) kiekvieną mėnesį būtų tinkamai informuojami apie tikrąjį elektros energijos suvartojimą ir kainas. Už šią paslaugą papildomo mokesčio vartotojams nustatyti neleidžiama.

Pakeitimas

(i) kiekvieną mėnesį būtų tinkamai informuojami apie tikrąjį elektros energijos suvartojimą ir kainas, ***kartu nurodant tam tikroje teritorijoje tiektus energijos kiekius ir visas taikomas nacionalines ir Bendrijos nustatytas energijos efektyvumo***

**skatinimo priemonės, ir mėnesį turėtų
prieigą prie šios informacijos.** Už šią
paslaugą papildomo mokesčio vartotojams
nustatyti neleidžiama. **Visuose namuose
įrengiami pažangūs skaitikliai, tiksliai
rodantys energijos suvartojimą
atitinkamomis valandomis.**

Pagrindimas

*Tiekėją pažangūs skaitikliai informuos apie tikrąjį suvartojimo lygį, o vartotoją – apie tikras
vartojimo sąnaudas. Ši informacija galėtų skatinti vartotojus riboti energijos vartojimą
didžiausios paklausos valandomis, taip mažinant išlaidas už ją. Rengiamoje chartijoje bus
pateiktas šių skaitiklių aprašymas, skatinant juos naudoti.*

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 15a punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo 1a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(15a) A priedas papildomas šia dalimi:

**„Komisija, konsultuodamasi su Europos
Parlamentu ir Taryba, sukuria Europos
energijos vartotojų teisių chartiją. Šioje
chartijoje nurodomos gairės, kurias turi
sukurti valstybės narės, nacionalinės
reguliavimo institucijos, Agentūra ir
Komisija.“**

Pagrindimas

*Sukurta Europos energijos vartotojų teisių chartija turėtų būti laikoma išsamiu energetikos
sektoriaus vartotojų teisių sąrašu, o valstybių narių ir Europos institucijos turėtų ją taikyti
reguliuodamos energijos paslaugų teikėjus.*

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas

1 straipsnio 15b punktas (naujas)

Direktyva 2003/54/EB

A priedo 1b dalis (nauja)

(15b) A priedas papildomas šia dalimi:

„Komisija gali patvirtinti šio priedo įgyvendinimo priemones, į jas įtraukdama, inter alia, papildomus su f punkto turiniu susijusius standartus, ir aiškiai įtraukti Europos energijos vartotojų teisių chartijoje išdėstytas teises, reikiamaiais atvejais atsižvelgdama į patirtį. Tos priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatoms iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos laikantis 27b straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“

Pagrindimas

Visas Europos energijos vartotojų teisių chartijoje nustatytas teises, kurių dar nėra direktyvos A priede, laikantis šios direktyvos 3 straipsnyje išdėstytų reikalavimų, reikėtų įtraukti į Direktyvą ir suteikti joms visą teisinę galią. A priedą dar gali tekti keisti atsižvelgiant į naujų standartų raidą, šios direktyvos įgyvendinimo patirtį ir vartotojams kylančias problemas, kad būtų įvykdyti 3 straipsnio reikalavimai.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Elektros energijos vidaus rinka			
Nuorodos	KOM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD)			
Atsakingas komitetas	ITRE			
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	IMCO 11.10.2007			
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Alexander Lambsdorff 3.10.2007			
Svarstymas komitete	27.11.2007	22.1.2008	28.2.2008	2.4.2008
Priėmimo data	8.4.2008			
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	35 3 2		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Cristian Silviu Buşoi, Charlotte Cederschiöld, Gabriela Creţu, Mia De Vits, Janelly Fourtou, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Anna Hedh, Edit Herczog, Iliana Malinova Iotova, Pierre Jonckheer, Alexander Lambsdorff, Kurt Lechner, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Arlene McCarthy, Nickolay Mladenov, Catherine Neris, Zita Pleštinská, Giovanni Rivera, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Eva-Britt Svensson, Marianne Thyssen, Jacques Toubon, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler, Marian Zlotea			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Emmanouil Angelakas, Colm Burke, Giovanna Corda, Bert Doorn, Brigitte Fouré, Benoît Hamon, Joel Hasse Ferreira, Olle Schmidt, Gary Titley			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Niels Busk, Bilyana Ilieva Raeva			

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Elektros energijos vidaus rinka			
Nuorodos	KOM(2007)0528 – C6-0316/2007 – 2007/0195(COD)			
Pateikimo Europos Parlamentui data	19.9.2007			
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 11.10.2007			
Nuomonę teikiantis (-ys) komitetas (-ai) Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ECON 11.10.2007	ENVI 11.10.2007	IMCO 11.10.2007	
Nuomonė nepareikšta Nutarimo data	ENVI 9.10.2007			
Pranešėjas(-ai) Paskyrimo data	Eluned Morgan 9.10.2007			
Svarstymas komitete	21.11.2007	19.12.2007	23.1.2008	29.1.2008
	31.1.2008	27.2.2008	26.3.2008	8.4.2008
	21.4.2008			
Priėmimo data	6.5.2008			
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	31 17 2		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoş Florin David, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Paparizov, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Daniel Caspary, Dorette Corbey, Göran Färm, Juan Fraile Cantón, Robert Goebbels, Gunnar Hökmark, Vittorio Prodi			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Daniel Stroj			